

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	19.01.2007
Avaldamismärge:	RT I 2004, 90, 616

Välja kuulutanud
Vabariigi President
21.12.2004 otsus nr 748

Kindlustustegevuse seadus¹

Vastu võetud 08.12.2004

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesoleva seadusega reguleeritakse kindlustustegevust ja kindlustusvahendust ning nende järelevalvet.

§ 2. Kindlustustegevus ja kindlustusvahendus

(1) Kindlustustegevus käesoleva seaduse tähenduses on kindlustusandja poolt kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtja või kindlustatu riskide ülevõtmine eesmärgiga maksta kindlustusjuhtumi saabumisel välja hüvitis.

(2) Kindlustusvahendus (edaspidi *vahendus*) hõlmab:

- 1) kindlustus- või edasikindlustuslepingu sõlmimise ettevalmistamist, sealhulgas riskianalüüsi koostamist;
- 2) kindlustus- või edasikindlustuslepingu sõlmimist;
- 3) kindlustus- või edasikindlustuslepingu täitmise korraldamist või täitmist.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses ei loeta vahenduseks:

- 1) kindlustus- või edasikindlustusandja tegelemist vahendusega, välja arvatud teise kindlustus- või edasikindlustusandja kindlustuslepingute vahendamine;
- 2) kindlustus- või edasikindlustusandja töötaja tegelemist vahendusega töölepingu alusel, välja arvatud teise kindlustus- või edasikindlustusandja kindlustuslepingute vahendamine;
- 3) kindlustusalase teabe andmist seoses muu kutsetegevusega tingimusel, et selle kutsetegevuse eesmärk ei ole aidata kliendil sõlmida või täita kindlustus- või edasikindlustuslepingut, tegeleda kahjukäsitleusega ega hallata või hinnata kindlustus- või edasikindlustusandjale esitatud nõudeid ning nimetatud teabe andmine ei kaasne tavapäraselt selle kutsetegevusega.

(4) Vahendus jaguneb kindlustusmaaklerluseks ja kindlustusagendi tegevuseks.

§ 3. Kindlustusandja ja edasikindlustusandja

(1) Kindlustusandja käesoleva seaduse tähenduses on äriühing, kelle peamiseks ja püsivaks tegevuseks on kindlustusjuhtumi toimimisel kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju hüvitamine või kokkulepitud rahasumma maksmine.

(2) Kindlustusandja võib asutada ainult aktsiaseltsina või Euroopa äriühinguna, kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Kindlustusandja suhtes rakendatakse äriseadustikus (RT I 1995, 26–28, 355; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185; 56, 332 ja 336; 89, 532; 93, 565; 2002, 3, 6; 35, 214; 53, 336; 61, 375; 63, 387 ja 388; 96, 564; 102, 600; 110, 657; 2003, 4, 19; 13, 64; 18, 100; 78, 523; 88, 591) sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(4) Kindlustusandja võib tegeleda üksnes kindlustustegevuse ja vahendusega ning teha muid otseselt nendest tulenevaid tehinguid ja toiminguid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatu ei mõjuta kindlustusandja tehingute ja toimingute kehtivust.

(6) Kindlustusandja võib käesoleva seaduse §-des 65 ja 66 sätestatud ulatuses ja korras kolmandale isikule edasi anda järgmisi kindlustustegevusega seotud tegevusi:

- 1) kindlustatud esemete väärtuse hindamine;
- 2) kindlustuslepingute sõlmimine;
- 3) kindlustuslepingutest tulenevate kahjude käsitlemine;
- 4) investeringute või varade haldamine;
- 5) raamatupidamine;
- 6) infosüsteemide haldamine;
- 7) siseauditi funktsioon;
- 8) muud tegevused Finantsinspektsiooni loal.

(7) Edasikindlustusandja käesoleva seaduse tähenduses on äriühing, kes on kindlustusandja või teise edasikindlustusandjaga sõlminud edasikindlustuslepingu, mille kohaselt edasikindlustusandja võtab kohustuse maksta kindlustusandjale või teisele edasikindlustusandjale kokkulepitud suuruses hüvitist seoses kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud kindlustuslepingu või teise edasikindlustusandja ja kindlustusandja vahel sõlmitud edasikindlustuslepingu järgse kindlustusjuhtumiga.

(8) Edasikindlustusandjale kohaldatakse kindlustusandja kohta sätestatud, kui käesoleva seadusega ei ole sätestatud teisiti.

§ 4. Oluline osalus, kontrollitav äriühing ja hääleõiguse kuuluvus

Olulisele osalusele ning selle määratlemisele, samuti kontrollitavale äriühingule ja hääleõiguse kuuluvusele kohaldatakse väärtpapierituru seaduses (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 81, 544; 88, 591; 2004, 30, 208; 36, 251; 37, 255) sätestatud.

§ 5. Emaettevõtja, tütarettevõtja ja valdusettevõtjad

(1) Emaettevõtja, tütarettevõtja ning märkimisväärse seose määratlemisel kohaldatakse krediitiasutuste seaduse (RT I 1999, 23, 349; 2002, 17, 96; 21, 117; 23, 131; 53, 336; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 17, 95; 23, 133; 81, 544; 2004, 32, 208; 36, 251; 37, 255) §-s 7 sätestatud.

(2) Kindlustusvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole segafinantsvaldusettevõtja, kuid kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on kindlustusandja ja ülejäänud tütarettevõtjad või enamik neist on kas kindlustusandjad, edasikindlustusandjad või kolmanda riigi kindlustusandjad.

(3) Segakindlustusvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole kindlustusandja, edasikindlustusandja, kolmanda riigi kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja ega segafinantsvaldusettevõtja, kuid kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on kindlustusandja.

(4) Segafinantsvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole kindlustusandja, krediitiasutus ega investeerimisühing, kuid kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on Eesti või lepinguriigi kindlustusandja, krediitiasutus või investeerimisühing, ning kes moodustab koos oma tütarettevõtjate ja teiste ettevõtjatega finantskonglomeraadi.

§ 6. Nimetuse «kindlustus» kasutamine

(1) Kindlustusandja või äriühingust kindlustusagendi ärinimes peab sisalduma sõna «kindlustus».

(2) Muude kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juriidiliste isikute ärinimes või kaubamärgis ei või sisalduda sõna «kindlustus» liht- ega liitsõnana, ei eesti ega võõrkeeles.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu ei laiene mittetulundusühingule, mille liikmed on üksnes kindlustusandjad või vahendajad või mille tegevuse eesmärgiks on üksnes kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvide kaitse, samuti kindlustusmaaklerile.

(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata äriühingust kindlustusagendile, kelle jaoks kindlustuslepingute vahendamine on kõrvaltegevuseks.

§ 7. Kindlustuse vormid

Kindlustus on vabatahtlik, kohustuslik või sundkindlustus.

§ 8. Vabatahtlik kindlustus

Kindlustus, mille puhul kindlustuslepingu sõlmimise kohustus ei tulene seadusest, on vabatahtlik.

§ 9. Kohustuslik kindlustus

(1) Kindlustus, mille puhul isik on seadusega sätestatud korras kohustatud sõlmima kindlustuslepingu, on kohustuslik.

(2) Kohustusliku kindlustuse kehtestamisel sätestatakse seadusega kindlustuslepingu sõlmimiseks kohustatud isik, kindlustatud isik, kindlustussumma ja kindlustusjuhtum.

(3) Kohustuslikus vastutuskindlustuse lepingus kindlustusvõtja omavastutuse kohaldamise korral hüvitab kindlustusandja kahju täies mahus ning kindlustusvõtja tasub kindlustusandjale omavastutuse summa.

(4) Kohustusliku kindlustuse sätestamisel tagatakse kindlustatud isikute huvide võrdne kaitse.

(5) Kohustusliku kindlustuse kindlustuslepingu tingimuste suhtes kohaldatakse seadust, millega kohustuslik kindlustus on kehtestatud, ja teisi seadusi niivõrd, kui võrd esimesena nimetatud seadusest ei tulene teisiti.

§ 10. Sundkindlustus

(1) Kindlustus, mille puhul isikul on seadusega sätestatud kohustus tasuda kindlustusmakset või -maksu ja hüvitamise kohustus on pandud riigile või muule isikule, on sundkindlustus.

(2) Käesolevat seadust sundkindlustusele ei kohaldata.

§ 11. Kindlustustegevuse põhiliigid, liigid ja alaliigid

(1) Kindlustustegevuse põhiliigid on:

- 1) kahjukindlustus;
- 2) elukindlustus;
- 3) edasikindlustus.

(2) Kindlustustegevuse põhiliigid jaotuvad liikideks ja liigid alaliikideks.

(3) Kindlustustegevuse liikide alaliigid [kehtestatakse rahandusministri määrusega](#) .

§ 12. Kahjukindlustuse liigid

Kahjukindlustuse liigid on:

- 1) õnnetusjuhtumite kindlustus;
- 2) haiguskindlustus;
- 3) maismaasõidukite kindlustus;
- 4) raudtee veerevkoosseisu kindlustus;
- 5) õhusõidukite kindlustus;
- 6) laevade kindlustus;
- 7) transporditavate kaupade kindlustus;
- 8) tulekindlustus ja loodusjõudude kindlustus;
- 9) muu varakindlustus;
- 10) mootorsõiduki valdaja vastutuskindlustus, sealhulgas liikluskindlustus;
- 11) õhusõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- 12) veesõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- 13) tsiviilvastutuskindlustus;
- 14) krediidikindlustus;
- 15) garantiikindlustus;
- 16) finantskahjude kindlustus;
- 17) õigusabikulude kindlustus;
- 18) abistamisteenuste kindlustus.

§ 13. Elukindlustuse liigid

(1) Elukindlustuse liigid on:

- 1) kindlustus surmajuhtumiks;
- 2) kapitalikogumiskindlustus;
- 3) sünnikindlustus ja abiellumiskindlustus;
- 4) annuiteet;
- 5) investeerimisriskiga elukindlustus;
- 6) tontiin;
- 7) pensioniskeemi haldamine, välja arvatud kogumispensionide seaduse (RT I 2004, 37, 252) §-s 3 sätestatud pensionifondi valitsemine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 4 all mõistetakse elukindlustuslepinguid, mille sõlmimisel on kokku lepitud hüvitise perioodiline väljamaksmine.

§ 14. Edasikindlustuse liigid

Edasikindlustuse liigid on:

- 1) kahjukindlustuse edasikindlustus;
- 2) elukindlustuse edasikindlustus.

§ 15. Haldusmenetlus

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest (RT I 2001, 48, 267; 2002, 12, õiend; 23, 131; 105, 612; 2003, 81, 544; 2004, 36, 251) tulenevaid erisusi.

2. peatükk KINDLUSTUSANDJANA TEGUTSEMISE ÕIGUS

1. jagu Tegevusluba

§ 16. Tegevusluba

- (1) Kindlustustegevusega tegelemiseks peab äriühingul olema vastav tegevusluba (edaspidi *tegevusluba*).
- (2) Eestis asutatud äriühingule annab tegevusloa Finantsinspektsioon. Finantsinspektsioonilt tegevusloa saanud kindlustusandja asukoht peab olema Eestis.
- (3) Tegevusluba on tähtjatu.
- (4) Tegevusluba ei ole üleantav ja selle kasutamine teise isiku poolt on keelatud.

§ 17. Tegevusloa ulatus

- (1) Tegevusluba antakse kas ühe või mitme kindlustustegevuse liigi või tegevusloa taotleja soovil kindlustustegevuse alaliigiga tegelemiseks.
- (2) Kindlustusandja võib tegeleda üksnes nende kindlustustegevuse liikide või alaliikidega, mille kohta talle on antud tegevusluba.
- (3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule võib kahjukindlustusega tegelev kindlustusandja tegeleda kindlustustegevuse liikide või alaliikidega täiendava tegevusloata, kui tema poolt täiendavalt kindlustatav risk on seotud tegevusloal märgitud kindlustustegevuse liigi või alaliigi alusel kindlustatud objekti või isikuga ning nimetatud risk ja objekt või isik on kindlustatud sama kindlustuslepingu alusel.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud ei kohaldata krediitkindlustuse, garantiikindlustuse ja õigusabikulude kindlustuse suhtes, välja arvatud juhul, kui õigusabikulude kindlustus on abistamisteenuste kindlustuse, laevade kindlustuse või veesõiduki valdaja vastutuskindlustuse täiendavaks kindlustusliigiks.
- (5) Kindlustusandja ei või üheaegselt tegeleda elu- ja kahjukindlustusega, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul.
- (6) Elukindlustusega tegelev kindlustusandja võib tegeleda üheaegselt elukindlustuse ja käesoleva seaduse § 12 punktides 1 ja 2 nimetatud kahjukindlustuse liikidega tingimusel, et viimaseid pakutakse koos elukindlustusega.
- (7) Kindlustusandja võib üheaegselt tegeleda kas elukindlustuse ja elukindlustuse edasikindlustusega või kahjukindlustuse ja kahjukindlustuse edasikindlustusega.

§ 18. Tegevusloa taotlemine

- (1) Tegevusloa taotlemisel tuleb esitada äriühingu asutamislepingusse või tegutseva äriühingu puhul äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmete kirjalik avaldus ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas jaos *taotlus*):
 - 1) põhikirja ärakiri, tegutseva äriühingu puhul ka üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ning põhikirja muudetud tekst;
 - 2) äriühingu asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri ja krediidasutuse teatis aktsiakapitali sissemaksmise kohta;
 - 3) tegutseva äriühingu puhul omavahendite suurust tõendavad dokumendid koos audiitori järeldusotsusega;

- 4) taotleja algbilanss ning ülevaade tuludest ja kuludest või olemasolu korral taotleja hilisem bilanss ja kasumiaruanne ning viimase kolme majandusaasta aruanded;
- 5) käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud nõuetele vastav tegevuskava;
- 6) kindlustuslepingute tüüptingimused juhul, kui tegevusluba taotletakse tegelemiseks kohustusliku kindlustusega;
- 7) andmed taotleja juhatuse ja nõukogu liikmete kohta, mis sisaldavad neist igäihe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, elukohta, hariduse kirjeldust, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete puhul nende vastutusvaldkonna kirjeldust, ja nende isikute usaldusväärstust ning käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid, mida taotleja peab oluliseks esitada;
- 8) andmed taotleja audiitori, vastutava aktsiaari ja sisekontrolli teostava isiku kohta, mis sisaldavad neist igäihe nime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega või registrikoodi;
- 9) taotleja aktsionäride nimekiri, milles on toodud neist igäihe nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning andmed iga aktsionäri sissemaks suuruse, omandatavate või talle kuuluvate aktsiate ja häälte arvu kohta;
- 10) taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta käesoleva seaduse § 61 lõikes 3 nimetatud andmed;
- 11) andmed äriühingute kohta, milles taotleja või tema juhatuse või nõukogu liikme osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures nimetatud andmed peavad sisaldama äriühingu aktsia- või osakapitali suurust, tegevusalade loetelu ning taotleja ja tema juhatuse või nõukogu liikme osaluse suurust;
- 12) taotleja plaanitav organisatsiooniline struktuur;
- 13) kindlustusandja sise-eeskirjad vastavalt käesoleva seaduse §-le 84 või nende projekt;
- 14) liikluskindlustuse seaduse (RT I 2001, 43, 238; 2002, 35, 215; 57, 357; 63, 387; 2003, 88, 591; 2004, 14, 90) § 43 lõike 5 alusel taotleja poolt igasse Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriiki, välja arvatud Eesti (edaspidi *lepinguriik*) määratava nõuete käsitleja nimi ja aadress, kui taotlus esitatakse tegelemiseks liikluskindlustusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 7 ja 8 nimetatud füüsiliste isikute kohta esitatud andmete ja dokumentide õigsust kinnitavad isikud oma allkirjaga.

(3) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes ja dokumentides, esitab taotleja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid uuendatud kujul.

§ 19. Täiendava tegevusloa taotlus

(1) Kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemiseks, milleks kindlustusandjal puudub tegevusluba, peab kindlustusandja taotlema täiendava tegevusloa.

(2) Täiendava tegevusloa taotlus koosneb kindlustusandja kirjalikust avaldusest ja käesoleva seaduse §-s 20, välja arvatud lõike 1 punktis 6, sätestatud nõuetele vastavast tegevuskavast kindlustustegevuse liikide ja alaliikide kohta, millega tegelemiseks täiendava tegevusloa taotlus esitatakse.

(3) Kui täiendava tegevusloa taotlus esitatakse tegelemiseks kohustusliku kindlustusega, tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule esitada ka kindlustuslepingute tüüptingimused.

(4) Täiendava tegevusloa taotluse menetlemise ajal toimunud muudatustest käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmetes ja dokumentides tuleb taotlejal viivitamata teavitada Finantsinspeksiooni.

(5) Täiendava tegevusloa taotluse menetlemisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 21–23 sätestatut.

§ 20. Tegevuskava

(1) Tegevuskavas peavad sisalduma:

- 1) kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide loetelu;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud iga kindlustusliigi ja alaliigi kohta planeeritav edasikindlustuse maht ja edasikindlustuse põhimõtted;
- 3) omavahendite loetelu ja suurus;
- 4) kindlustustehniliste eraldiste moodustamise kord;
- 5) iga kindlustusliigi ja alaliigi kindlustustehniline äriplaan;
- 6) kindlustusandja esimese kolme tegevusaasta prognoositav bilanss ja kasumiaruanne;
- 7) kindlustusandja esimese kolme tegevusaasta prognoositav kindlustusmaksete, nõuete ja tegevuskulude maht ja edasikindlustuse osa nendes ning kindlustustehniliste eraldiste suurus kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide lõikes.

(2) Kui taotlus esitatakse abistamisteenuste kindlustusega tegelemiseks, peab tegevuskava sisaldama lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule ka abistamisteenuste osutamiseks vajalike ressursside kirjeldust.

(3) Kõikidest muudatustest tegevuskavas tegevusloa taotlemise ajal ja kolme aasta jooksul pärast tegevusloa andmist tuleb viivitamata kirjalikult teavitada Finantsinspeksiooni.

(4) Kolmel esimesel tegevusaastal esitab kindlustusandja Finantsinspeksioonile koos majandusaasta aruandega ka tegevuskava täitmise aruande.

§ 21. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Kui taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud andmeid ja dokumente või need ei ole täielikud või nõuetekohaselt vormistatud, nõuab Finantsinspeksioon taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(2) Kui käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on kindlustustegevuseks piisavad võimalused ja kas ta vastab seaduse või selle alusel antud õigusaktidega kindlustusandjale sätestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(3) Taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon teostada päringuid riigi andmekogudest, teostada kohapealset kontrolli, määrata ekspertiisi ja erakorralist audiitorkontrolli, saada taotleja juhatuse ja nõukogu liikmetelt, audiitorilt, siseaudiitorilt, nende esindajatelt ja vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksiooni määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui taotleja ei ole kõrvaldanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud puudusi ettenähtud tähtaja jooksul või ei ole tähtpäevaks esitanud Finantsinspeksiooni nõutud andmeid või dokumente, võib Finantsinspeksioon jätta taotluse läbi vaatamata. Taotluse läbi vaatamata jätmise korral tagastab Finantsinspeksioon esitatud dokumendid.

(6) Finantsinspeksioon teeb tegevusloa taotluse menetlemisel koostööd vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, kui:

- 1) taotleja on lepinguriigis asutatud kindlustusandja, investeerimisühingu, investeerimisfondi, krediidiasutuse, fondivalitseja või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku ema- või tütarettevõtja;
- 2) taotleja emaettevõtja tütarettevõtjaks on lepinguriigis asutatud kindlustusandja, investeerimisühing, investeerimisfond, krediidiasutus, fondivalitseja või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik;
- 3) taotleja ja lepinguriigis asutatud kindlustusandja, krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik on ühe ja sama isiku kontrollitavad äriühingud.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud koostöö raames konsulteerivad osapooled üksteisega, hinnates aktsionäride sobivust ning konsolideerimisgrupi teise üksuse juhi mainet ja kogemust ning edastades üksteisele kõik vastavad andmed, mis on olulised tegevusloa andmisel.

§ 22. Tegevusloa andmise ja sellest keeldumise otsus

(1) Tegevusloa antakse, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et tegevusloa taotlejal on kindlustustegevuseks piisavad vahendid ja organisatsiooniline suutlikkus ning kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid on piisavalt kaitstud.

(2) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel tegevusloa taotluse esitamisest.

(3) Finantsinspeksioon võib tegevusloa andmisel kehtestada taotlejale kohustuslikke kõrvaltingimusi, lähtudes käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud asjaoludest.

(4) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata taotlejale kätte.

(5) Äriseadustiku § 250 lõikes 4 ja § 271 lõikes 2 sätestatud tähtaegu arvestatakse alates tegevusloa andmise otsuse taotlejale kättetoimetamisest.

§ 23. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

1) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides kindlustusandjale kehtestatud nõuetele;

2) taotlejal ei ole piisavalt vahendeid ja kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks kindlustusandjana;

3) taotleja juhatuse või nõukogu liige, audiitor, vastutav aktuaar või aktsionär ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;

4) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist või selle riigi, kus on asutatud isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, õigusaktidest tulenevad nõuded või õigusaktide rakendamine takistaksid kindlustusandja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;

5) käesoleva seaduse §-s 84 nimetatud kindlustusandja sise-eeskirjad ei ole kindlustusandja tegevuse reguleerimiseks piisavalt täpsed või üheselt mõistetavad;

6) taotlejat on karistatud majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse (RT I 1997, 87, 1467; 2002, 82, 477; 2003, 26, 156; 2004, 18, 131) kohaselt kustutatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas:

- 1) taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;
- 2) taotleja juhtimisega seotud isikute haridust, töökogemust, ärisidemeid, usaldusväarsust ja mainet;
- 3) käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud tegevuskava adekvaatsust ja piisavust;
- 4) taotleja, tema emattevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi, raamatupidamise seaduse (RT I 2002, 102, 600; 2003, 88, 588) tähenduses, kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

§ 24. Tegevusloa andmise otsuse muutmine

(1) Kindlustusandja ärinime või asukoha aadressi muutumise korral teeb Finantsinspeksioon otsuse käesoleva seaduse § 22 lõikes 2 nimetatud tegevusloa andmise otsuse muutmise kohta.

(2) Tegevusloa andmise otsuse muutmise otsustab Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud muutunud andmete saamist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud muutmise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale kätte.

§ 25. Tegevusloa lõppemine

(1) Tegevusloa lõpeb:

- 1) tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral – tegevusloa kehtetuks tunnistamisega;
- 2) kindlustusandjate ühinemise korral käesoleva seaduse § 97 lõike 4 alusel ühinevatel kindlustusandjatel – uue kindlustusandja äriregistrisse kandmisega;
- 3) kindlustusandjate ühinemise korral käesoleva seaduse § 97 lõike 5 alusel ühendataval kindlustusandjal – ühinemise kande äriregistrisse kandmisega;
- 4) kindlustusportfelli üleandmisel üleandval kindlustusandjal – Finantsinspeksioonilt kindlustusportfelli üleandmiseks loa saamisega;
- 5) kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise korral – Finantsinspeksioonilt kindlustusandja lõpetamiseks loa saamisega;
- 6) kindlustusandja pankroti korral – pankrotiotsusega või kohtu määrusega pankrotimenetluse lõpetamiseks raugemise tõttu.

(2) Tegevusloa lõppemise korral peab kindlustusandja lõpetama ka oma tegevuse välisriigi filiaali kaudu.

§ 26. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine on tegevusloa andmise otsusega omandatud õiguse täielik või osaline äravõtmine.

(2) Tegevusloa võib tunnistada kehtetuks täielikult või üksikute kindlustustegevuse liikide või alaliikide osas, piiritledes õigused, mis tegevusloa omanik tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kaotab.

(3) Tegevusloa tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud alustel.

(4) Otsus tegevusloa kehtetuks tunnistamise kohta toimetatakse kindlustusandjale viivitamata kätte.

§ 27. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise alused

Finantsinspeksioon võib tegevusloa täielikult või üksikute kindlustustegevuste liikide või alaliikide osas kehtetuks tunnistada, kui ilmneb, et:

- 1) kindlustusandja ei ole alustanud kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemist 12 kuu jooksul, arvates tegevusloa või täiendava tegevusloa andmisest, või kindlustusandja tegevus on peatunud kauemaks kui kuueks järjestikuseks kuuks;
- 2) kindlustusandja on esitanud või tegevusloa taotlemisel on esitatud Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 3) kindlustusandja ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele;
- 4) ilmnevad käesoleva seaduse § 23 lõike 1 punktis 3 või 4 sätestatud asjaolud;
- 5) kindlustusandja ei ole järginud käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 nimetatud kõrvaltingimusi;
- 6) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud, kindlustusandjale on kohaldatud karistust majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse

vastase süüteo eest ning karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või kindlustusandja tegevus või tegevusetus ei vasta avalikule huvile;

7) kindlustusandja avaldab oma tegevuse või juhtorgani liikme kohta oluliselt ebaõigeid või eksitavaid andmeid või oluliselt ebaõiget või eksitavat reklaami;

8) kindlustusandja kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku teavet või kindlustusandjaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;

9) kindlustusandja on toime pannud rahapesu või rikub õigusaktiga kehtestatud rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamise korda;

10) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on kindlustusandja rikkunud lepinguriigi õigusaktis sätestatud või käesoleva seaduse § 35 lõike 6 kohaseid lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimusi;

11) kindlustusandja ei ole võimeline täitma endale võetud kohustusi või tema tegevus muul põhjusel kahjustab oluliselt kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;

12) kindlustusandja omavahendite suurus ei vasta käesoleva seaduse nõuetele;

13) kindlustusandja kindlustustehnilised eraldised või seotud vara ei vasta käesoleva seaduse nõuetele;

14) liikluskindlustuse kindlustusandja ei täida Garantiifondi liikme kohustusi;

15) kindlustusandja ei ole täies ulatuses või tähtaegselt täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust.

§ 28. Avalikustamine

(1) Finantsinspeksioon avalikustab tegevusloa andmise, selle muutmise ning kehtetuks tunnistamise oma veebilehel hiljemalt otsuse tegemisele järgneval tööpäeval.

(2) Tegevusloa kehtetuks tunnistamise avalikustab Finantsinspeksioon lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtule veel vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

2. jagu

Eesti kindlustusandja tegevus välisriigis

§ 29. Kindlustusandja tegevuse alused välisriigis

(1) Eesti kindlustusandja võib välisriigis tegeleda kindlustustegevusega, milleks Finantsinspeksioon on talle andnud tegevusloa, asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese kindlustustegevusega.

(2) Eesti kindlustusandja filiaaliks lepinguriigis loetakse käesoleva seaduse tähenduses ka Eesti kindlustusandja töötaja poolt juhitava esinduse või kontori või kindlustusandja poolt teda püsivalt esindama volitatud sõltumatu isiku püsivat tegelemist kindlustustegevusega lepinguriigis ning sellele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 35–37 sätestatud.

(3) Välisriigis kindlustustegevusega tegeledes peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ning selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

(4) Lepinguriigis teenuste osutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 30 ja 35–40 sätestatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatata välisriigis (edaspidi *kolmandas riigis*) teenuste osutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 31–34 sätestatud. Eesti kindlustusandja ei või tegeleda kolmandas riigis piiriülese kindlustustegevusega.

§ 30. Piiriülene kindlustustegevus

(1) Piiriülene kindlustustegevus käesoleva jao tähenduses on Eesti kindlustusandja kindlustustegevus, mis on seotud lepinguriigis asuva kindlustusriskiga.

(2) Lepinguriigina, kus asub kindlustusrisk, käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses lepinguriiki, kus:

1) asub kindlustatud ese, kui kindlustatud esemeks on kinnisasi, ehitis või ehitis koos sisustuse ja seadmetega, mis on kaetud ehitise kindlustuslepinguga,

2) kindlustatud ese on kantud registrisse ja kus talle on antud vastav numbrimärk, kui kindlustatud esemeks on mis tahes liiki sõiduk või

3) on sõlmitud reisiteenusega seotud riske hõlmav leping kestusega kuni neli kuud.

(3) Kõikidel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestamata juhtudel käsitatakse lepinguriigina, kus asub kindlustusrisk, lepinguriiki, mis on:

1) füüsilisest isikust kindlustusvõtja peamine elukoht või

2) juriidilisest isikust kindlustusvõtjaga sõlmitud kindlustuslepingus märgitud tema asukohana.

§ 31. Kindlustusandja filiaal kolmandas riigis

(1) Kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali kolmandas riigis, peab selleks taotlema Finantsinspeksioonilt vastava loa (edaspidi käesolevas jaos *filiaali asutamise luba*).

(2) Filiaali asutamise loa taotlemiseks tuleb kindlustusandjal esitada Finantsinspeksioonile kirjalik avaldus ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas jaos *taotlus*):

- 1) kolmanda riigi nimetus, kus kindlustusandja soovib filiaali asutada, koos viitega vastava riigi õigusaktidele, mille kohaselt kindlustusandja filiaali asutamine kolmandas riigis on lubatud;
- 2) filiaali asukoha aadress kolmandas riigis;
- 3) käesoleva seaduse §-s 20, välja arvatud lõike 1 punktis 6, sätestatud nõuetele vastav filiaali tegevuskava kindlustustegevuse kohta kolmandas riigis koos kavandatava kindlustustegevuse ja organisatsiooni struktuuri üksikasjaliku kirjeldusega;
- 4) käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 7 sätestatud andmed kindlustusandja nimel kolmandate isikute ees tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud isik oma allkirjaga.

(3) Kindlustusandja on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–4 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest.

§ 32. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks piisavate vahendite olemasolu kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud.

(2) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastava avalduse esitamisest.

(3) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale kätte.

§ 33. Filiaali asutamise loa andmisest keeldumine

Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui:

- 1) filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 52 sätestatud nõuetele;
- 3) kindlustusandja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus ja muud võimalused ei ole piisavad tegevuskavas kirjeldatud kindlustustegevusega tegelemiseks kolmandas riigis;
- 4) filiaali asutamine kolmandas riigis või kindlustusandja poolt esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve, kindlustusandja finantsseisundit või tema usaldusväärset tegevust Eestis, lepinguriigis või kolmandas riigis;
- 5) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada filiaali üle vajalikul tasemel järelevalvet;
- 6) kindlustusandjat on karistatud majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

§ 34. Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks, kui:

- 1) kindlustusandja on filiaali asutamise loa taotlemisel või muul juhul esitanud filiaali kohta Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 2) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud vastava kolmanda riigi õigusaktides sätestatud nõudeid, mis võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
- 3) kindlustusandja või selle filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa andmise tingimustele;
- 4) kindlustusandja ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;
- 5) kindlustusandja ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses filiaali tegevusega;
- 6) filiaali tegevusest tulenevad riskid on oluliselt suuremad kui kindlustusandja tegevusest tulenevad riskid;
- 7) ilmnevad käesoleva seaduse §-s 33 sätestatud asjaolud.

(2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale ning kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele kätte.

§ 35. Kindlustusandja filiaal lepinguriigis

(1) Kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali lepinguriigis, teavitab oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle lepinguriigi nimetus, kus kindlustusandja soovib asutada filiaali;

- 2) käesoleva seaduse §-s 20, välja arvatud lõike 1 punktis 6, sätestatud nõuetele vastav filiaali tegevuskava kindlustustegevuse kohta ja tema struktuuri üksikasjalik kirjeldus;
- 3) filiaali asukoha aadress lepinguriigis;
- 4) käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 7 sätestatud andmed kindlustusandja nimel kolmandate isikute ees tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud isik oma allkirjaga;
- 5) kinnitus selle kohta, et lepinguriigis asutatav filiaal, mille kavandatav kindlustustegevus näeb ette kohustusliku liiکلuskindlustuse lepingute sõlmimist, on saanud filiaali asukoha lepinguriigi kohustusliku liiکلuskindlustuse rahvusliku büroo ja garantiifondi liikmeks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–5 nimetatud dokumendid ning filiaali struktuuri üksikasjalik kirjeldus ja kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide loetelu esitatakse koos notari või vandetõlgi kinnitatud tõlkega filiaali asukoha lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete ja dokumentide filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel andmete ja dokumentide esitamisest. Otsuse teeb Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale teatavaks.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui:

- 1) edastamiseks esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele;
- 2) edastamiseks esitatud andmed või dokumendid on puudulikud;
- 3) edastamisele kuuluvaid Finantsinspeksiooni nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamise korral esitab Finantsinspeksioon filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele ka kinnituse selle kohta, et kindlustusandja omavahendid vastavad käesoleva seaduse nõuetele.

(6) Kindlustusandja võib lepinguriigis filiaali asutada, kui ta on saanud Finantsinspeksiooni kaudu filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimused kindlustustegevusega tegelemiseks selles lepinguriigis. Kui filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole kahe kuu jooksul Finantsinspeksioonilt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest arvates oma tingimusi esitanud, võib kindlustusandja lepinguriigis filiaali asutada.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmise teavitab kindlustusandja Finantsinspeksiooni ning filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

§ 36. Andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva seaduse § 35 lõikes 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusandja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus või muud võimalused ei ole piisavad tegevuskavas kirjeldatud kindlustustegevusega tegelemiseks filiaali asukoha lepinguriigis;
- 3) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 52 sätestatud nõuetele;
- 4) filiaali asutamine või kindlustusandja poolt esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve või kindlustusandja finantsseisundit või tegevuse usaldusväarsust Eestis või filiaali asukoha lepinguriigis.

§ 37. Ettekirjutus kindlustustegevuse lõpetamiseks filiaali kaudu

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata kindlustusandjal tegutsemise lepinguriigis asutatud filiaali kaudu, kui:

- 1) esineb käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud alus andmete ja dokumentide edastamisest keeldumiseks;
- 2) filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud kindlustusandja poolt lepinguriigi õigusakti või käesoleva seaduse § 35 lõikes 6 nimetatud tingimuste rikkumisest.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse kindlustusandjale viivitamata kätte.

§ 38. Piiriülene kindlustustegevus lepinguriigis

(1) Kindlustusandja, kes kavatab tegeleda piiriülse kindlustustegevusega lepinguriigis, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle lepinguriigi nimetus, kus kindlustusandja soovib piiriülse kindlustustegevusega tegeleda;
- 2) kavandatava piiriülse kindlustustegevuse kirjeldus;

3) käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul sama lõike punktides 1 ja 2 sätestatud andmed.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid esitatakse koos notari või vandetõlgi kinnitatud tõlkega selle lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus kindlustusandja kavatab piiriülese kindlustustegevusega tegeleda.

(3) Otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul, arvates kõigi nõutavate andmete ja dokumentide esitamisest. Otsuse teeb Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale teatavaks.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui need:

- 1) on puudulikud või ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 2) on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud puudustega ja Finantsinspeksiooni poolt täiendavalt nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud.

(5) Finantsinspeksioon edastab asjaomase lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) kindlustustegevuse liikide loetelu, millega tegelemise õigus on kindlustusandjal;
- 2) andmed kindlustusandja omavahendite kohta ning kinnitus, et need vastavad käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 3) kavandatava piiriülese kindlustustegevuse kirjeldus.

(6) Kui kindlustusandja kavandatav piiriülene kindlustustegevus lepinguriigis näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, edastab Finantsinspeksioon lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatule:

- 1) kinnituse selle kohta, et kindlustusandja on saanud lepinguriigi kohustusliku liikluskindlustuse rahvusliku büroo ja garantiifondi liikmeks;
- 2) kindlustusandja poolt lepinguriiki nimetatud ja seal püsivat elu- või tegevuskohta omava esindaja nime ja aadressi, kes tulenevalt liikluskindlustuse lepingutest peab omama piisavat esindusõigust kindlustusandja nimel tegutsemiseks kannatanule tekitatud liikluskahju käsitlemisel ja hüvitamisel.

(7) Finantsinspeksiooni nõusolekul võib käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 2 nimetatud esindajaks olla liikluskindlustuse seaduse § 43 lõikes 5 nimetatud nõuete käsitleja.

(8) Kindlustusandja võib alustada piiriülest kindlustustegevust lepinguriigis pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud andmete ja dokumentide edastamise otsusest teadasaamist.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud andmete muutumise korral teavitab kindlustusandja muudatustest vähemalt üks kuu enne nende jõustumist Finantsinspeksiooni, kes edastab nimetatud teabe vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

§ 39. Andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva seaduse § 38 lõigetes 5 ja 6 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusandja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus ja muud võimalused ei ole piisavad tegevuskavas kirjeldatud kindlustustegevusega tegelemiseks lepinguriigis;
- 3) piiriülene kindlustustegevus võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve või kindlustusandja finantsseisundit või tegevuse usaldusväarsust Eestis või lepinguriigis.

§ 40. Ettekirjutus piiriülese kindlustustegevuse lõpetamiseks

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata kindlustusandjal piiriülese kindlustustegevusega tegelemise, kui:

- 1) esineb käesoleva seaduse §-s 39 sätestatud alus andmete ja dokumentide edastamisest keeldumiseks;
- 2) lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud kindlustusandja poolt lepinguriigi õigusakti rikkumisest.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse kindlustusandjale viivitamata kätte.

3. jagu

Välisriigi kindlustusandja tegevus Eestis

§ 41. Välisriigi kindlustusandja tegevuse alused Eestis

(1) Isik, kellel selle riigi õigusaktide kohaselt, kus ta on asutatud ning kus talle on antud õigus tegeleda kindlustustegevusega (edaspidi *päritoluriik*), võib vastavalt päritoluriigis väljastatud tegevusloale tegeleda kindlustustegevusega ka Eestis, asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese kindlustustegevusega.

(2) Lepinguriigi kindlustusandja filiaaliks Eestis loetakse käesoleva seaduse tähenduses ka lepinguriigi kindlustusandja töötaja poolt juhitava esinduse või kontori või kindlustusandja poolt teda püsivalt esindama volitatud sõltumatu isiku püsivat tegelemist kindlustustegevusega Eestis. Käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud kohaldatakse ka käesolevas lõikes nimetatud lepinguriigi kindlustusandja tegevuse suhtes Eestis.

(3) Eestis kindlustustegevusega tegeledes peab välisriigi kindlustusandja järgima käesoleva seadusega ning selle alusel kindlustustegevusele kehtestatud nõudeid, samuti muid Eesti seadustest tulenevaid nõudeid Eestis teenuste osutamiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes, kelle päritoluriik on lepinguriik (edaspidi *lepinguriigi kindlustusandja*), kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 42, 46 ja 47 sätestatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes, kelle päritoluriik on kolmas riik (edaspidi *kolmanda riigi kindlustusandja*), kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 43–45 sätestatud. Kolmanda riigi kindlustusandja ei või tegeleda Eestis piiriülese kindlustustegevusega.

§ 42. Piiriülene kindlustustegevus

(1) Piiriülene kindlustustegevus käesoleva jao tähenduses on lepinguriigi kindlustusandja kindlustustegevus, mis on seotud Eestis asuva kindlustusriskiga.

(2) Kindlustusrisk asub Eestis, kui:

- 1) kindlustatud esemeks on Eestis asuv kinnisasi, ehitis või ehitis koos sisustuse ja seadmetega, mis on kaetud ehitise kindlustuslepinguga,
- 2) kindlustatud ese on kantud Eesti registrisse ja talle on antud vastav numbrimärk, kui kindlustatud esemeks on mis tahes liiki sõiduk või
- 3) reisiteenusega seotud riske hõlmav leping kestusega kuni neli kuud on sõlmitud Eestis.

(3) Kõikidel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestamata juhtudel asub kindlustusrisk Eestis, kui:

- 1) Eesti on füüsilisest isikust kindlustusvõtja peamine elukoht või
- 2) Eesti on juriidilisest isikust kindlustusvõtjaga sõlmitud kindlustuslepingus märgitud tema asukohariigina.

§ 43. Kolmanda riigi kindlustusandja filiaal Eestis

(1) Kolmanda riigi kindlustusandja on kohustatud Eestis filiaali asutamiseks taotlema Finantsinspeksioonilt vastava loa (edaspidi käesolevas jaos *filiaali asutamise luba*).

(2) Filiaali asutamise loa taotlemisel esitatakse Finantsinspeksioonile kirjalik avaldus ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas jaos *taotlus*):

- 1) kindlustusandja ärinimi ja aadress;
- 2) kindlustusandjale väljastatud tegevusloa ulatus ning tegevusloa väljastanud asutuse andmed;
- 3) filiaali ärinimi ja aadress Eestis;
- 4) käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 7 sätestatud andmed kindlustusandja nimel kolmandate isikute ees tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud isik oma allkirjaga;
- 5) äriseadustiku § 386 lõike 2 punktides 1 ja 3–5 sätestatud andmed ja dokumendid;
- 6) kindlustusandja kolme viimase majandusaasta auditeeritud aruanded;
- 7) käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud nõuetele vastav filiaali tegevuskava kindlustustegevuse kohta Eestis koos kavandatava kindlustustegevuse ja organisatsiooni struktuuri üksikasjaliku kirjeldusega;
- 8) liikluskindlustuse seaduses sätestatud Garantiifondi kinnitus selle kohta, et Eestis asutatav filiaal, mille kavandatav kindlustustegevus näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, saab pärast Finantsinspeksioonilt filiaali asutamise loa saamist Garantiifondi liikmeks, ning liikluskindlustuse seaduse § 43 lõike 5 alusel taotleja poolt igasse lepinguriiki määratava nõuete käsitleja nimi ja aadress;
- 9) Eesti krediidiastutuse tõend selle kohta, et filiaali asutamise loa taotleja on deponeerinud vähemalt 25 protsenti käesoleva seaduse § 71 lõikes 3 sätestatud omavahendite miinimumist ning deponiidilepingu kohaselt võib deponeeritud summat koormata, välja maksta või üle kanda üksnes Finantsinspeksiooni kirjalikul loal.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 9 sätestatud nõuet ei kohaldata:

- 1) Šveitsi Konföderatsiooni kindlustusandja Eesti filiaalile, kellel on õigus tegeleda kahjukindlustusega;
- 2) kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaalile, kes kasutab käesoleva seaduse § 82 lõikes 2 nimetatud soodustusi ning kelle omavahendite normatiivi üle ei teosta järelevalvet Finantsinspeksioon.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmetele ja dokumentidele tuleb kolmanda riigi kindlustusandjal Finantsinspeksioonile esitada päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse:

- 1) nõusolek filiaali asutamiseks Eestis;
- 2) kinnitus selle kohta, et tal on päritoluriigis kehtiv tegevusluba ning tema tegevus on korrektne ja kooskõlas avaliku huviga;
- 3) andmed omavahendite suuruse, kindlustusandja maksejõulisuse ning päritoluriigi kindlustustehniliste eraldiste moodustamise ja seotud vara nõuete kohta.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab kolmanda riigi kindlustusandja koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

§ 44. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa kehtetuks tunnistamine

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, andmete kontrollimisele, loa andmisele ning kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 21–23 ning 26 ja 27 sätestatud, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Lisaks käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud alustele võib Finantsinspeksioon keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui ei ole tagatud kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse poolt piisava järelevalve teostamine taotleja üle või kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel puudub õiguslik alus või võimalus koostööks Finantsinspeksiooniga, samuti, kui kolmanda riigi filiaal ei vasta käesoleva seaduse §-s 82 sätestatud nõuetele.

(3) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks, kui ilmnevad käesoleva seaduse §-s 27, käesoleva paragrahvi lõikes 2 või käesoleva seaduse § 82 lõikes 10 sätestatud asjaolud.

(4) Finantsinspeksioon võib Šveitsi Konföderatsiooni kindlustusandja kahjukindlustusega tegeleva filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistada käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alustel, küsides eelnevalt selle kohta Šveitsi Konföderatsiooni finantsjärelevalve asutuse arvamust.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus keelata käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud Šveitsi Konföderatsiooni kindlustusandja filiaalil uute lepingute sõlmimine Šveitsi Konföderatsiooni finantsjärelevalve asutuselt filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise kohta arvamuse saamiseni. Nimetatud keelust teavitab Finantsinspeksioon Šveitsi Konföderatsiooni finantsjärelevalve asust.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest, kui filiaali kindlustusvõtjatel, kindlustatutel või soodustatud isikutel on nõudeid filiaali või filiaali asutanud kolmanda riigi kindlustusandja vastu või loa kehtetuks tunnistamine kahjustaks kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve.

§ 45. Filiaali asutamise loa muutmise

(1) Kolmanda riigi kindlustusandja, kes soovib tegeleda Eestis kindlustustegevuse liigi või alaliigiga, mida ei ole nimetatud filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud tegevuskavas, taotleb Finantsinspeksioonilt filiaali asutamise loa muutmist.

(2) Filiaali asutamise loa muutmiseks esitab kolmanda riigi kindlustusandja Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse § 43 lõike 2 punktides 1–4 ja 7 nimetatud andmed ja dokumendid ning juhul, kui filiaali asutamise loa muutmist taotletakse liikluskindlustusega tegelemise alustamiseks, ka käesoleva seaduse § 43 lõike 2 punktis 8 nimetatud andmed ja dokumendid.

(3) Filiaali asutamise loa muutmise taotluse menetlemisele, andmete kontrollimisele ning loa muutmise otsustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 21–23 sätestatud.

§ 46. Lepinguriigi kindlustusandja filiaal Eestis

(1) Lepinguriigi kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali Eestis, teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) filiaali ärinimi ja asukoha aadress Eestis;
- 2) filiaali struktuuri üksikasjalik kirjeldus ja kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide loetelu;
- 3) filiaali juhataja nimi, kes peab omama piisavat esindusõigust tegutsemiseks kindlustusandja nimel kolmandate isikute ees;
- 4) kinnitus selle kohta, et Eestis asutatav filiaal, mille kavandatav kindlustustegevus näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, on saanud liikluskindlustuse seaduses sätestatud Garantiifondi liikmeks;
- 5) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus selle kohta, et lepinguriigi kindlustusandja omavahendid vastavad lepinguriigi omavahendite normatiivi arvutusnõuetele.

(2) Finantsinspeksioon teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest viivitamata lepinguriigi finantsjärelevalve asutust. Kahe kuu jooksul lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete edastamisest võib Finantsinspeksioon teha otsuse, millega määrab nõuded, mida kindlustusandja peab oma kindlustustegevuses Eestis järgima. Finantsinspeksioon teeb oma otsuse teatavaks lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

(3) Lepinguriigi kindlustusandja võib filiaali asutada ja alustada kindlustustegevust pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuse saamist oma asukohariigi finantsjärelevalve asutusest või kahe kuu möödumisel, arvates päevast, kui Finantsinspeksioon sai käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest tuleb Finantsinspeksioonile teavitada vähemalt üks kuu ette. Finantsinspeksioon võib ühe kuu jooksul, arvates muudatusest teada saamisest, muuta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsust või teha eelnimetatud otsuse, kui seda ei olnud varem tehtud.

(5) Filiaali äriregistrisse kandmisel esitatakse Finantsinspeksiooni kinnitus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamise kohta.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

§ 47. Piiriülene kindlustustegevus Eestis

(1) Lepinguriigi kindlustusandja, kes soovib tegeleda piiriülse kindlustustegevusega Eestis, teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) kindlustustegevuse liikide loetelu, millega tegelemiseks on kindlustusandjal õigus;
- 2) andmed kindlustusandja omavahendite kohta ning lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus, et kindlustusandja omavahendid vastavad lepinguriigis kehtivatele nõuetele;
- 3) kavandatava piiriülse kindlustustegevuse kirjeldus.

(2) Kui kindlustusandja kavandab piiriülene kindlustustegevus Eestis näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, esitatakse Finantsinspeksioonile lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatudle:

- 1) kinnitus selle kohta, et kindlustusandja on saanud liikluskindlustuse seaduses sätestatud Garantiifondi liikmeks;
- 2) kindlustusandja poolt Eestisse nimetatud ja siin püsivat elu- või tegevuskohta omava esindaja nimi ja aadress, kes tulenevalt liikluskindlustuse lepingutest peab omama piisavat esindusõigust kindlustusandja nimel tegutsemiseks kannatanule tekitatud liikluskahju käsitlemisel ja hüvitamisel.

(3) Lepinguriigi kindlustusandja võib alustada Eestis piiriülest kindlustustegevust pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamist Finantsinspeksioonile.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete ja dokumentide muutumisest teavitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus Finantsinspeksiooni.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

3. peatükk KINDLUSTUSANDJA JUHTIMINE JA AKTSIAD NING KINDLUSTUSTEGEVUSEGA SEOTUD TEGEVUSTE EDASIANDMINE

1. jagu Kindlustusandja juhtimine

§ 48. Kindlustusandja juhatuse ja nõukogu liikmetele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusandja juhatuse ja nõukogu liikmel (edaspidi *kindlustusandja juht*) peavad olema kindlustusandja juhtimiseks vajalik haridus, teadmised ja kogemused ning laitmatu ärialane maine.

(2) Kindlustusandja juhiks ei või olla isik:

- 1) kelle tegevus või tegevusetus on kaasa toonud kindlustusandja, krediidasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, fondi või väärtpaberituru kutselise osalise pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise riigi- või finantsjärelevalve asutuse algatusel;
- 2) keda on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;

3) kellel on ärikeeld;

4) kelle tegevus viimase viie aasta jooksul on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama kindlustusandja tegevust selliselt, et kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(3) Käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 7 nimetatud dokumendina, mis tõendab välisriigi kodaniku vastavust käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 sätestatule, on aktsepteeritav tema päritoluriigi karistusregistri tõend või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument tingimusel, et selle väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud päritoluriigis ei väljastata vastavat dokumenti, on käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 7 nimetatud dokumendina aktsepteeritav ka vastava välisriigi pädeva notari, kohtu- või haldusorgani dokument, mis tõendab isiku poolt notari, kohtu- või haldusorgani või muu pädeva organi ees antud vande tõesust tingimusel, et selle dokumendi väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(5) Kindlustusandja juhatuses peab olema vähemalt kaks liiget.

(6) Kindlustusandja juhid ning töötajad on kohustatud tegutsema nende puhul eeldatava ettenägelikkuse ja hoolsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes kindlustusandja, kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvidest.

§ 49. Kindlustusandja juhi valimine või määramine

(1) Kindlustusandja juhi valimisel või määramisel peab valitav või määratav isik kindlustusandjale esitama:

- 1) kirjaliku nõusoleku;
- 2) hariduse kirjelduse, viimase viie aasta töö- ja ametikohtade täieliku loetelu ning juhatuse liikmete puhul nende vastutusvaldkonna kirjelduse;
- 3) kinnituse, et puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad tema õiguse olla kindlustusandja juht.

(2) Kindlustusandja teavitab Finantsinspektsiooni kindlustusandja juhi valimise või määramise kavatsusest, esitades Finantsinspektsioonile 15 päeva enne nimetatud küsimuse otsustamist käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid.

(3) Kindlustusandja teavitab Finantsinspektsiooni kindlustusandja juhi tagasiastumisest või ennetähtaegsest tagasikutsumisest, esitades otsuse tagasiastumise rahuldamise või tagasikutsumise kohta.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatut ei kohaldata tegevusloa taotlemise ajal.

§ 50. Kindlustusandja juhi tagasikutsumine

(1) Finantsinspektsioonil on õigus ettekirjutusega nõuda kindlustusandjalt juhi tagasikutsumist, kui:

- 1) juht ei vasta käesoleva seaduse nõuetele;
- 2) juht on rikkunud käesoleva seaduse või muude tema ametialase tegevusega seotud õigusaktide nõudeid;
- 3) juhi valimiseks või määramiseks oli esitatud eksitavaid, puudulikke või valeandmeid või -dokumente;
- 4) juhi tegevus kindlustusandja juhtimisel on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama kindlustusandja juhtimist selliselt, et kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja võlausaldajate huvid oleksid piisavalt kaitstud.

(2) Kui kindlustusandja ei ole täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspektsioonil õigus nõuda juhi tagasikutsumist kohtu kaudu või tunnistada kindlustusandja tegevusluba kehtetuks.

§ 51. Kindlustusandja juhtide ja töötajate tegevuspiirangud

(1) Kindlustusandja juhiks ei või olla tema sisekontrolli töötaja, audiitor või pankrotivõlgniku juhatuse või nõukogu liige.

(2) Kindlustusandja juht ega töötaja ei või olla teise kindlustusandja, krediidasutuse, e- raha asutuse, fondivalitseja või investeerimisühingu juhatuse või nõukogu liige ega töötaja, välja arvatud selle kindlustusandjaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja juhatuse või nõukogu liige.

(3) Kindlustusandja nõukogu liikmeks võib olla kindlustusandja ematettevõtja juhatuse või nõukogu liige või töötaja.

§ 52. Filiaali juhataja

Käesoleva seaduse § 48–51 kohaldatakse ka Eesti kindlustusandja välisriigi filiaali juhataja ja kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja suhtes.

§ 53. Vastutav aktuaar

(1) Kindlustusandjal peab olema vastutav aktuaar.

(2) Vastutaval aktuaaril peavad olema akadeemiline kõrgharidus, rahvusvahelistele nõuetele vastavad aktuaarsed teadmised ja kvalifikatsioon ning vähemalt kolmeaastane aktuaarina töötamise kogemus Eesti või lepinguriigi kindlustusandjas, sellest vähemalt üks aasta Eesti kindlustusandjas.

(3) Vastutava aktuaari kohustuseks on eelkõige kinnitada kindlustusmaksemäärade piisavust, kindlustustehniliste eraldiste õigsust, omavahendide normatiivi vastavust käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele ning koostada käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud aruanne.

(4) Kindlustusandja peab teavitama vastutava aktuaari töölevõtmisest Finantsinspeksiooni vähemalt kümme päeva enne tema tööleasumist ja esitama kirjaliku kinnituse tema vastavuse kohta käesoleva paragrahvi lõike 2 nõuetele.

(5) Kindlustusandja peab esitama Finantsinspeksioonile koos majandusaasta aruandega vastutava aktuaari aruande järgmiste kindlustustehniliste valdkondade kohta:

- 1) kindlustustehniliste eraldiste arvutus põhimõtted ning eraldiste piisavus;
- 2) seotud vara vastavus kindlustuslepingutest tulenevatele kohustustele;
- 3) kindlustusandja poolt kasutatavate kindlustusmaksemäärade piisavus;
- 4) omavahendite vastavus käesolevas seaduses kehtestatud nõuetele;
- 5) kindlustusandja edasikindlustusprogramm.

(6) Vastutaval aktuaaril on õigus saada oma tööülesannete täitmiseks kindlustusandja juhtidelt ja töötajatelt vajalikku informatsiooni.

(7) Vastutav aktuaar on kohustatud talle kindlustusandja tegevuse kohta teatavaks saanud teabe, mis viitab õigusrikkumisele või sellele, et kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid ei ole piisavalt kaitstud, viivitamata kirjalikult edastama kindlustusandja nõukogule ja juhatusele.

§ 54. Kliendi kaitse ja konfidentsiaalsuse tagamine

(1) Kindlustusandja on kohustatud identifitseerima lepingu sõlmimisel kindlustusvõtja ja tema esindaja ning kindlustushüvitise või -summa väljamaksmisel kindlustatu, soodustatud isiku ja nende esindajad vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses (RT I 1998, 110, 1811; 2000, 84, 533; 2001, 93, 565; 2002, 53, 336; 63, 387; 2003, 81, 544; 2004, 18, 131) sätestatule. Kui isik või tema esindaja on kindlustusandja poolt varem identifitseeritud, otsustab kindlustusandja täiendava identifitseerimise vajaduse. Kindlustusandjal on õigus kontrollida identifitseerimise aluseks olevaid isikut tõendavaid dokumente. Isikut tõendavate dokumentide kontrollimisel on kindlustusandjal õigus saada isikuandmeid dokumente väljastavate riigiasutuste vastavatest andmekogudest.

(2) Kindlustusandjal on õigus kindlustusvõtja, kindlustatu, soodustatud isiku või nende esindajate nõusolekuta töödelda nimetatud isikute isikuandmeid, sealhulgas isikukoodi. Pärast eelnimetatud isikutega lepingulise suhte lõppemist on nende isikuandmete töötlemine ilma isikute nõusolekuta lubatud vaid lepingu täitmiseks või lepingu täitmise tagamiseks või kindlustusandjale seadusega pandud kohustuse täitmiseks.

(3) Kindlustusandja juhid, töötajad ning nende volitusel või korraldusel tegutsevad isikud on kohustatud nii töötamise või tegutsemise ajal kui ka pärast seda tähtajatult hoidma saladuses kõiki andmeid, mis on neile teatavaks saanud ja mis puudutavad kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku majanduslikku ja tervislikku seisundit, isikuandmeid ning äri- või ametisaladusi, kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti.

2. jagu Kindlustusandja aktsiad ja aktsionärid

§ 55. Kindlustusandja aktsiad

(1) Kindlustusandja võib välja lasta ainult nimelisi aktsiaid.

(2) Kindlustusandja ei või välja lasta eelisaktsiaid.

§ 56. Kindlustusandja aktsiakapitalile esitatavad nõuded

(1) Kindlustusandja aktsiakapital peab olema vähemalt kolm miljonit eurot, kui kindlustusandjal on õigus tegeleda:

- 1) edasikindlustusega;
- 2) elukindlustusega;
- 3) käesoleva seaduse § 12 punktides 10–15 sätestatud kahjukindlustuse liikidega.

(2) Kui kindlustusandjal on õigus tegeleda vaid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatuta kahjukindlustuse liikidega, peab tema aktsiakapital olema vähemalt kaks miljonit eurot.

(3) Kindlustusandja aktsiakapital peab kindlustusandja asutamisel olema tasutud rahalise sissemaksena.

§ 57. Aktsiakapitali suurendamine

(1) Üldkoosoleku otsusega võib kindlustusandja aktsiakapitali suurendada täiendavate rahaliste sissemaksetega või sissemaksed tegemata (fondiemissioon).

(2) Kindlustusandja fondiemissiooni võib korraldada ainult kinnitatud raamatupidamise aastaaruande alusel.

(3) Fondiemissiooni võib korraldada kindlustusandja aktsiate ülekursi, puhaskasumist moodustatud muude reservide, eelmiste aastate jaotamata kasumi või puhaskasumi arvel.

(4) Üldkoosoleku otsusel võib kindlustusandja aktsiakapitali suurendamine toimuda mitterahalise sissemaksena, kui aktsiakapitali suurendatakse kindlustusandjate ühinemise käigus.

(5) Kindlustusandja on kohustatud Finantsinspeksioonile kirjalikult teatama kavandatavast aktsiakapitali suurendamisest ja emissiooni üksikasjadest vähemalt seitse päeva enne vastavate otsuste vastuvõtmist.

(6) Kindlustusandjale ei kohaldata äriseadustiku §-s 346 sätestatud.

§ 58. Aktsiakapitali vähendamine

(1) Kindlustusandja aktsiakapitali võib vähendada ainult kahjumi katmiseks (aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine).

(2) Kindlustusandja on kohustatud Finantsinspeksioonile kirjalikult teatama kavandatavast aktsiakapitali vähendamisest vähemalt üks kuu enne selle otsustamist. Kindlustusandja võib aktsiakapitali vähendamise otsustada, kui Finantsinspeksioon on andnud selleks nõusoleku. Finantsinspeksioon otsustab nõusoleku andmise või sellest keeldumise 20 päeva jooksul eelnimetatud teate saamisest arvates.

(3) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõusoleku andmisest, kui aktsiakapitali vähendamine kahjustab kindlustusandja maksevõimelisust või muul viisil kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja teiste võlausaldajate huve.

(4) Kindlustusandja aktsiakapital ei või vähendamise tulemusel jääda väiksemaks käesoleva seaduse §-s 56 sätestatud.

(5) Kindlustusandjale ei kohaldata äriseadustiku § 358 ja § 359 lõike 1 esimeses lauses sätestatud tähtaega ning lõiget 2. Kindlustusandja juhatus avaldab 15 päeva jooksul aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest arvates üleriigilise levikuga ajalehes teate aktsiakapitali uue suuruse kohta.

§ 59. Aktsionäridele väljamaksete tegemine

(1) Aktsionäridele võib teha väljamakseid pärast majandusaasta aruande kinnitamist üldkoosoleku poolt. Aktsionäridele tehtavate väljamaksete suurus arvutatakse raamatupidamise aastaaruandes kajastatud majandusaasta näitajatest lähtuvalt.

(2) Aktsionäridele väljamakstava kasumiosa suuruse arvutamisel liidetakse eelmiste perioodide jaotamata kasumile või kahjumile aruandeaasta kasum, põhikirjas ettenähtud kasumist moodustatud reservide vähendamine ning lahutatakse aruandeaasta kahjum, reservkapitali suurendamine, oma aktsiate jääk soetusmaksumuses, põhikirjas ettenähtud kasumist moodustatud reservide suurendamine ja immateriaalne põhivara bilansilises maksumuses.

§ 60. Olulist osalust omavatele isikutele esitatavad nõuded

Kindlustusandjas võib olulist osalust omada igaüks (edaspidi käesolevas jaos *isik*), kes on võimeline tagama kindlustusandja kindla ja usaldusväärse juhtimise ning kelle omanike struktuur ja ärisidemed nende olemasolu korral on läbipaistvad ega takista tõhusa järelevalve teostamist ning kelle kohta ei ole tema päritoluriigi õigusaktide kohaselt Finantsinspeksioonil teabe saamine takistatud.

§ 61. Osaluse omandamisest teavitamine ja esitatavad andmed

(1) Isik, kes kavatses omandada olulise osaluse kindlustusandjas või suurendada osalust üle 20, 33 või 50 protsendi kindlustusandja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust või teha tehingu, mille

tulemusel kindlustusandja muutub tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab eelnevalt oma kavatsusest Finantsinspektsiooni.

(2) Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või tehingu tulemusel kindlustusandjas olulise osaluse või tema osalus suureneb üle 20, 33 või 50 protsendi kindlustusandja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust või kui kindlustusandja muutub selle tulemusel tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellisel juhul on isik kohustatud teavitama pärast kindlustusandja üle kontrolli saamisest või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektsiooni.

(3) Finantsinspektsioonile teatatakse omandatava osa suurus ning esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) omandaja nimi või nimetus, elu- või asukoht ja olemasolu korral registrikood, äriühingu puhul ka registritunnistuse kinnitatud ärakiri ning põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;
- 2) andmed omandaja juhatuse ja nõukogu liikmete kohta, mis sisaldavad neist igäihe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ning nende isikute usaldusväärset ja laitmatut ärialast mainet kinnitavad dokumendid, mida omandaja peab oluliseks esitada;
- 3) olemasolu korral omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada audiitori järeldusotsus, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud;
- 4) konsolideerimisgrupi koosseisu kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning audiitori järeldusotsused;
- 5) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
- 6) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;
- 7) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaperituruse seaduse §-dele 9 ja 10;
- 8) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaperituruse seaduse §-dele 9 ja 10;
- 9) kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutumise korral kontrolli omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaperituruse seaduse §-dele 9 ja 10.

(4) Finantsinspektsioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks lisaandmeid ja -dokumente.

(5) Finantsinspektsioon võib loobuda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmete või dokumentide nõudmisest osaliselt või täies mahus.

(6) Kui olulist osalust soovib omandada kolmanda riigi kindlustusandja, krediidasutus, investeerimisühing, fondivalitseja, investeerimisfond või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik, tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumentidele esitada Finantsinspektsioonile selle kolmanda riigi vastava finantsjärelevalve asutuse tõend selle kohta, et nimetatud riigi isik omab kehtivat tegevusluba ja täidab kehtivaid nõudeid.

§ 62. Osaluse omandamise tingimused ja keelamise alused

(1) Finantsinspektsioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul tal on õigus olulist osalust omandada, seda suurendada või muuta kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks. Tähtaeg ei või ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu teostamisest või teostamata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspektsiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspektsioon ei keela oma ettekirjutusega olulise osaluse omandamist, selle suurendamist või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmist kahe kuu jooksul pärast kõigi käesolevas seaduses nimetatud selleks vajalike dokumentide või nende täpsustamiseks ja kontrollimiseks nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamist, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel omandaja poolt esitatud algse teate saamisest.

(3) Finantsinspektsioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui see ei ole kooskõlas kindlustusandja kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetega, sealhulgas kui:

- 1) omandajal puudub laitmatu ärialane reputatsioon või ta ei vasta käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja finantsseisund ei ole piisavalt tugev või tema raamatupidamise aruanded ei võimalda adekvaatselt hinnata tema finantsseisundit;
- 3) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspektsioonile esitanud käesoleva seadusega ettenähtud või Finantsinspektsiooni poolt käesoleva seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 4) Finantsinspektsioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 5) osaluse omandamine või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmine võib oluliselt kahjustada kindlustusandja, kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute õigustatud huve või kui osaluse omandamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise tõttu kindlustusandja ei vastaks enam käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

6) osaluse omandamiseks või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmiseks vajalikud rahalised või mitterahalised vahendid võivad Finantsinspektsiooni hinnangul olla seotud teoga, mis viitab kuriteo koosseisu objektiivsetele tunnustele, või kui omandaja ei ole vaatamata Finantsinspektsiooni sellekohasele nõudmisele esitanud vajalike rahaliste või mitterahaliste vahendite legaalselt päritolu tõendavaid dokumente;

7) omandaja, kes soovib omandada või suurendada oma osalust üle 50 protsendi kindlustusandja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud hääle arvust, finantsseisund ei ole piisavalt tugev, et tagada kindlustusandja usaldusväärset ja korrapärast tegevust;

8) kindlustusandja muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ning selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspektsiooniga koostöö tegemiseks.

(4) Finantsinspektsioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud keelava ettekirjutuse tegemisel koostööd lepinguriigi pädeva finantsjärelevalve asutusega, kui omandajaks on lepinguriigis registreeritud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik.

(5) Finantsinspektsioon võib pärast olulise osaluse omandamist või selle suurendamist või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmist teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise käesoleva seadusega vastuolus olevaks, kui:

1) omandaja on esitanud eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;

2) olulist osalust omava aktsionäri või tema esindaja tegevus ohustab oluliselt kindlustusandja kindlat ja usaldusväärset juhtimist;

3) ilmnevad muud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asjaolud.

(6) Finantsinspektsioonil on õigus oma ettekirjutusega igakordselt keelata või piirata omandajal või isikul, kes kindlustusandjas olulist osalust omab või kelle kontrollitavaks äriühinguks kindlustusandja on, kindlustusandjas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamist, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 5 sätestatud asjaolud. Ettekirjutuse võib Finantsinspektsioon teha olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 5 sätestatud ettekirjutuse tegemisest.

(7) Finantsinspektsioon võib käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud ettekirjutuse avalikustada oma veebilehel.

(8) Kui omandaja või isik, kes omab kindlustusandjas olulist osalust või kelle kontrollitavaks äriühinguks kindlustusandja on, on teises lepinguriigis registreeritud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspektsioon käesoleva paragrahvi lõikes 5 või 6 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale finantsjärelevalve asutusele.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3, 5 ja 6 sätestatud Finantsinspektsiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka kindlustusandjale, tema aktsiaraamatu pidajale või muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 63. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või selle suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning aktsiatega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvoorumisse, kui:

1) tehing on vastuolus Finantsinspektsiooni ettekirjutusega;

2) Finantsinspektsioon on teinud käesoleva seaduse § 62 lõikes 5 või 6 nimetatud ettekirjutuse;

3) tehingust ei ole Finantsinspektsiooni teavitatud vastavalt käesoleva seaduse §-le 61;

4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 62 lõikes 1 või enne § 62 lõikes 2 nimetatud tähtaja möödumist.

(2) Tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid kindlustusandja tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku otsuse vastuvõtmist, võib kohus Finantsinspektsiooni, kindlustusandja aktsionäri, nõukogu või juhatuse liikme avalduse alusel tunnistada üldkoosoleku otsuse kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul, arvates üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest.

(4) Kui teostati tehingust, millega kindlustusandja pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspektsiooni, aktsionäri või äriühingu nõukogu või juhatuse liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul, arvates õiguste teostamise hetkest.

§ 64. Osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatses võõrandada aktsiaid ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse kindlustusandjas või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 61 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist kindlustusandja üle, peab ta kavatsusest Finantsinspektsiooni viivitamata teavitama, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu ning käesoleva seaduse § 61 lõike 3 punktis 1 nimetatud andmed isiku kohta, kellele aktsiaid võõrandatakse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse või tehingu tulemusel kontrolli kindlustusandja üle või kindlustusandjas olulise osaluse või tema oluline osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 61 lõikes 1 nimetatud määra. Sellisel juhul teavitab isik pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektsiooni.

(3) Kindlustusandja on käesoleva seaduse § 61 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni.

(4) Kindlustusandja esitab koos majandusaasta aruandega Finantsinspektsioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli kindlustusandjas oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtipaberituru seaduse §-dele 9 ja 10.

3. jagu Tegevuste edasiandmine

§ 65. Kindlustustegevusega seotud tegevuste edasiandmine

(1) Kindlustusandjal on oma kohustuste paremaks täitmiseks õigus käesoleva seaduse § 3 lõikes 6 nimetatud tegevusi edasi anda kolmandale isikule, kui:

- 1) see ei kahjusta kindlustusvõtjate, kindlustatute ega soodustatud isikute õigustatud huve;
- 2) see ei takista kindlustusandja tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel;
- 3) see ei takista kindlustusandja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;
- 4) see ei tekita olukorda, kus kindlustusandja ei tegele reaalselt kindlustustegevusega;
- 5) kolmandal isikul, kellele tegevused edasi antakse, on vajalik kvalifikatsioon ning ta on võimeline võetud kohustusi täitma;
- 6) kindlustusandjal on õigus kontrollida selle kolmanda isiku kindlustustegevusega seotud tegevust;
- 7) on täidetud muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded.

(2) Kindlustusandja ja kolmanda isiku vahel sõlmitud kindlustustegevusega seotud tegevuste edasiandmise lepingu kohaselt peab kindlustusandjal olema õigus:

- 1) saada lepingu teiselt poolelt edasiantud tegevuste kohta ammendavat teavet;
- 2) anda lepingu teisele poolele edasiantud tegevustega seotud kohustuslikke juhtnõure.

(3) Tegevuste edasiandmine kolmandale isikule ei vabasta kindlustusandjat kindlustustegevusega seotud vastutusest.

(4) Kindlustusandja teavitab kindlustustegevusega seotud tegevuste edasiandmisest viivitamata Finantsinspektsiooni, esitades tegevuste edasiandmise lepingu ära kirja.

§ 66. Kindlustustegevusega seotud tegevuste edasiandmise lõppemine

(1) Kindlustusandjal peab olema õigus kolmanda isikuga sõlmitud kindlustustegevusega seotud tegevuste edasiandmise leping lõpetada igal ajal mõistliku etteteatamistähtajaga.

(2) Finantsinspektsioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele isikule mõne kindlustustegevusega seotud tegevuse edasiandmise lepingu lõpetamist või kõigi kindlustusandja poolt kolmandate isikutega sõlmitud tegevuste edasiandmise lepingute lõpetamist.

(3) Finantsinspektsioon võib teha käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ettekirjutuse, kui:

- 1) kolmandal isikul puudub kindlustustegevusega seotud tegevusteks vajalik kvalifikatsioon;
- 2) rikutakse kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku õigustatud huve või on sellise rikkumise oht;
- 3) rikutakse käesoleva seaduse §-s 65 nimetatud tingimusi;
- 4) kolmas isik, kellele on kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, ei vasta nõuetele, mis on vajalikud võetud kohustuste täitmiseks.

(4) Kui kindlustusandja poolt edasiantud tegevuseks on kindlustuslepingute sõlmimine, ei kohaldata käesolevas jaos sätestatud käesoleva seaduse 10. peatükis nimetatud kindlustusagendi suhtes, kellele kindlustusandja on selle tegevuse edasi andnud.

4. peatükk

KINDLUSTUSANDJA USALDATAVUSNÕUDED

§ 67. Kindlustusandja omavahendid

(1) Kindlustusandja omavahendite hulka kuuluvad:

- 1) rahas sisse makstud aktsiakapital ja sellega kaasnev ülekurs;
- 2) aktsiakapital ja ülekurs, mis on moodustunud vastavalt käesoleva seaduse § 57 lõikele 3;
- 3) eelmiste aastate jaotamata kasumist või puhaskasumist vastavalt õigusaktidele või põhikirjale moodustatud reservid auditeeritud raamatupidamise aastaaruande alusel;
- 4) edasikantav eelmiste aastate jaotamata kasum auditeeritud raamatupidamise aastaaruande alusel;
- 5) aruandeaasta kasum auditeeritud raamatupidamise aastaaruande alusel, välja arvatud maksmisele kuuluvad dividendid.

(2) Käesoleva seaduse §-s 68 sätestatud allutatud kohustust ning määramata tähtajaga väärtpabereid ja muid instrumente võib kindlustusandja omavahendite hulka arvata kuni 50 protsendi ulatuses omavahendite summast või omavahendite normatiivist, lähtudes väiksemast.

(3) Kindlustusandja omavahenditest arvatakse maha:

- 1) immateriaalne põhivara bilansilises maksumuses;
- 2) eelmiste aastate kahjum;
- 3) jooksva aasta kahjum;
- 4) tagasiostetud oma aktsiad soetusmaksumuses;
- 5) kõik bilansivälised kohustused;
- 6) kindlustusandja märkimisväärne osalus kindlustusandjas, edasikindlustusandjas, kindlustusvaldusettevõtjas, krediidiuasutuses ja finantseerimisasutuses;
- 7) nõue käesoleva lõike punktis 6 nimetatud isikute vastu, mis tuleneb käesoleva seaduse §-s 68 või krediidiuasutuste seaduse §-des 72¹, 74, 74¹ ja 74² sätestatud tingimustele vastavast allutatud kohustusest, määramata tähtajaga väärtpaberitest või muudest instrumentidest.

(4) Märkimisväärne osalus käesoleva seaduse tähenduses on vähemalt 20 protsenti ettevõtja aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega määratud häältest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 6 ja 7 nimetatud mahaarvamised võib jätta Finantsinspektsiooni eelneval nõusolekul tegemata, kui:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 6 nimetatud märkimisväärne osalus on omandatud ning punktis 7 nimetatud nõue on tekkinud ajutiselt seoses isiku, kelles märkimisväärset osalust omatakse või kelle vastu on nõue, tegevuse ümberkorraldamise või finantsseisundi parandamisega;
- 2) kindlustusandja kuulub käesoleva seaduse 11. peatüki 2. või 3. jaos sätestatud järelevalve alla ning käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 6 nimetatud isikud kuuluvad kindlustusandja konsolideerimisgruppi.

(6) Finantsinspektsioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud nõusoleku andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul, arvates kõigi nõutavate andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kahe kuu jooksul vastavasisulise taotluse saamisest arvates.

(7) Finantsinspektsioon võib oma ettekirjutusega nõuda kindlustusandja omavahenditest täiendavaid mahaarvamisi edasikindlustusandja osa võrra kindlustustehnilistes eraldistes, kui tema hinnangul:

- 1) edasikindlustusandja päritoluriigi õigusaktid või finantsjärelevalve asutus ei taga piisavat järelevalvet, sealhulgas konsolideeritud järelevalvet, edasikindlustusandja üle, edasikindlustusandja suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus, päritoluriigi finantsjärelevalve asutus on rakendanud edasikindlustusandja suhtes olulisi sanktsioone või edasikindlustuse kvaliteet on võrreldes eelmise majandusaastaga oluliselt halvenenud;
- 2) edasikindlustuslepingu alusel ei toimu riski edastamist või edastatud risk on ebaoluline, arvestades edasikindlustuslepingu mahtu.

§ 68. Allutatud kohustus ning määramata tähtajaga väärtpaberid ja muud instrumentid

(1) Kindlustusandja kohustus loetakse allutatuks ning selle võib arvata kindlustusandja omavahendite hulka, kui sellest kohustusest tulenev nõue vastab järgmistele tingimustele:

- 1) arvesse võetakse üksnes kindlustusandjale laekunud vahendeid;
- 2) kindlustusandja ei taga nõude täitmist;
- 3) nõude täitmise tähtaeg on vähemalt viis aastat või nõude täitmisest tuleb ette teatada vähemalt viis aastat;
- 4) kindlustusandjal ei ole kohustust teatud asjaolude korral täita nõue ennetähtaegselt, välja arvatud kindlustusandja lõpetamise korral;
- 5) nõue rahuldatakse kindlustusandja lõpetamise või pankroti korral pärast kõigi teiste võlausaldajate tunnustatud nõuete rahuldamist;
- 6) kindlustusandja ei oma osalust äriühingus, kelle ees ta on allutatud kohustuse võtnud.

(2) Määramata tähtajaga väärtpaberid ja muud instrumentid võib arvata kindlustusandja omavahendite hulka, kui need vastavad käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 5 allutatud kohustusele esitatud nõuetele ning järgmistele tingimustele:

1) neid ei saa tagasi maksta nõude esitaja algatusel ega ilma Finantsinspeksiooni eelneva kirjaliku loata;
2) väärtpaberite emissiooni käsitlevates dokumentides on sätestatud võimalus, et tasumata kohustuse tagasimakse ja intressi summat saab kasutada kahjumi katmiseks, võimaldades kindlustusandjal jätkata tavapärasest majandustegevusest, või muid instrumente käsitlevates dokumentides on sätestatud kindlustusandja õigus intressi maksmine edasi lükata, kui pärast intressi maksmist kindlustusandja omavahendid ei vastaks omavahendite normatiivile.

(3) Kindlustusandja on kohustatud viivitamata pärast allutatud kohustuse või määramata tähtajaga väärtpaberite või muude instrumentide arvamist omavahendite hulka esitama allutatud kohustuse aluseks olevad dokumendid või instrumentide täpse kirjelduse ning nende aluseks olevad dokumendid Finantsinspeksioonile. Nimetatud dokumentidele lisatakse erapooletu õiguslik hinnang tehingu tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud omavahendite hulka arvatud allutatud kohustuse või määramata tähtajaga väärtpaberite või muude instrumentide tingimustele.

(4) Lepingu, millega kindlustusandja võtab endale allutatud kohustuse, tingimusi võib muuta üksnes Finantsinspeksiooni eelneval loal, kui Finantsinspeksioonile on esitatud allutatud kohustuse tingimuste muutumise aluseks olevad andmed ja dokumendid koos erapooletu õigusliku hinnanguga tehingu tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

(5) Fikseeritud tähtajaga allutatud kohustuse korral esitab kindlustusandja 12 kuud enne allutatud kohustusest tuleneva nõude täitmise tähtaega Finantsinspeksioonile omavahendite loetelu ja suuruse jooksva seisuga ning eeldatavate omavahendite loetelu ja suuruse allutatud kohustusest tuleneva nõude täitmise tähtpäeva seisuga.

(6) Fikseerimata tähtajaga allutatud kohustuse korral esitab kindlustusandja Finantsinspeksioonile kuus kuud enne allutatud kohustusest tuleneva nõude täitmist käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmed.

(7) Kindlustusandja omavahendite hulka arvatud allutatud kohustusest tuleneva nõude ennetähtaegne täitmine on lubatud üksnes kindlustusandja algatusel ja Finantsinspeksiooni eelneval loal.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 või lõikes 7 nimetatud loa taotlemisel esitab kindlustusandja Finantsinspeksioonile:

1) ülevaate kindlustusandja seotud varadest;
2) omavahendite ja nende normatiivi prognoosi seisuga enne ja pärast allutatud kohustusest tuleneva nõude ennetähtaegset täitmist või määramata tähtajaga väärtpaberitest või muudest instrumentidest tuleneva nõude täitmist;
3) muud Finantsinspeksiooni nõutud andmed ja dokumendid.

(9) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 või lõikes 7 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul pärast kõigi nõutavate dokumentide ja andmete esitamist, kuid mitte hiljem kui kahe kuu jooksul vastavasisulise taotluse saamisest arvates.

(10) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 või lõikes 7 nimetatud loa andmisest, kui kindlustusandja omavahendid ei vastaks pärast allutatud kohustusest või määramata tähtajaga väärtpaberitest või muudest instrumentidest tuleneva nõude täitmist omavahendite normatiivile.

§ 69. Laenuvõtmine

(1) Kindlustusandjal on keelatud võtta laenu, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 68 sätestatud tingimustel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata, kui kindlustusandja võtab laenu tähtajaga kuni kuus kuud ja see on vajalik kindlustusandja piisava likviidsuse tagamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud laenu võtmine on lubatud ainult Finantsinspeksiooni eelneval kirjalikul loal. Loa saamiseks esitab kindlustusandja Finantsinspeksioonile vastava taotluse, lisades laenulepingu projekti, ülevaate oma seotud varadest, omavahendite normatiivi arvutuse ning muud Finantsinspeksiooni poolt nõutud andmed ja dokumendid.

(4) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta kümne tööpäeva jooksul, arvates kindlustusandja poolt Finantsinspeksioonile vastavasisulise taotluse ja kõigi nõutavate andmete ja dokumentide esitamisest.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud loa andmisest, kui laenu võtmisel ei lähtuta Finantsinspeksiooni hinnangul käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatust.

§ 70. Kindlustusandja konsolideeritud omavahendid

(1) Kui kindlustusandja on teises kindlustusandjas, edasikindlustusandjas või kolmanda riigi kindlustusandjas osalev ettevõtja, lähtub ta konsolideeritud omavahendite arvutamisel käesolevas paragrahvis sätestatust.

(2) Osalev ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on ematettevõtja või ettevõtja, kes omab märkimisväärset osalust teises ettevõtjas. Seotud ettevõtja, sealhulgas kindlustusandja, käesoleva seaduse tähenduses on tütarettevõtja või ettevõtja, kelles osalev ettevõtja omab märkimisväärset osalust.

(3) Kui kindlustusandja on kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja tütarettevõtja, arvutab konsolideeritud omavahendid nimetatud kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja osalevast ettevõtjast kindlustusandja suhtes käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

(4) Osalevast ettevõtjast kindlustusandja konsolideeritud omavahendid arvutatakse kindlustusandja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete alusel.

(5) Järjestikuse märkimisväärse osaluse puhul arvutatakse konsolideeritud omavahendid iga kindlustusandja kohta, kes on osalevaks ettevõtjaks ja kellel on vähemalt üks seotud kindlustusandja. Järjestikuse märkimisväärse osalusega on tegemist osalevate ettevõtjate ahela korral.

(6) Kui osalevast ettevõtjast kindlustusandja omab kindlustusvaldusettevõtja vahendusel märkimisväärset osalust edasikindlustusandjas, seotud kindlustusandjas või kolmanda riigi kindlustusandjas, siis võetakse tema konsolideeritud omavahendite arvutamisel arvesse ka nimetatud kindlustusvaldusettevõtja seisund, kusjuures kindlustusvaldusettevõtjat käsitatakse kui kindlustusandjat, kohaldades tema suhtes käesolevas seaduses kindlustusandja omavahendite ja konsolideeritud omavahendite kohta sätestatud.

(7) Kolmanda riigi kindlustusandjas või edasikindlustusandjas osalevast ettevõtjast kindlustusandja konsolideeritud omavahendite arvutamisel käsitatakse nimetatud kolmanda riigi kindlustusandjat või edasikindlustusandjat kui seotud kindlustusandjat, kohaldades tema suhtes käesolevas paragrahvis sätestatud.

(8) Osalevast ettevõtjast kindlustusandja konsolideeritud omavahendite koosseisu ei arvata vastastikusel finantseerimisel saadud vara.

(9) Vastastikuse finantseerimisega käesoleva peatüki tähenduses on tegemist, kui:

- 1) kindlustusandja või mõni tema seotud ettevõtja omab osalust ettevõtjas, kellele otseselt või kaudselt kuulub vara, mis sobib nimetatud kindlustusandja või tema seotud ettevõtja omavahendite finantseerimiseks;
- 2) kindlustusandja või mõni tema seotud ettevõtja annab laenu ettevõtjale, kellele otseselt või kaudselt kuulub vara, mis sobib nimetatud kindlustusandja või tema seotud ettevõtja omavahendite finantseerimiseks.

(10) Kui osalevast ettevõtjast kindlustusandja konsolideeritud omavahendite arvutamiseks vajalik teave välisriigis asutatud kindlustusandja seotud ettevõtja kohta ei ole Finantsinspeksioonile kättesaadav, arvatakse sellise seotud ettevõtja bilansiline väärtus osalevast ettevõtjast kindlustusandja konsolideeritud omavahenditest maha, konsolideeritud omavahendite hulka ei või arvata ka sellise märkimisväärse osalusega seotud realiseerimata kasumit.

(11) Finantsinspeksiooni taotlusel võib osalevast ettevõtjast kindlustusandja loobuda käesolevas paragrahvis sätestatud konsolideeritud omavahendite arvutamisest, kui ta on:

- 1) teise Eesti kindlustusandja seotud kindlustusandja ning ta võetakse arvesse nimetatud kindlustusandja konsolideeritud omavahendite arvutamisel;
- 2) Eesti edasikindlustusandja või Eestis asuva kindlustusvaldusettevõtja seotud kindlustusandja ning ta võetakse arvesse nimetatud edasikindlustusandja või kindlustusvaldusettevõtja konsolideeritud omavahendite arvutamisel;
- 3) lepinguriigi kindlustusandja, edasikindlustusandja või lepinguriigis asuva kindlustusvaldusettevõtja seotud kindlustusandja ning tema üle teostab täiendavat järelevalvet nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus;
- 4) koos teise Eesti kindlustusandjaga sama kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja tütarettevõtja ning ta võetakse arvesse nimetatud kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustele vastaval konsolideeritud omavahendite arvutamisel;
- 5) koos lepinguriigi kindlustusandjaga sama kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja tütarettevõtja ning vastavalt käesoleva seaduse § 186 lõikele 1 teostab nimetatud ettevõtjate üle täiendavat järelevalvet lepinguriigi finantsjärelevalve asutus.

§ 71. Kindlustusandja omavahendite suurus

(1) Kindlustusandjal peavad kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks pidevalt olema vähemalt käesolevas seaduses sätestatud suuruse ja struktuuriga omavahendid.

(2) Kindlustusandja omavahendite summa ei või ühelgi hetkel olla väiksem omavahendite miinimumist ega omavahendite normatiivist või konsolideeritud omavahendite puhul konsolideeritud omavahendite normatiivist.

(3) Kindlustusandja omavahendite miinimum võrdub käesoleva seaduse § 56 lõikes 1 või 2 sätestatud kindlustusandja minimaalse aktsiakapitaliga vastavalt kindlustustegevuse põhiliigile või liigile, millega kindlustusandja tegeleb.

(4) Kahjukindlustusega tegeleva kindlustusandja omavahendite normatiiv arvutatakse vastavalt käesoleva seaduse §-le 72 ning elukindlustusega tegeleva kindlustusandja omavahendite normatiiv vastavalt §-le 73.

(5) Konsolideeritud omavahendite normatiiv arvutatakse kindlustusandja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmete alusel.

(6) Kindlustusandja esitab Finantsinspeksioonile omavahendite normatiivi arvutuse ja juhul, kui tal on kohustus arvutada konsolideeritud omavahendite normatiiv, siis ka selle arvutuse koos majandusaasta aruandega ning muudel seaduses sätestatud juhtudel.

(7) Rahandusministril on õigus kehtestada kindlustusandja omavahendite normatiivi arvutamise täpsem kord.

§ 72. Kahjukindlustusega tegeleva kindlustusandja omavahendite normatiiv

(1) Kahjukindlustusega tegeleva kindlustusandja omavahendite normatiiv on käesoleva paragrahvi lõike 3 või 5 alusel arvutatud summa, olenevalt sellest kumb on suurem.

(2) Kindlustusandja majandusaasta brutopreemiad või teenitud preemiate brutosumma, olenevalt sellest kumb on suurem, summas kuni 50 miljonit eurot korrutatakse koefitsiendiga 0,18 ning seda ületav summa koefitsiendiga 0,16, kusjuures:

1) õhusõiduki valdaja vastutuskindlustuse, veesõiduki valdaja vastutuskindlustuse ja tsiviilvastutuskindlustuse vastavalt eelmise majandusaasta brutopreemiad või teenitud preemiate brutosummat suurendatakse enne nende arvestamist 50 protsendi võrra;

2) lühiajalise õnnetusjuhtumite kindlustuse ja haiguskindlustuse vastavalt eelmise majandusaasta brutopreemiad või teenitud preemiate brutosumma jagatakse enne nende arvestamist kolmega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt saadud tulemused liidetakse ning korrutatakse koefitsiendiga, mis leitakse eelmisel majandusaastal esinenud nõuete edasikindlustusandja osa võrra vähendatud summa ja sama perioodi esinenud nõuete kogusumma suhtena. Nimetatud koefitsiendi minimaalne väärtus on 0,5.

(4) Kindlustusandja eelmisel kolmel majandusaastal esinenud nõuete summa jagatakse kolmega ning korrutatakse summas kuni 35 miljonit eurot koefitsiendiga 0,26 ning seda ületav summa koefitsiendiga 0,23, kusjuures:

1) õhusõiduki valdaja vastutuskindlustuse, veesõiduki valdaja vastutuskindlustuse ja tsiviilvastutuskindlustuse eelmisel kolmel majandusaastal esinenud nõuete summat suurendatakse enne nende arvestamist 50 protsendi võrra;

2) lühiajalise õnnetusjuhtumite kindlustuse ja haiguskindlustuse eelmisel kolmel majandusaastal esinenud nõuete summa jagatakse enne nende arvestamist kolmega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt saadud tulemused liidetakse ning korrutatakse koefitsiendiga, mis leitakse eelmisel majandusaastal esinenud nõuete edasikindlustusandja osa võrra vähendatud summa ja samal perioodil esinenud nõuete kogusumma suhtena. Nimetatud koefitsiendi minimaalne väärtus on 0,5.

(6) Kindlustusandja, kelle kindlustustegevuseks on vaid krediidikindlustus, tormikahjustuste, rahekahjustuste või külmakahjustuste kindlustamine, rakendab käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kolme majandusaasta asemel seitsmel aastal esinenud nõuete summat, mis jagatakse seitsmega.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel arvutatud omavahendite normatiiv on väiksem eelmisel aastal arvutatud omavahendite normatiivist, siis leitakse omavahendite normatiiv suurimana kahest väärtusest, millest esimene on käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel arvutatud omavahendite normatiiv ja teine eelmisel aastal arvutatud omavahendite normatiiv korrutatuna koefitsiendiga, mis saadakse majandusaasta lõpu edasikindlustusandja osa võrra vähendatud rahuldamata nõuete eraldise jagamisel eelmise majandusaasta lõpu edasikindlustusandja osa võrra vähendatud rahuldamata nõuete eraldisega. Nimetatud koefitsiendi maksimaalne väärtus on üks.

§ 73. Elukindlustusega tegeleva kindlustusandja omavahendite normatiiv

(1) Elukindlustusega tegeleva kindlustusandja omavahendite normatiiv on käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 4–6 alusel leitud komponentide summa.

(2) Käesoleva seaduse paragrahvi 13 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud elukindlustuse liikide omavahendite normatiiv leitakse kahe alljärgneva komponendi summana:

1) elukindlustuse eraldise suurus, mida on esmalt korrutatud koefitsiendiga 0,04 ning seejärel koefitsiendiga, mis on leitud edasikindlustusandja osata elukindlustuse eraldise suuruse ja elukindlustuse eraldise suuruse suhtena ning mille minimaalne väärtus on 0,85;

2) positiivse riskikapitaliga lepingute riskikapital, mida on esmalt korrutatud koefitsiendiga 0,003 ning seejärel koefitsiendiga, mis on saadud edasikindlustusandja osa võrra vähendatud riskikapitali ja riskikapitali kogusumma suhtena ning mille minimaalne väärtus on 0,5.

(3) Erinevalt käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud korrutatakse käesoleva seaduse paragrahvi 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud elukindlustuse liigi puhul:

1) kuni kolme aastase kestusega positiivse riskikapitaliga lepingute riskikapital esmalt koefitsiendiga 0,001 ning seejärel koefitsiendiga, mis saadakse edasikindlustusandja osa võrra vähendatud riskikapitali ja riskikapitali kogusumma suhtena ning mille minimaalne väärtus on 0,5;

2) kolme kuni viie aastase kestusega positiivse riskikapitaliga lepingute riskikapital esmalt koefitsiendiga 0,0015 ning seejärel koefitsiendiga, mis saadakse edasikindlustusandja osa võrra vähendatud riskikapitali ja riskikapitali kogusumma suhtena ning mille minimaalne väärtus on 0,5.

(4) Käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 6 nimetatud elukindlustuse liigi lepingute varade väärtus korrutatatakse koefitsiendiga 0,01.

(5) Käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 5 nimetatud elukindlustuse liigi omavahendite normatiiv leitakse alljärgnevate komponentide summana:

1) kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste summa lepingute osas, mille puhul kindlustusandja kannab investeerimisrisiki, korrutatatakse koefitsiendiga 0,04;

2) kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste summa lepingute osas, mille puhul kindlustusandja investeerimisrisiki ei kanna ja mille haldustasud on fikseeritud pikemaks perioodiks kui viieks aastaks, korrutatatakse koefitsiendiga 0,01;

3) edasikindlustusandja poolt kindlustusandjale tasutud komisjonitasu võrra vähendatud administratiivkulude summa lepingute osas, mille puhul kindlustusandja investeerimisrisiki ei kanna ja mille haldustasud on fikseerimata pikemaks perioodiks kui viieks aastaks, korrutatatakse koefitsiendiga 0,25;

4) kindlustusandja riskikapital lepingute osas, mis katavad surmariski, korrutatatakse esmalt koefitsiendiga 0,003 ning seejärel koefitsiendiga, mis saadakse edasikindlustusandja osa võrra vähendatud riskikapitali ja riskikapitali kogusumma suhtena ning mille minimaalne väärtus on 0,5.

(6) Käesoleva seaduse § 17 lõikes 6 sätestatud juhul leitakse käesoleva seaduse § 12 punktides 1 ja 2 nimetatud kahjukindlustuse liikide omavahendite normatiiv vastavalt käesoleva seaduse §-le 72.

(7) Riskikapital käesoleva paragrahvi tähenduses on elukindlustuslepingust tuleneva kindlustusjuhtumi korral väljamakstav kindlustussumma, millest on lahutatud selle lepingu elukindlustuse eraldis.

§ 74. Kindlustusandja omavahendite vähenemine

(1) Omavahendite vähenemisel alla omavahendite normatiivi on kindlustusandja kohustatud viivitamata esitama Finantsinspeksioonile finantsseisundi taastamise plaani (edaspidi *saneerimisplaani*).

(2) Saneerimisplaani peab sisaldama järgmise kolme aasta kohta vähemalt alljärgnevat informatsiooni:

1) kindlustusandja prognoositav kasumiaruanne otsese kindlustuse, sissetuleva ja väljamineva edasikindlustuse lõikes;

2) kindlustusandja prognoositav bilanss;

3) kindlustusandja omavahendite ja seotud varade suuruse hinnang;

4) kindlustusandja edasikindlustusprogramm.

(3) Omavahendite vähenemisel alla ühe kolmandiku omavahendite normatiivist või alla omavahendite miinimumi on kindlustusandja kohustatud viivitamata esitama Finantsinspeksioonile erakorralise saneerimisplaani, mis võimaldab kolme kuu jooksul taastada omavahendid vähemalt ühe kolmandikuni omavahendite normatiivist, kuid mitte väiksema määrani, kui on omavahendite miinimum.

(4) Erakorralises saneerimisplaanis tuleb näidata käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed.

(5) Kui vaatamata saneerimisplaani või erakorralise saneerimisplaani esitamisele võib kindlustusandja finantsseisund Finantsinspeksiooni hinnangul jätkuvalt halveneda, võib Finantsinspeksioon ettekirjutusega keelata kindlustusandja varaga seotud tehingute või toimingute tegemise või piirata nende mahtu, teavitades sellest nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutusi, kus kindlustusandja on asutanud filiaali või tegeleb piiriülese kindlustustegevusega.

(6) Kui Finantsinspeksioon on saanud lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt teate, et viimane keelab lepinguriigi kindlustusandja varaga seotud tehingute või toimingute tegemise või piirab nende mahtu, on Finantsinspeksioon kohustatud nimetatud kindlustusandja või tema Eesti filiaali suhtes võtma kasutusele samad meetmed.

(7) Kui kindlustusandja finantsseisundi halvenemise tõttu on ohustatud kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvid, võib Finantsinspeksioon vastavalt saneerimisplaani või erakorralise saneerimisplaani alusel kehtestada kindlustusandjale käesoleva seaduse § 72 või 73 alusel arvatud omavahendite normatiivist kõrgema normatiivi.

§ 75. Kindlustustehnilised eraldised ja eraldiste liigid

(1) Kindlustustehnilised eraldised on kindlustusandja kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste arvestuslik suurus.

(2) Kindlustusandja peab arvutama kindlustustehnilised eraldised nii, et need väljendavad kindlustuslepingutest tulenevaid kohustusi, nagu neid võib põhjendatult ette näha. Kui kindlustusandja ei täida kindlustustehniliste eraldiste arvutamisele kehtestatud nõudeid või kui eraldiste suurus ei ole Finantsinspektsiooni hinnangul piisav, võib Finantsinspektsioon ettekirjutusega keelata kindlustusandja varaga seotud tehingute või toimingute tegemise või piirata nende mahtu, teavitades sellest eelnevalt nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutusi, kus kindlustusandja on asutanud filiaali või tegeleb piiriülese kindlustustegevusega.

(3) Kindlustustehniliste eraldiste liigid on:

- 1) ettemakstud preemiate eraldis;
- 2) rahuldamata nõuete eraldis;
- 3) elukindlustuse eraldis;
- 4) boonuste eraldis;
- 5) muud õigusaktides või kindlustusandja põhikirjas ettenähtud kindlustustehnilised eraldised.

(4) Käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) ettemakstud preemiate eraldis – arvestuslik suurus kindlustusmaksest, mille ulatuses on kindlustusandjal kindlustusrisk ja sellega seotud kulud kandmata;
- 2) rahuldamata nõuete eraldis – toimunud kindlustusjuhtumitest ja teadaolevatest asjaoludest tõenäoliselt tulenevate kohustuste hinnanguline suurus;
- 3) elukindlustuse eraldis – elukindlustuslepingutest tulenevate kohustuste nüüdisväärtus. Elukindlustuse eraldisse ei kuulu toimunud kindlustusjuhtumitest tulenevad kohustused;
- 4) boonuste eraldis – elukindlustuslepingute lisakasum, mida pole arvestatud elukindlustuse eraldises.

§ 76. Elukindlustusega tegeleva kindlustusandja kindlustustehnilistele eraldistele esitatavad nõuded

(1) Elukindlustusega tegelev kindlustusandja peab kindlustustehniliste eraldiste arvutamisel lähtuma usaldusväärsetest aktuaarsetest hinnangutest, arvestades kindlustuslepingutest tulenevaid kohustusi tulevikus, sealhulgas:

- 1) kõiki garanteeritud hüvitisi, sealhulgas garanteeritud tagastusväärtusi;
- 2) eelmistel perioodidel määratud boonuseid;
- 3) kindlustusvõtja lepingujärgsetest valikutest tulenevaid kindlustusandja võimalikke kohustusi;
- 4) lepingujärgseid kulusid.

(2) Elukindlustuse eraldise arvutamisel kasutatav maksimaalne garanteeritud intressimäär [kehtestatakse rahandusministri määrusega](#).

(3) Elukindlustusega tegelev kindlustusandja on kohustatud tegema avalikult kättesaadavaks kindlustustehniliste eraldiste, sealhulgas boonuste eraldise, arvutamise alused ja meetodid.

§ 77. Kindlustusandja seotud vara

(1) Kindlustusandja seotud vara on vara, mille väärtus vastab kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste suurusele ilma edasikindlustusandja osata. Kindlustusandja seotud vara suurus peab pidevalt olema vähemalt võrdne kindlustusandja kindlustustehniliste eraldistega.

(2) Kindlustusandja seotud vara investeerimisel tuleb arvestada kindlustustegevusest ja kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste iseloomu, sealhulgas valuutat, milles kohustus on võetud. Seotud vara investeerimisel tuleb tagada optimaalne turvalisus ja tulu ning samal ajal säilitada kindlustusandja pidev likviidsus, investeringute mitmekesisus ja hajutatatus.

(3) Kui kindlustuslepinguga määratakse kindlaks, millises valuutas on kindlustusandja kohustatud hüvitise välja maksma, siis loetakse nimetatud valuutat vääringuks, milles kindlustusandja on kohustuse võtnud.

(4) Kui käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud kindlustustegevuse liikidega seotud kindlustuslepingus ei ole määratud, millises valuutas on kohustus võetud, loetakse, et kindlustusandja kohustus on võetud selle riigi valuutas, kus kindlustusrisk asub. Kindlustusandjal on õigus valida valuuta, milles kindlustusmaksed makstakse, kui sellise valiku tegemine on põhjendatud. Sellise valiku tegemine on põhjendatud eelkõige, kui lepingu jõustumise järel muutub tõenäoliseks, et ka kohustus tuleb välja maksta valuutas, milles kindlustusmaksed maksti ning mis ei ole selle riigi valuuta, kus kindlustusrisk asub.

(5) Kindlustusandja on kohustatud kindlustuslepingutest tulenevatele kohustustele vastava seotud vara investeerima samas valuutas, milles kohustus on võetud, välja arvatud juhul, kui:

- 1) selles valuutas võetud kohustusele vastav seotud vara moodustab kuni 7 protsenti teistes valuutades väljendatud seotud varast;
- 2) selles valuutas võetud kohustusele vastav seotud vara moodustab kindlustusandja kõigist samas valuutas väljendatud kohustustest kuni 20 protsenti;
- 3) Eesti kroonides võetud kohustusele vastav seotud vara investeeritakse eurodes;

4) kohustus tuleneb investeerimisriskiga elukindlustuslepingust.

(6) Kindlustusandja seotud vara võib olla üksnes:

- 1) lepinguriigi, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) täisliikme ning riigi, mis on sõlminud Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) spetsiaalse laenulepingu IMF-i üldiste laenukokkulepete (GAB – *General Agreements to Borrow*) alusel (edaspidi *A-tsooni riik*), või A-tsooni riigi keskpanga poolt emiteeritud või täielikult tagatud väärtpaber, mida on nimetatud väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktis 2 või 5;
- 2) väärtpaberituru seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud väärtpaber, millega kaubeldakse reguleeritud väärtpaberiturul;
- 3) laen kinnistusraamatu esimesele järjekohale kantud hüpoteegi või A-tsooni riigis registreeritud krediidasutuse tagatisel;
- 4) tagatiseta laen, mis on antud krediidasutusele või teisele kindlustusandjale eeldusel, et krediidasutus või kindlustusandja on registreeritud A-tsooni riigis;
- 5) A-tsooni riigis registreeritud investeerimisfondi aktsia või osak;
- 6) kinnisasi või ehitis, välja arvatud see osa kinnisasjast või ehitisest, mis on kindlustusandja enda kasutuses;
- 7) deposiit edasikindlustusvõtja juures ja nõue edasikindlustusvõtjale;
- 8) mitte üle 90 päeva vanune kindlustus- ja edasikindlustustegevusest tulenev nõue kindlustusvõtjale või vahendajale;
- 9) nõudmiseni ja tähtajaline hoius A-tsooni riigis.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 1 nimetatud riike, mis on restruktureerinud oma välisvõla, ei käsitleta A-tsooni riikidena viie aasta jooksul, alates restruktureerimise kokkuleppe sõlmimise soovi avaldamisest riigi poolt.

(8) Kindlustustehniliste eraldiste katmise seisukohalt hinnatakse seotud vara õiglases väärtuses, arvestades alljärgnevat:

- 1) seotud vara hindamisel on varaga seotud võlgnevused ja kohustused, sealhulgas bilansivälised kohustused, maha arvatud;
- 2) käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 4, 5 ja 9 nimetatud seotud vara ning punktis 8 nimetatud nõudeid edasikindlustusvõtjatele hinnatakse, lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest;
- 3) nõudest isiku vastu on maha arvatud sama isiku nõue kindlustusandja vastu.

§ 78. Kindlustusandja seotud vara investeerimise piirangud

(1) Ühte kinnisasja või ehitise või mitmesse ehitise, mida nende vahetu läheduse tõttu saab käsitada ühe ehitisena, võib seotud vara investeerida kuni 10 protsenti kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga, kuid kinnisasjadesse ja ehitistesse kokku mitte üle 15 protsenti.

(2) Ühe emitendi väärtpaberitesse ja ühe laenuvõtja tagatud laenudesse võib seotud vara investeerida kuni 5 protsenti kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga ja kuni 10 protsenti tingimusel, et väärtpaberite ega tagatud laenude osa seotud varas ei ole üle 40 protsenti kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga.

(3) Ühte tagatiseta laenu võib seotud vara investeerida kuni 1 protsent kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga ja tagatiseta laenudesse kokku kuni 5 protsenti kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga.

(4) Nõudmiseni hoiustesse võib seotud vara investeerida kuni 3 protsenti kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga.

(5) Käesoleva seaduse § 77 lõike 6 punktis 2 nimetatud väärtpaberitesse, mida on võimalik lühikese tähtaja jooksul realiseerida, ning investeerimisfondide seaduse (RT I 2004, 36, 251) §-s 4 nimetatud investeerimisfondide aktsiatesse või osakutesse võib seotud vara investeerida kokku kuni 10 protsenti kindlustustehniliste eraldiste kogusummast koos edasikindlustusandja osaga.

(6) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega keelata kindlustusandjal tehingu tegemine, mis võib kaasa tuua kindlustusandja seotud vara mittevastavuse käesoleva seaduse nõuetele.

(7) Käesoleva seaduse § 77 lõikes 6 ja käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 nimetatud piirangud ei kehti investeerimisriskiga elukindlustuse kindlustuslepingutega seotud alusvara osa suhtes, mille osas kindlustusandja vastavalt kindlustuslepingule investeerimisriski ei kannata.

§ 79. Tuletisväärtpaberitega tehtavatele tehingutele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusandja võib teha tehinguid tuletisväärtpaberitega üksnes kindlustusandja vara väärtuse kõikumistest tulenevate riskide maandamiseks kõigi järgmiste tingimuste täitmise korral:

- 1) tehingu vastaspooleks on krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, kindlustusandja või investeerimisühing;

2) reguleeritud turu väliselt omandatud tuletisväärtpaberi väärtust on võimalik iga päev usaldusväärselt hinnata ning tuletisväärtpaberi saab igal hetkel õiglase hinna eest võõrandada, oma positsiooni selles likvideerida või vastupidise tehinguga sulgeda.

(2) Kindlustusandja ei või omandada või välja anda tuletisväärtpaberit, mille täitmine toob kaasa või võib kaasa tuua käesolevas seaduses seotud varadele või omavahenditele kehtestatud nõuete rikkumise.

§ 80. Edasikindlustamise nõuded

(1) Kindlustusandja kõigi võimalike kohustuste summa ühe kindlustuslepingu alusel või kindlustusobjektide, mida nende omavahelise seotuse või vahetu läheduse tõttu saab käsitada ühe ja sama kindlustusobjektina, suhtes võib olla kuni 10 protsenti kindlustusandja omavahenditest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangut võib ületada ainult juhul, kui kindlustusandja kohustuse täitmine seda piirangut ületavas osas on tagatud edasikindlustuslepinguga.

(3) Kindlustusandjal on keelatud sõlmida:

1) kahjukindlustuses edasikindlustuslepinguid, mis on lepingupooltele siduvad kauemaks kui üheks aastaks või mille alusel edasikindlustusandjale kindlustusjuhtumi toimumise tõenäolisusest tekkivate kohustuste täitmiseks makstava edasikindlustuspreemia osa ei põhine üldtunnustatud aktuaarsetel arvutuspõhimõtetel või kui need põhimõtted eri aastatel oluliselt erinevad;

2) elukindlustuses edasikindlustuslepinguid, mille alusel kindlustusjuhtumi toimumise tõenäolisusest või kindlustussummadest ja tagasiosustusummadest tulenevate kohustuste jagamine lepingupoolte vahel ei põhine üldtunnustatud aktuaarsetel arvutuspõhimõtetel või kui need põhimõtted eri aastatel oluliselt erinevad.

§ 81. Euroopa Majanduspiirkonna kaaskindlustusega tegeleva kindlustusandja usaldusväärsusele esitatavad nõuded

(1) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse Eesti kindlustusandja suhtes, kes tegeleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustele vastava Euroopa Majanduspiirkonna kaaskindlustusega (edaspidi käesolevas paragrahvis *kaaskindlustus*).

(2) Kaaskindlustus peab vastama võlaõigusseaduse (RT I 2001, 81, 487; 2002, 60, 374; 2003, 78, 523; 2004, 13, 86; 37, 255; 75, 522) §-des 484 ja 485 sätestatule, arvestades järgmisi erisusi:

- 1) kaaskindlustusandjad sõlmivad võlaõigusseaduse § 427 lõikes 2 või 3 nimetatud kindlustuslepingu;
- 2) vähemalt ühe kaaskindlustusandja päritoluriik või filiaali asukohariik, kui kindlustuslepingu sõlmib kindlustusandja filiaal, peab olema selline lepinguriik, mis ei ole juhtiva kindlustusandja päritoluriik;
- 3) juhtival kindlustusandjal on muu hulgas õigus määrata kindlustustingimused ja kindlustusmakse suurus;
- 4) kaaskindlustusandjate sõlmitava kindlustuslepingu kohaselt asub kindlustusrisk Eestis või lepinguriigis.

(3) Eesti kaaskindlustusandja moodustab kaaskindlustusele vastavad kindlustustehnilised eraldised käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud lähtudes.

(4) Rahuldamata nõuete eraldis arvutatakse vastavalt juhtiva kindlustusandja päritoluriigis sätestatud rahuldamata nõuete eraldise moodustamise korrale.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud kindlustustehnilistele eraldistele vastavat seotud vara võib Eesti kaaskindlustusandja hoida omal valikul kas Eestis või juhtiva kaaskindlustusandja päritoluriigis.

(6) Eesti kaaskindlustusandja on kohustatud koguma ja säilitama kaaskindlustust puudutavaid andmeid, sealhulgas andmeid kaaskindlustusandjate kohta.

§ 82. Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali usaldusväärsusele ja omavahenditele esitatavad nõuded

(1) Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal on kohustatud:

- 1) hoidma lepinguriikides vara, mille väärtus on vähemalt võrdne omavahendite normatiiviga;
- 2) hoidma Eestis vara, mille väärtus on vähemalt pool käesoleva seaduse § 71 lõikes 3 sätestatud omavahendite miinimumist, sealhulgas omama käesoleva seaduse § 43 lõike 2 punktis 9 sätestatud deposiiti;
- 3) arvutama omavahendite normatiivi käesoleva seaduse § 72 või 73 alusel ja Eestis sõlmitud kindlustuslepingutest lähtudes ning täitma käesolevas seaduses omavahendite kohta sätestatud nõudeid;
- 4) hoidma Eestis sõlmitud kindlustuslepingutest tulenevatele kindlustustehnilistele eraldistele vastava seotud vara Eestis, järgides käesoleva seaduse §-des 77 ja 78 sätestatud;
- 5) korraldama raamatupidamist Eestis toimuva tegevuse kohta ning säilitama kõik Eestis toimuva tegevusega seotud dokumendid Eestis.

(2) Kui kolmanda riigi kindlustusandjal on filiaal lisaks Eestile ka mõnes lepinguriigis, kohaldatakse kolmanda riigi kindlustusandja taotlusel ja kõigi asjaomaste lepinguriikide finantsjärelevalve asutuste nõusolekul sellisele filiaalile järgmisi soodustusi:

1) omavahendite normatiiv arvutatakse käesoleva seaduse § 72 või 73 alusel ning Eestis ja kõigis lepinguriikides sõlmitud kindlustuslepingutest lähtudes;

2) käesoleva seaduse § 43 lõike 2 punktis 9 sätestatud deposiiti tuleb hoida Eestis üksnes juhul, kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4 teostab kolmanda riigi kindlustusandja Eesti ja lepinguriikide filiaalide omavahendite normatiivi üle järelevalvet Finantsinspeksioon;

3) omavahendite miinimumile vastavat vara võib hoida nii Eestis kui ka lepinguriigis, kus kolmanda riigi kindlustusandja on filiaali asutanud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud soodustuste kasutamiseks esitab kolmanda riigi kindlustusandja Finantsinspeksioonile vastava taotluse ning dokumendid, mis kinnitavad, et analoogne taotlus on esitatud kõigi nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, kus kolmanda riigi kindlustusandja on filiaali asutanud.

(4) Kolmanda riigi kindlustusandja nimetab käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud taotluses finantsjärelevalve asutuse, kes hakkab teostama järelevalvet tema lepinguriikides ja Eestis asutatud filiaalide omavahendite normatiivi üle, põhjendades oma valikut. Nimetatud finantsjärelevalve asutus võib olla üksnes Finantsinspeksioon või selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, kus kolmanda riigi kindlustusandja on filiaali asutanud.

(5) Kui vastavalt kolmanda riigi kindlustusandja valikule hakkab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud järelevalvet teostama lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, peab Finantsinspeksioon edastama nimetatud finantsjärelevalve asutusele kolmanda riigi kindlustusandja Eestis asutatud filiaali kohta informatsiooni, mis on vajalik tema omavahendite normatiivi üle järelevalve teostamiseks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud soodustused jõustuvad ajal, kui valitud finantsjärelevalve asutus teatab teistele finantsjärelevalve asutustele, et ta teostab kolmanda riigi kindlustusandja Eestis ja lepinguriikides asuvate filiaalide omavahendite normatiivi üle järelevalvet.

(7) Kui Finantsinspeksioon või selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, kus kolmanda riigi kindlustusandja filiaal asub, teeb ettepaneku käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud soodustuste andmise lõpetamiseks, lõpevad soodustused kõigil kolmanda riigi kindlustusandja Eesti ja lepinguriikide filiaalidel üheaegselt.

(8) Kui kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal ei täida kindlustustehniliste eraldiste arutamisele kehtestatud nõudeid või kui eraldiste suurus ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul piisav, võib Finantsinspeksioon nimetatud filiaali suhtes teha käesoleva seaduse § 75 lõike 2 teises lauses sätestatud ettekirjutuse. Finantsinspeksioon võib kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali omavahendite vähenemisel alla omavahendite normatiivi, alla ühe kolmandiku omavahendite normatiivist või alla omavahendite miinimumi nõuda nimetatud filiaalilt käesoleva seaduse §-s 74 sätestatud saneerimisplaanid või erakorralise saneerimisplaanid esitamist või kohaldada tema suhtes § 74 lõigetes 5 ja 7 sätestatud.

(9) Kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4 teostab kolmanda riigi kindlustusandja Eesti ja lepinguriikide filiaalide omavahendite normatiivi üle järelevalvet Finantsinspeksioon, on ta kohustatud teavitama teiste asjasse puutuvate lepinguriikide finantsjärelevalve asutusi nimetatud kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest.

(10) Kui Finantsinspeksioon saab teate lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt, et viimane on kolmanda riigi kindlustusandja filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistanud põhjusel, et kolmanda riigi kindlustusandja omavahendite suurus ei vasta omavahendite normatiivile, mis on arvatud lähtudes Eestis ja lepinguriikides sõlmitud kindlustuslepingutest, on Finantsinspeksioon kohustatud nimetatud kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistama.

§ 83. Sisekontrolli süsteem

(1) Kindlustusandja nõukogu peab tagama ja juhatus korraldama piisava ja tõhusa sisekontrolli süsteemi toimimise. Sisekontrolli süsteem peab hõlmama kindlustusandja kõiki juhtimis- ja tegevustasandeid ning protsesse.

(2) Emaettevõtjast kindlustusandja nõukogu peab tagama ja iga konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja juhatus korraldama piisava ja tõhusa sisekontrolli süsteemi toimimise konsolideerimisgruppi kuuluvas ettevõtjas.

(3) Siseauditi funktsiooni täitmiseks määrab kindlustusandja nõukogu sõltumatu siseauditi eest vastutava isiku (edaspidi *siseaudiitor*). Siseaudiitor võib olla kindlustusandja töötaja või vastavate teadmiste ja kogemustega isik või audiitor audiitortegevuse seaduse (RT I 1999, 24, 360; 2002, 21, 117; 53, 336; 57, 357; 61, 375; 2003, 23, 133) mõistes. Siseaudiitor ei või täita muid ülesandeid, mis põhjustavad või võivad põhjustada huvide konflikti.

(4) Siseaudiitor annab aru kindlustusandja nõukogule.

(5) Siseaudiitori ülesanne on:

1) tuvastada ja hinnata riske, mis võivad mõjutada kindlustusandja tegevust ja sisekontrolli süsteemi tõhusust;

2) hinnata kindlustusandja eesmärkide saavutamiseks rakendatud sisekontrolli meetmeid, nende tõhusust ning avaldada arvamust nende meetmete piisavuse kohta;

3) teavitada kindlustusandja juhtorganeid oma tähelepanekutest ja järeldustest ning vajaduse korral teha ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks või lisameetmete rakendamiseks.

(6) Kindlustusandja tagab siseaudiitorile tema ülesannete täitmiseks kõik vajalikud õigused ja töötingimused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet kindlustusandja juhtidelt ja töötajatelt ning jälgida tehtud ettepanekute arvestamist.

§ 84. Kindlustusandja sise-eeskirjad

(1) Kindlustusandja kehtestab juhtide ja töötajate tegevust reguleerivad sise-eeskirjad, mis peavad kindlustama kindlustusandja ning selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavuse õigusaktidele ja kindlustusandja juhtorganite otsustele.

(2) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas:

1) riskide juhtimise põhimõtted ja protseduurid;

2) kindlustusandja huvide ning kindlustusandja juhtide ja töötajate isiklike majanduslike huvide konfliktide vältimise kord, sealhulgas huvide konfliktide vältimise kord konsolideerimisgrupi sees, kui kindlustusandja kuulub konsolideerimisgruppi;

3) kindlustusriskide hindamise, kindlustuslepingute sõlmimise, kahjude käsitlemise ja hüvitamise, kindlustustehniliste eraldiste moodustamise, edasikindlustuse ja investeerimistegevuse kord ning kindlustusvõtjatele või soodustatud isikutele lisakasumi (boonuste) määramise ja jaotamise põhimõtted;

4) sisemised protseduurireeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (RT I 2002, 105, 612; 2004, 2, 7) alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks, sealhulgas tegevusjuhised juhiks, kui avastatakse rahvusvahelise sanktsiooni seaduses või selle alusel antud õigusaktis sätestatud tunnustele vastav olukord.

5. peatükk ARUANDLUS JA AUDIITORKONTROLL

§ 85. Aruandlus

(1) Kindlustusandja majandusaasta on kalendriaasta. Kindlustusandja asutamisel, lõpetamisel või muul seadusega ettenähtud juhul võib majandusaasta olla lühem või pikem kui kalendriaasta, kuid see ei tohi ületada 18 kuud.

(2) [Rahandusminister kehtestab](#) kindlustusandja ja välisriigi kindlustusandja filiaali aruannete:

1) sisu, vormi ja koostamise alused;

2) esitamise ja avalikustamise korra ning tähtajad.

(3) Kindlustusandja peab esitama Finantsinspeksioonile majandusaasta aruande seitsme tööpäeva jooksul, arvates majandusaasta aruande kinnitamisest, kuid mitte hiljem kui majandusaastale järgneva aasta 1. maiks.

(4) Kindlustusandja on kohustatud avaldama majandusaasta aruande oma veebilehel ja kättesaadavaks tegema oma asukohas hiljemalt aruande koostamise aasta 1. maiks.

§ 86. Audiitorkontroll

(1) Kindlustusandja majandusaasta aruanne peab olema kontrollitud audiitori poolt vastavalt rahvusvahelistele auditeerimisstandarditele.

(2) Kindlustusandja audiitoriks võib nimetada sõltumatu, piisavate teadmiste ja kogemustega audiitori, kes vastab audiitoritegevuse seaduses audiitorile esitatud nõuetele. Kindlustusandja audiitori nimetamisel tuleb rakendada audiitorite piisavat rotatsiooni.

(3) Kindlustusandja audiitor peab olema nimetatud vähemalt kaheksa kuud enne majandusaasta lõppu.

(4) Kindlustusandja teavitab viivitamata kirjalikult Finantsinspeksiooni audiitori nimetamisest, esitades käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 8 sätestatud andmed. Kui audiitor Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 2 nõuetele, peab kindlustusandja nimetama uue audiitori.

(5) Kindlustusandja audiitor peab kindlustusandja audiitorkontrolli kaasama aktuaari, kellel on rahvusvahelistele nõuetele vastavad aktuaarsed teadmised ja kvalifikatsioon ning vähemalt kolmeaastane aktuaarina töötamise kogemus Eestis või lepinguriigis.

(6) Audiitor peab kindlustusandjale andma audiitorkontrolli käigus tehtud tähelepanekute kohta raporti.

(7) Kindlustusandja audiitorkontrolli käigus peab audiitor esitama kindlustusandjale aruande, milles tuleb avaldada arvamust järgmiste valdkondade kohta:

1) kindlustusandja omavahendite ja konsolideeritud omavahendite vastavus õigusaktides kehtestatud nõuetele;

- 2) kindlustusandja seotud vara vastavus õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 3) sisekontrolli süsteemi piisavus ja tõhusus;
- 4) kindlustustehniliste eraldiste piisavus;
- 5) kindlustusandja infosüsteemide turvalisus.

(8) Kindlustusandja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud audiitori aruande Finantsinspeksioonile koos majandusaasta aruandega.

(9) Audiitor peab Finantsinspeksiooni viivitamata kirjalikult teavitama audiitorkontrolli käigus selgunud asjaoludest, mis:

- 1) ohustavad või võivad ohustada kindlustusandja maksejõulisust ja usaldusväärsust;
- 2) viitavad võimalikule või toimunud õigusrikkumisele või tegevusloa andmise tingimuste rikkumisele;
- 3) võivad viia kindlustusandja audiitorkontrolli tulemuste alusel märkustega järeldusotsuse või eitava järeldusotsuse andmiseni või hinnangu andmata jätmiseni;
- 4) viitavad võimalusele, et kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvid ei ole piisavalt kaitstud.

(10) Audiitor peab Finantsinspeksiooni viivitamata kirjalikult teavitama ka kõigist talle tööülesannete täitmisel teatavaks saanud kindlustusandjaga märkimisväärses seoses olevat äriühingut puudutavatest käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud asjaoludest ning äriühingu otsustest.

(11) Finantsinspeksioonile andmete edastamisega ei rikuta õigusakti või lepinguga audiitorile pandud andmete mitteavaldamise kohustust.

6. peatükk

KINDLUSTUSPORTFELLI ÜLEANDMINE

§ 87. Kindlustusportfelli mõiste

Kindlustusportfell käesoleva seaduse tähenduses on kindlustuslepingute kogum koos nendest tulenevate õiguste ja kohustustega.

§ 88. Kindlustusportfelli üleandmise tingimused ja pooled

(1) Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal (edaspidi käesolevas peatükis *üleandja*) võib kogu oma kindlustusportfelli või osa sellest käesolevas peatükis sätestatud tingimustel üle anda teisele kindlustusandjale (edaspidi käesolevas peatükis *vastuvõtja*).

(2) Kindlustusportfelli osalise üleandmise korral antakse üle kõik samale kindlustustegevuse liigile või alaliigile vastavad kindlustuslepingud. Kindlustusportfelli osalisele üleandmisele kohaldatakse käesolevas peatükis kindlustusandja kogu kindlustusportfelli üleandmise kohta sätestatud.

(3) Vastuvõtja võib olla Eesti või lepinguriigi kindlustusandja.

(4) Kui üleandja on kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal, võib vastuvõtja olla ka kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriigi filiaal.

(5) Vastuvõtjal peab olema tegevusluba, mis vastab ülevõetavas kindlustusportfellis olevatele lepingutele.

(6) Kindlustusportfelli võib üle anda ka üleandja erirežiimi või sundlõpetamise ajal.

(7) Kindlustusportfell antakse üle kindlustusportfelli üleandmise lepinguga.

(8) Kindlustusportfelli üleandmiseks on vajalik Finantsinspeksiooni luba (edaspidi käesolevas peatükis *kindlustusportfelli üleandmise luba*).

§ 89. Kindlustusportfelli üleandmise leping

(1) Kindlustusportfelli üleandmiseks sõlmivad üleandja ja vastuvõtja lepingu (edaspidi käesolevas peatükis *leping*), milles sätestatakse mõlema poole õigused ja kohustused. Leping ei või olla sõlmitud äramuutva tingimusega ega kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huve.

(2) Lepingu tingimused peavad eelnevalt olema heaks kiidetud üleandja ja vastuvõtja nõukogu poolt. Kui üleandja suhtes on kehtestatud erirežiim, otsustab üleandja poolt kindlustusportfelli üleandmise ja sõlmitava lepingu tingimused ning allkirjastab lepingu erirežiimihaldur, üleandja sundlõpetamise korral aga likvideerijad.

(3) Leping jõustub alates kindlustusportfelli üleandmise loa andmisest Finantsinspektsiooni poolt, kui lepingus või kindlustusportfelli üleandmise loas ei ole sätestatud hilisemat tähtaega.

(4) Lepingule kohaldatakse võlaõigusseaduse §-s 179 sätestatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 teist lauset ei kohaldata kindlustusportfelli üleandmisel kindlustusandja erirežiimi ajal. Kui kindlustusvõtja ei nõustu kindlustusportfelli üleandmise tingimustega, on tal õigus kindlustusleping vastavalt käesoleva seaduse § 92 lõikele 3 üles öelda.

§ 90. Kindlustusportfelli üleandmise loa taotlemine

(1) Kindlustusportfelli üleandmise loa taotlemiseks tuleb üleandjal ja vastuvõtjal esitada Finantsinspektsioonile ühine kirjalik avaldus ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas peatükis *taotlus*):

- 1) üleandja ja vastuvõtja ärinimi ja asukohta aadress;
- 2) kindlustustegevuse liik või alaliik, millele vastav kindlustusportfelli osa üle antakse, kui tegemist on kindlustusportfelli osalise üleandmisega;
- 3) üleantavale kindlustusportfellile vastavate kindlustustehniliste eraldiste loetelu ja suurus;
- 4) käesoleva seaduse §-s 89 sätestatud tingimustele vastav leping;
- 5) vastuvõtja omavahendite normatiivi arvutus.

(2) Taotluse menetlemise ajal toimunud muudatustest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes ja dokumentides tuleb taotlejal viivitamata teavitada Finantsinspektsiooni.

§ 91. Kindlustusportfelli üleandmise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Otsuse kindlustusportfelli üleandmise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspektsioon ühe kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel loa taotluse esitamisest.

(2) Finantsinspektsioon võib jätta taotluse läbi vaatamata, kui taotlemisel esitatud andmed või dokumendid on puudulikud või ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või taotlemisel ei ole tähtaegselt esitatud Finantsinspektsiooni poolt nõutud andmeid, dokumente või teavet.

(3) Finantsinspektsioon võib keelduda kindlustusportfelli üleandmise loa andmisest, kui:

- 1) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele, on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusportfelli üleandmine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
- 3) kindlustusportfelli üleandmine võib kahjustada üleandja või vastuvõtja finantsseisundit;
- 4) pärast kindlustusportfelli üleandmist ei vasta vastuvõtja omavahendid või seotud vara käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 5) käesoleva seaduse §-s 93 või 94 nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei anna oma nõusolekut kindlustusportfelli üleandmise loa andmiseks;
- 6) kindlustusportfelli üleandmine võib kahjustada konkurentsi kindlustusturul.

(4) Otsuse kindlustusportfelli üleandmise loa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspektsioon üleandjale ja vastuvõtjale viivitamata kätte.

§ 92. Kindlustusvõtjate teavitamine ja nende õigused

(1) Pärast kindlustusportfelli üleandmise loa saamist on üleandja kohustatud teavitama kindlustusvõtjaid kindlustusportfelli üleandmisest vastuvõtjale, avaldades vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning oma veebilehel sellekohase teate. Finantsinspektsioon võib nõuda teate uuesti avaldamist, kui selle avaldamise koht, viis või sisu ei taga Finantsinspektsiooni hinnangul kindlustusvõtjate ning kindlustatute õiget ja ammendavat teavitamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade tuleb avaldada ka lepinguriikides, kus asub üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk.

(3) Kindlustusvõtjal on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates märgitud aja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui üks kuu teate ilmnemisest arvates, õigus öelda kindlustusleping üles.

(4) Kui kindlustusvõtja ei kasuta käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul kindlustuslepingu ülesütlemise õigust, eeldatakse tema nõusolekut kindlustuslepingust tulenevate õiguste ja kohustuste üleandmisega vastuvõtjale.

§ 93. Kohustus teha koostööd lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega

(1) Kui üleantavas kindlustusportfellis on Eesti kindlustusandja lepinguriigi filiaali sõlmitud kindlustuslepingud või Eesti kindlustusandja piiriülese kindlustustegevuse käigus sõlmitud kindlustuslepingud ja vastuvõtjaks on lepinguriigi kindlustusandja, annab Finantsinspektsioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes pärast asjaomase lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt kinnituse saamist, et pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist vastavad vastuvõtja omavahendid omavahendite normatiivile.

(2) Kui üleantavas kindlustusportfellis on Eesti kindlustusandja lepinguriigi filiaali sõlmitud kindlustuslepingud, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes siis, kui filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus nõustub kindlustusportfelli üleandmisega.

(3) Finantsinspeksioon annab kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes siis, kui nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutused, kus asub üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk, nõustuvad kindlustusportfelli üleandmisega.

(4) Kui käesolevas paragrahvis nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole oma nõusolekut või nõusoleku andmisest keeldumist esitanud Finantsinspeksioonile kolme kuu jooksul vastava taotluse saamisest arvates, eeldatakse tema nõustumist kindlustusportfelli üleandmisega.

(5) Kui üleandja on lepinguriigi kindlustusandja Eesti filiaal või kui üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk asub Eestis, annab Finantsinspeksioon oma nõusoleku kindlustusportfelli üleandmiseks või keeldub nõusoleku andmisest kolme kuu jooksul lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt vastava taotluse saamisest arvates.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1, 3 ja 4 kohaldatakse ka juhul, kui üleantavas kindlustusportfellis on Eestis sõlmitud lepingud ning vastuvõtjaks on lepinguriigi kindlustusandja.

§ 94. Kolmanda riigi kindlustusandja filiaali kindlustusportfelli üleandmise erisused

(1) Finantsinspeksioon annab kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustusportfelli (edaspidi käesolevas paragrahvis *kindlustusportfell*) Eesti kindlustusandjale üleandmiseks loa üksnes tingimusel, et ta on tema käsutuses olevate andmete ja juhul, kui käesoleva seaduse §-s 82 sätestatud korras on valitud finantsjärelevalve asutus, siis asjaomase finantsjärelevalve asutuse andmete põhjal veendunud, et pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist vastavad vastuvõtja omavahendid omavahendite normatiivile.

(2) Kui kindlustusportfelli vastuvõtjaks on lepinguriigi kindlustusandja, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes pärast nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt kinnituse saamist, et pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist vastavad vastuvõtja omavahendid omavahendite normatiivile.

(3) Kui kindlustusportfelli vastuvõtjaks on kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriigis asutatud filiaal, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes pärast nimetatud lepinguriigi või käesoleva seaduse §-s 82 sätestatud korras valitud lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt kinnituse saamist, et:

1) käesolevas lõikes kirjeldatud kindlustusportfelli üleandmine on selle lepinguriigi seaduste kohaselt, kus vastuvõtja on asutatud, lubatud ning asjaomane finantsjärelevalve asutus on nõus kindlustusportfelli üleandmisega;

2) pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist vastavad vastuvõtja omavahendid omavahendite normatiivile.

(4) Finantsinspeksioon annab kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes siis, kui nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutused, kus asub üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk, nõustuvad kindlustusportfelli üleandmisega.

(5) Kui käesolevas paragrahvis nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole oma nõusolekut või nõusoleku andmisest keeldumist esitanud Finantsinspeksioonile kolme kuu jooksul vastava taotluse saamisest arvates, eeldatakse tema nõustumist kindlustusportfelli üleandmisega.

(6) Kui käesoleva seaduse §-s 82 sätestatud korras on järelevalve teostajaks valitud Finantsinspeksioon, annab ta oma nõusoleku kindlustusportfelli üleandmiseks või keeldub nõusoleku andmisest kolme kuu jooksul lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt vastava taotluse saamisest arvates.

7. peatükk

KINDLUSTUSANDJA ÜMBERKUJUNDAMINE JAGUNEMINE JA ÜHINEMINE

§ 95. Kindlustusandja ümberkujundamine

Kindlustusandja ümberkujundamine teist liiki äriühinguks on keelatud.

§ 96. Kindlustusandja jagunemine

Kindlustusandja jagunemine on keelatud.

§ 97. Kindlustusandjate ühinemine

(1) Kindlustusandjate ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast peatükist ei tulene teisiti.

(2) Kindlustusandjate ühinemisel ei kohaldata äriseadustiku §-s 399 sätestatud, samuti § 400 lõikes 1 ettenähtud tähtaega ja § 400 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõudeid.

(3) Kindlustusandja võib ühineda üksnes teise kindlustusandjaga. Elukindlustusega tegelev kindlustusandja võib ühineda üksnes elukindlustusega tegeleva kindlustusandjaga ning kahjukindlustusega tegelev kindlustusandja võib ühineda üksnes kahjukindlustusega tegeleva kindlustusandjaga.

(4) Kindlustusandjad võivad ühineda uue kindlustusandja asutamise teel. Ühinemise tulemusel asutatav kindlustusandja peab taotlema tegevusloa käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud korras.

(5) Kindlustusandja (ühendatav kindlustusandja) võib ühineda teise kindlustusandjaga (ühendav kindlustusandja), jätkates tegevust ühendava kindlustusandja tegevusloa alusel.

(6) Kindlustusandjate ühinemiseks annab loa Finantsinspeksioon (edaspidi käesolevas peatükis *ühinemisluba*).

§ 98. Ühinemisleping ja ühinemisaruanne

(1) Kindlustusandjate ühinemisleping ei või olla sõlmitud äramuutva tingimusega. Ühinemisleping jõustub alates ühinemisloa andmisest Finantsinspeksiooni poolt, kui lepingus või ühinemisloas ei ole sätestatud hilisemat tähtaega.

(2) Ühinevate kindlustusandjate juhatused peavad kolme päeva jooksul pärast ühinemislepingu sõlmimist teavitama sellest Finantsinspeksiooni ja esitama ühinemisega seotud toimingute kohta ühinemiskava.

(3) Kindlustusandjate ühinemisel tuleb koostada ühinemisaruanne. Äriseadustiku § 419 lõikes 3 sätestatud vahebilanss tuleb ühinemisel koostada, kui majandusaasta aruanne on koostatud varasema seisuga kui kolm kuud enne ühinemislepingu sõlmimist.

§ 99. Audiitori määramine ja audiitori aruanne

(1) Kindlustusandjate ühinemise korral määravad ühinevad kindlustusandjad vähemalt ühe ühise audiitori kõikidele ühinevatele kindlustusandjatele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud audiitor koostab ühinemislepingu ja -aruande kontrollimise kohta aruande, andes lisaks äriseadustiku §-s 396 sätestatule oma arvamuse selle kohta, kas ühendava või asutatava kindlustusandja kindlustustehnilised eraldised ja seotud vara vastavad käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

§ 100. Ühinemisloa taotlus

(1) Ühinemisloa saamiseks esitab ühendav kindlustusandja või käesoleva seaduse § 97 lõikes 4 sätestatud juhul ühinevad kindlustusandjad ühiselt Finantsinspeksioonile taotluse koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) ühinemisleping või selle notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) ühinemisaruanne;
- 3) ühinemisotsused;
- 4) audiitori aruanne;
- 5) käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud tingimustele vastav tegevuskava ühinemisele järgneva kolme aasta kohta;
- 6) käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktides 7 ja 11 sätestatud andmed ja dokumendid;
- 7) Konkurentsiameti luba koondumiseks, kui see on nõutav vastavalt konkurentsiseadusele (RT I 2001, 56, 332; 93, 565; 2002, 61, 375; 63, 387; 82, 480; 87, 505; 102, 600; 2003, 23, 133; 2004, 25, 168; 56, 401).

(2) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni.

§ 101. Ühinemisloa andmise või sellest keeldumise otsus

(1) Finantsinspeksioon annab ühinemisloa, kui kõigi ühinevate kindlustusandjate puhul on kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid piisavalt kaitstud ning ühinevate kindlustusandjate omavahendite normatiiv ja seotud vara vastavad nõuetele.

(2) Finantsinspeksioon võib keelduda ühinemisloa andmisest, kui:

- 1) ühinemisloa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele, on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusandja ei esitanud tähtaegselt Finantsinspeksioonile ühinemisloa taotlemisel esitamisele kuuluvaid või muid Finantsinspeksiooni poolt nõutud andmeid, dokumente või teavet;
- 3) ühendava kindlustusandja juhid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) ühendava kindlustusandja finantsseisund ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

5) ühendamine võib kahjustada ühinevate kindlustusandjate, kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute õigustatud huve.

(3) Otsuse ühinemisloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel loa taotluse esitamisest.

§ 102. Ühinemisest teatamine

(1) Ühinevad kindlustusandjad peavad teatama ühinemisloa saamisest viivitamata vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning kõigi ühinevate kindlustusandjate veebilehtedel.

(2) Avalduse ühinemise kandmiseks äriregistrisse esitab kindlustusandja viivitamata pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühinemisteate avaldamist.

8. peatükk ERIREŽIIM JA PIIRIÜLESED SANEERIMISMEETMED

§ 103. Erirežiim

(1) Erirežiim on makseraskustes oleva või Finantsinspeksiooni hinnangul finantsseisundi tõttu tõenäoliselt makseraskustesse sattuva Eesti kindlustusandja, tema lepinguriigi filiaali või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali (edaspidi käesolevas peatükis *kindlustusandja*) esindamiseks või tema tegevuseks kehtestatud tavalisest erinev kord, mille eesmärk on välja selgitada makseraskuste põhjused, iseloom ja võimalused maksevõime taastamiseks ning võtta tarvitusele abinõud kindlustusvõtjate, kindlustatute ning soodustatud isikute huvide kaitsmiseks.

(2) Õigus otsustada erirežiimi kehtestamine Eesti kindlustusandja ja tema lepinguriigi filiaali suhtes on üksnes Finantsinspeksioonil.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus otsustada kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes erirežiimi kehtestamine, kui vastava kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusega ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 104. Saneerimismeetmed

(1) Saneerimismeetmed käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriigi haldusasutuse või kohtu toimingud, mille eesmärk on säilitada või taastada selle lepinguriigi kindlustusandja ja tema filiaali või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali (edaspidi käesolevas peatükis *lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalid*) maksevõime ning mis võivad mõjutada kolmandate isikute varasemaid õigusi ja millega võib kaasnedä kindlustushüvitiste, muude maksete või täitemenetluse peatamine või nõuete vähendamine.

(2) Õigus otsustada saneerimismeetmete rakendamine lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes on üksnes selle lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigi volitatud haldusasutusel või kohtul (edaspidi käesolevas peatükis *lepinguriigi volitatud asutus*).

(3) Saneerimismeetmete rakendamise otsus jõustub Eestis päeval, kui nimetatud otsus jõustub lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigis.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsus ja selle tagajärjed kehtivad Eestis samadel tingimustel ning samas ulatuses nagu lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigis.

§ 105. Erirežiimi kehtestamise alused

Finantsinspeksioon võib kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes kehtestada erirežiimi, kui:

1) kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal tulenevalt oma finantsseisundist ei täida tähtaegselt või nõuetekohaselt oma kohustust kindlustusvõtja, kindlustatu, soodustatud isiku või muu õigustatud isiku ees;

2) kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali finantsseisund on selline, et Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt ta ei ole suuteline igal ajahetkel või nõuetekohaselt täitma oma kohustusi.

§ 106. Erirežiimi kehtestamise otsus ja selle tagajärjed

(1) Erirežiimi kehtestamise otsuses tuleb märkida:

1) erirežiimi kehtestamise põhjused ja kestus;

- 2) kindlustusandja võetud kohustuste täitmise kord erirežiimi ajal;
- 3) erirežiimihalduri nimi, isikukood ning tema õigused ja kohustused, sealhulgas erirežiimihalduri poolt Finantsinspeksioonile perioodiliste aruannete esitamise tähtsust ja kord;
- 4) muud erirežiimi kehtestamisel tähtsust omavad asjaolud.

(2) Erirežiimi kestus ei või ületada kuut kuud.

(3) Erirežiimi kehtestamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale kätte.

(4) Erirežiimi ajal on keelatud kindlustusandja poolt uute kindlustuslepingute sõlmimine ja olemasolevate pikendamine, kindlustussummade suurendamine ning kindlustushüvitiste ja muude maksete maksmine, kui erirežiimi kehtestamise otsuses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Erirežiimi kehtestamise otsus ei mõjuta käsutustehingu kehtivust, mis on tehtud asjaõigusseaduse (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255) §-s 314¹ nimetatud finantstagatise kokkuleppes tuleneva õiguse teostamiseks või kohustuse täitmiseks, samuti krediitiasutuste seaduse § 87 lõikes 2 nimetatud maksesüsteemi vahendusel või väärtpaberituruse seaduse § 213 lõikes 1 nimetatud väärtpaberiarveldussüsteemi vahendusel teostatavaid tasaarvestusi.

(6) Asjaõigusseaduse §-s 314¹ sätestatud finantstagatise seadmine ja finantstagatise eseme käsutamine pärast erirežiimi kehtestamist on kehtiv, kui see toimub erirežiimi väljakuulutamise päeval ning finantstagatise kokkuleppe teine pool tõendab, et ta ei teadnud ega pidanudki teadma erirežiimi kehtestamisest.

(7) Erirežiimi kehtestamise otsus jõustub kõikides lepinguriikides päeval, kui nimetatud otsus jõustub Eestis.

(8) Erirežiimi kehtestamise otsus ja selle tagajärjed on kehtivad kõikides lepinguriikides samadel tingimustel ning samas ulatuses nagu Eestis.

§ 107. Erirežiimi kehtestamise ja saneerimismeetmete rakendamise otsusest teavitamine

(1) Finantsinspeksioon saadab erirežiimi kehtestamise otsuse viivitamata vastava kande tegemiseks kindlustusandja asukohajärgsele äriregistrile ja sellesarnastele teadaolevatele registritele lepinguriikides, kus on asutatud Eesti kindlustusandja filiaalid, lisades erirežiimihalduri nime ja isikukoodi. Äriregister otsustab kande tegemise viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul Finantsinspeksiooni taotluse saamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioon edastab erirežiimi kehtestamise otsuse viivitamata kõigi lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, selgitades otsuse tagajärgi, erirežiimihalduri pädevust ning muid Finantsinspeksiooni hinnangul tähtsust omavaid asjaolusid.

(3) Teate erirežiimi kehtestamise kohta avaldab Finantsinspeksioon hiljemalt kahe tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning esimesel võimalusel Euroopa Liidu Teatajas.

(4) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teavitab Finantsinspeksiooni selle lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes saneerimismeetmete rakendamisest, avaldab Finantsinspeksioon vastava eestikeelse teate hiljemalt viie tööpäeva jooksul nimetatud teabe saamisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud teates tuleb muu hulgas märkida lepinguriigi volitatud asutus, saneerimismeetmete suhtes kohaldatav õigus vastavalt käesoleva seaduse § 108 lõikele 2 ning saneerimismeetmeid rakendav isik (edaspidi käesolevas peatükis *saneerimishaldur*), kui selline on nimetatud, ja tema isiku- ning kontaktandmed.

(6) Erirežiimi kehtestamise otsus jõustub ning saneerimismeetmeid rakendatakse sõltumata Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud teavitamisest, kui erirežiimi kehtestamise otsuses või saneerimismeetmete rakendamise korral vastava lepinguriigi õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti või volitatud asutus ei ole kehtestanud teisiti.

§ 108. Erirežiimi ja saneerimismeetmete suhtes kohaldatav õigus

(1) Erirežiimi kohaldatakse kindlustusandja suhtes vastavalt Eesti õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Saneerimismeetmeid kohaldatakse lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes vastavalt lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigi õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(3) Erirežiimi ja saneerimismeetmete tagajärjed pooleliolevale varalisele vaidlusele, milles kindlustusandja või lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalid, kelle suhtes on kohaldatud vastavalt erirežiimi või saneerimismeetmeid, on menetlusosaliseks, määratakse asja menetleva riigi õiguse alusel.

(4) Erirežiimi ja saneerimismeetmete mõju töösuhtele ja töölepingule määratakse selle riigi õiguse alusel, mida kohaldatakse töölepingule.

(5) Erirežiimi ja saneerimismeetmete mõju lepingule, millest tuleneb kinnisasja omandamise või kasutamise õigus, määratakse kinnisasja asukoha riigi õiguse alusel.

(6) Erirežiimi ja saneerimismeetmete mõju kindlustusandja ja lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide õigustele seoses avalikku registrisse kantava kinnisasja, laeva või õhusõidukiga, sealhulgas pärast kindlustusandja või lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist tehtud kinnisasja, laeva või õhusõiduki kasutustehingu kehtivus, määratakse kinnisasja asukoha riigi õiguse alusel või selle riigi õiguse alusel, kelle järelevalve all vastavat registrit peetakse.

(7) Erirežiimi ja saneerimismeetmete mõju reguleeritud väärtpaberituruse osaliste õigustele ja kohustustele määratakse selle riigi õiguse alusel, mida kohaldatakse reguleeritud väärtpaberiturule.

(8) Erirežiimi ja saneerimismeetmete mõju kindlustusandja või lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide õigustele käsutada registreeritud väärtpaberit pärast tema suhtes erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist määratakse vastavalt rahvusvahelise eraõiguse seaduse (RT I 2002, 35, 217; 2004, 37, 255) §-s 23¹ sätestatule.

(9) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine ei mõjuta võlausaldaja õigust oma nõuet kindlustusandja nõudega tasaarvestada, kui tasaarvestus on lubatud kindlustusandja nõudele kohaldatava õiguse kohaselt.

(10) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine ei mõjuta võlausaldaja või kolmanda isiku asjaõigust, mis koormab menetluse algatamise ajal lepinguriigis, samuti Eestis, kui Eesti ei ole menetluse algataja, asuvat kindlustusandja eset, eelkõige:

- 1) pandiõigusest tulenevat eseme müügiõigust;
- 2) nõude rahuldamise eesõigust, mis tuleneb eelkõige pandiõigusest või tagatisloovutamise kokkuleppes;
- 3) õigust asi välja nõuda igäühelt, kes seda õigusliku aluseta valdab;
- 4) õigust eseme viljadele.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud kohaldatakse ka nimetatud lõikes sätestatud asjaõiguse omandamise õigustele, mis on kantud avalikku registrisse ning mis kehtib kolmandate isikute suhtes.

(12) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine kindlustusandja või lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes ei mõjuta selle kindlustusandja või lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide poolt omandatava vallasasja müüja omandireservatsioonist tulenevaid õigusi, kui erirežiimi kehtestamise või saneerimismeetmete rakendamise ajal asus vallasasi lepinguriigis või Eestis, kus erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist ei otsustatud.

(13) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine vallasasja müüva kindlustusandja või lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes ei anna pärast asja valduse üleandmist õigust müügilepingu tühistamiseks või lõpetamiseks ega takista asja omandamist ostja poolt, kui erirežiimi kehtestamise või saneerimismeetmete rakendamise ajal asus vallasasi lepinguriigis või Eestis, kus erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist ei otsustatud.

§ 109. Erirežiimihaldur ja saneerimishaldur ning nende pädevus

(1) Erirežiimihaldur peab vastama käesoleva seadusega kindlustusandja juhatuse liikme suhtes kehtestatud nõuetele. Erirežiimihaldur ei tohi olla Finantsinspektsiooni töötaja.

(2) Erirežiimihaldur on erirežiimi ajal kindlustusandja seaduslik esindaja. Erirežiimi ajaks peatuvad kindlustusandja juhatuse, nõukogu, üldkoosoleku, prokuristi ja muu esindaja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja ja muu esindaja volitused, kui erirežiimi kehtestamise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Erirežiimihalduril on õigus peatada kindlustusandja juhatuse, nõukogu ja üldkoosoleku või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja otsuse täitmine.

(3) Erirežiimihaldur on kohustatud kahe tööpäeva jooksul pärast enda määramist:

- 1) paigutama kindlustusandja ning tema välisriigi filiaali või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asukohta ning igasse nende tegevuskohta teate erirežiimihalduri määramise kohta, tuues teates ära isikute nimed, kelle volitused kindlustusandja nimel tehinguid sooritada on peatunud;
- 2) avaldama käesoleva lõike punktis 1 sätestatud sisuga teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes;
- 3) teavitama registrisse sellekohase märke tegemiseks Eesti väärtpaberite keskregistri pidajat, kinnistusraamatu pidajat ja laevakinnistusraamatu pidajat, samuti teadaolevaid sellesarnaste registrite pidajaid lepinguriikides, kus on asutatud Eesti kindlustusandja filiaalid, isikutest, kes ei oma enam volitusi kindlustusandja nimel käsutada kindlustusandja vara või volituse alusel valitsetavat vara, ja isikutest, kellele on need volitused antud.

(4) Erirežiimihaldur võib kindlustusandja kindlustusportfelli või osa sellest üle anda teisele kindlustusandjale käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatud korras.

(5) Erirežiimihaldur saab kindlustusandja arvel tasu, mis on vastavuses tema töö iseloomu ja mahuga. Erirežiimihalduri tasu määrab Finantsinspeksioon.

(6) Erirežiimihaldur on kohustatud oma tegevuses lähtuma eelkõige kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja teiste võlausaldajate ning seejärel kindlustusandja huvidest. Erirežiimi ajal tehtud tehingud ei kuulu pankrotimenetluse käigus tagasivõitmisele.

(7) Erirežiimihaldur on kohustatud lisaks erirežiimi kehtestamise otsuses nimetatud tegevusaruannetele esitama Finantsinspeksioonile kõik viimase poolt nõutud andmed ja dokumendid.

(8) Erirežiimihalduri volitusi lepinguriigis tõendab erirežiimi kehtestamise otsuse kinnitatud ärakiri koos otsuse tõlkega vastava lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(9) Erirežiimihalduril on õigus kasutada lepinguriigis neid volitusi, mis tal on Eestis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda erirežiimi käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab erirežiimihaldur järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(10) Saneerimishalduri volitusi Eestis tõendab tema ametisse nimetamise otsuse kinnitatud ärakiri või lepinguriigi volitatud asutuse väljastatud muu tõend. Eelnimetatud dokument tuleb esitada koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

(11) Saneerimishalduril on õigus kasutada Eestis neid volitusi, mis tal on lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda saneerimismeetmete rakendamisel abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab saneerimishaldur järgima Eesti õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(12) Saneerimishaldur on kohustatud viivitamata pärast saneerimismeetmete rakendamist lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes taotlema kande tegemist Eestis peetavatesse avalikesse registritesse Eesti õiguses sätestatud tingimustel ja ulatuses.

§ 110. Erirežiimi lõppemine

(1) Finantsinspeksioon peab tegema erirežiimihalduri esitatud tegevusaruannete, andmete ja dokumentide alusel otsuse, kas kindlustusandja suudab tegevust jätkata või tuleb tema tegevusluba või filiaali asutamise luba osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada, tema tegevus ümber korraldada või Eesti kindlustusandja suhtes pankrotiavaldus esitada.

(2) Finantsinspeksioon otsustab erirežiimi lõpetamise erirežiimi kehtestamise otsuses määratud tähtajal. Erirežiimihaldur võib taotleda erirežiimi lõpetamist enne määratud tähtpäeva.

(3) Finantsinspeksioon otsustab erirežiimi lõpetamise, andes nõusoleku kindlustusandja tegevuse jätkamiseks, kui:

1) erirežiimihalduri aruande kohaselt on kindlustusandja makseraskused kõrvaldatud ja kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja muude õigustatud isikute varalised huvid on kaitstud ning

2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt ei esine Eesti kindlustusandja puhul käesoleva seaduse §-s 27 loetletud tegevusloa või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali puhul § 44 lõikes 3 loetletud filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise aluseid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt tehtud otsuse alusel saab kindlustusandja tagasi oma vara käsutamise õiguse ja juhtorganite liikmete volitused jätkuvad.

(5) Kui kindlustusandja ei vasta pärast erirežiimi tähtaja lõppu, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel erirežiimi kehtestamisest käesolevas seaduses sätestatud tingimustele, otsustab Finantsinspeksioon Eesti kindlustusandja tegevusloa või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise vastavalt käesoleva seaduse §-s 27 või § 44 lõikes 3 sätestatud alustel või Eesti kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamise käesoleva seaduse §-s 122 sätestatud alusel.

9. peatükk KINDLUSTUSANDJA LÕPETAMINE

1. jagu

Kindlustusandja lõpetamise alused ja piiriülene lõpetamismenetlus

§ 111. Kindlustusandja lõpetamise alused

(1) Kindlustusandja lõpetatakse:

- 1) kindlustusandja aktsionäride üldkoosoleku otsusel seaduses ja põhikirjas sätestatud alustel (vabatahtlik lõpetamine);
- 2) Finantsinspeksiooni algatusel kohtuotsuse alusel (sundlõpetamine);
- 3) maksejõuetuse korral vastavalt käesolevale seadusele ja pankrotiseadusele (RT I 2003, 17, 95; 2004, 37, 255).

(2) Kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise loa andmise otsus, sundlõpetamise otsus, pankrotiotsus või kohtu määrus pankrotimenetluse lõpetamiseks raugemise tõttu jõustub kõikides lepinguriikides päeval, kui vastav otsus või määrus jõustub Eestis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsus või määrus ja selle tagajärjed on kehtivad kõikides lepinguriikides samadel tingimustel ning samas ulatuses nagu Eestis.

§ 112. Lõpetamismenetlus

(1) Lõpetamismenetlus käesoleva seaduse tähenduses on kõiki lepinguriigi kindlustusandja ja tema filiaali või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali (edaspidi käesolevas jaos *lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalid*) võlausaldajaid puudutav ning selle lepinguriigi volitatud haldusasutuse või kohtu (edaspidi käesolevas jaos *lepinguriigi volitatud asutus*) sekkumist eeldav menetlus, mis võib olla vabatahtlik, kohustuslik või tuleneda lepinguriigi kindlustusandja ja tema filiaalide maksejõuetusest ning mille käigus viiakse läbi lepinguriigi kindlustusandja ja tema filiaalide lõpetamiseks vajalikud tehingud ja toimingud, sealhulgas kompromissi tegemine või muu sarnase kokkuleppe sõlmimine.

(2) Lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide lõpetamismenetluse algatamise võib otsustada üksnes lepinguriigi volitatud asutus.

(3) Lõpetamismenetluse algatamise otsus jõustub Eestis päeval, kui nimetatud otsus jõustub lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigis.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsus ja selle tagajärjed kehtivad Eestis samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigis.

§ 113. Kindlustusandja lõpetamise otsusega seotud teave

(1) Finantsinspeksioon edastab kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise loa, sundlõpetamise otsuse, pankrotiotsuse või kohtu määruse pankrotimenetluse lõpetamiseks raugemise tõttu viivitamata kõikide lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, selgitades otsuse või määruse tagajärgi, likvideerijate, pankrotihalduri või pankrotiseaduse §-s 29 sätestatud juhul ajutise pankrotihalduri pädevust ning muid Finantsinspeksiooni hinnangul tähtsust omavaid asjaolusid.

(2) Finantsinspeksioon on kohustatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele viimase järelepärimisel esitama teavet kindlustusandja likvideerimis- või pankrotimenetluse käigu kohta.

(3) Likvideerijad, pankrotihaldur või pankrotiseaduse §-s 29 sätestatud juhul ajutine pankrotihaldur avaldavad teate kindlustusandja lõpetamise kohta esimesel võimalusel Euroopa Liidu Teatajas.

(4) Lisaks käesoleva seaduse § 120 lõike 1 punktis 3 ja pankrotiseaduse § 34 lõikes 1 sätestatule saadavad likvideerijad, pankrotihaldur või pankrotiseaduse §-s 29 sätestatud juhul ajutine pankrotihaldur kirjaliku teate kindlustusandja lõpetamise kohta igale teadaolevale võlausaldajale, kelle harilik viibimiskoht või elu- või asukoht on liikmesriigis.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teade peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) menetlustähtajad ja sanktsioonid või muud tagajärjed nendest tähtaegadest mittekinnipidamise korral;
- 2) nõuete või nõuetega seotud andmete ja dokumentide vastuvõtmiseks õigustatud isik;
- 3) teave selle kohta, kas võlausaldaja on kohustatud esitama nõude ka siis, kui tema nõudel on eesõigus või kui tema nõue on tagatud asjaõigusega;
- 4) likvideerimis- või pankrotimenetluse mõju kindlustuslepingutele, sealhulgas kindlustuslepingute lõpetamise kuupäev ning kindlustatute kindlustuslepingutest tulenevad õigused ja kohustused.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud teave antakse eesti keeles. Selleks kasutatakse vormi, millel on pealkiri «Nõude esitamise kutse. Kehtestatud tähtjad» kõigis lepinguriikide ametlikes keeltes. Kui võlausaldaja nõue tuleneb kindlustuslepingust, antakse käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud teave selle lepinguriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest, kus on tema harilik viibimiskoht või elu- või asukoht.

(7) Võlausaldajad, kelle harilik viibimiskoht või elu- või asukoht on lepinguriigis, võivad esitada oma nõuded selle lepinguriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. Sellisel juhul peab võlausaldaja esitatud nõudel olema eestikeelne pealkiri «Nõude esitamine».

(8) Likvideerijad, pankrotihaldur või pankrotiseaduse §-s 29 sätestatud juhul ajutine pankrotihaldur on kohustatud võlausaldajaid regulaarselt teavitama nendest likvideerimis- või pankrotimenetluse käigus ilmnevatest asjaoludest, mille teadmine on võlausaldajatele nende huvide kaitsmiseks vajalik.

§ 114. Lõpetamismenetluse algatamisega seotud teave

(1) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teavitab Finantsinspektsiooni selles lepinguriigis asutatud kindlustusandja ja filiaalide lõpetamismenetluse algatamisest, avaldab Finantsinspektsioon vastava eestikeelse teate hiljemalt viie tööpäeva jooksul nimetatud teabe saamisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates tuleb muu hulgas märkida lepinguriigi volitatud asutus, lõpetamismenetluse suhtes kohaldatav õigus vastavalt käesoleva seaduse § 116 lõikele 2 ning lõpetamismenetlust läbiviiv isik (edaspidi käesolevas jaos *lõpetamishaldur*), kui selline on nimetatud, ja tema isiku- ning kontaktandmed.

§ 115. Lõpetamishaldur ja tema pädevus

Lõpetamishalduri suhtes kohaldatakse vastavalt mõttele käesoleva seaduse § 109 lõigetes 10–12 sätestatud.

§ 116. Lõpetamismenetluse suhtes kohaldatav õigus

(1) Lõpetamismenetlust kohaldatakse lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide suhtes vastavalt lepinguriigi kindlustusandja päritoluriigi õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamismenetluse suhtes kohaldatava õiguse määramisel kohaldatakse vastavalt mõttele käesoleva seaduse § 108 lõigetes 3–13 erirežiimi või saneerimismeetmete kohta sätestatud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul määratakse vastava riigi õigusega eelkõige kindlaks:

- 1) lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide varade koosseis ja lepinguriigi kindlustusandja filiaalide poolt pärast lõpetamismenetluse alustamist omandatud varade õiguslik staatus;
- 2) lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide ning lõpetamishalduri õigused ja kohustused;
- 3) tasaarvestuse kasutamise tingimused;
- 4) lõpetamismenetluse mõju lepingutele, milles lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalid on osapoolteks;
- 5) lõpetamismenetluse mõju võlausaldaja poolt algatatud menetlustele, välja arvatud lepinguriigi kindlustusandjalt ja filiaalidelt võõrandatud vara või õigust käsitlevad kohtuasjad, mis on Eesti kohtu menetluses;
- 6) lepinguriigi kindlustusandja ja filiaalide vastu esitatavad nõuded ja pärast lõpetamismenetluse alustamist tekkinud nõuete menetlemise tingimused;
- 7) nõuete teatamise, nende kontrollimise ja tunnustamise kord;
- 8) vara müügist laekuva raha jaotamine, nõuete rahuldamisjärgud ning võlausaldaja õigused juhul, kui tema nõue on asjaõigusliku tagatise realiseerimise või tasaarvestuse tulemusel üksnes osaliselt rahuldatud;
- 9) lõpetamismenetluse lõpetamise tingimused ja mõju, sealhulgas ka kompromissi puhul;
- 10) võlausaldajate õigused pärast lõpetamismenetluse lõppemist;
- 11) lõpetamismenetluse käigus tehtud kulutuste kandja;
- 12) kõiki võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute kehtetuks või tagasivõidetavaks tunnustamist käsitlevad eeskirjad.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 12 ei kohaldata, kui nimetatud õigustoimingust kasu saanud isik tõendab, et selle õigustoimingu suhtes kohaldatakse muu riigi kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud riigi õigust ning selle õiguse kohaselt ei ole alust õigustoimingu vaidlustamiseks.

(5) Käesoleva seaduse § 108 lõigetes 7, 9, 10, 12 ja 13 sätestatud tehingute tagasivõitmisele kohaldatakse lepinguriigi kindlustusandja ja tema filiaalide päritoluriigi õigust.

(6) Käesolevas paragrahvis lõpetamismenetluse suhtes sätestatud kohaldatakse vastavalt mõttele ka Eesti kindlustusandja ja tema lepinguriigi filiaali, samuti kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali vabatahtliku või sundlõpetamise ning Eesti kindlustusandja pankrotimenetluse suhtes.

2. jagu

Kindlustusandja vabatahtlik ja sundlõpetamine

§ 117. Vabatahtlik lõpetamine

(1) Kindlustusandja või tema välisriigi filiaali võib vabatahtlikult lõpetada üksnes tingimusel, et kindlustusportfell on kehtestatud korras üle antud, kindlustuslepingud lõpetatud või kõik kindlustuslepingutest tulenevad kohustused täidetud ning tema varad on piisavad kõigi võlausaldajate õigustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks.

(2) Kindlustusandja või tema välisriigi filiaali lõpetamise otsustamiseks üldkoosolekul esitab juhatus üldkoosolekule ülevaate kindlustusandja või tema välisriigi filiaali jooksva aasta majandustegevusest ja kindlustusandja varalisest seisundist. Ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul ja milliste vahendite arvel kindlustusandja rahuldab täielikult kõigi võlausaldajate õigustatud nõuded.

(3) Kindlustusandja juhatus on kooskõlastatult nõukoguga kohustatud vähemalt 20 päeva enne üldkoosoleku päeva esitama Finantsinspeksioonile taotluse kindlustusandja või tema välisriigi filiaali vabatahtliku lõpetamise loa saamiseks koos käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetega.

(4) Finantsinspeksioon annab kindlustusandja või tema välisriigi filiaali vabatahtliku lõpetamise loa üksnes juhul, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.

(5) Vabatahtlikule lõpetamisele ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 119 ja § 120 lõike 1 punktis 5 sätestatud.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali vabatahtliku lõpetamise korral.

§ 118. Kindlustusandja sundlõpetamine

(1) Finantsinspeksioon võib teha kohtule avalduse kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali sundlõpetamiseks, kui kindlustusandja tegevusloa või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa on Finantsinspeksioon täielikult kehtetuks tunnistanud.

(2) Kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali sundlõpetamise otsustab kohus viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

(3) Kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali sundlõpetamisel ei rakendata äriseadustiku § 366 lõikes 3 sätestatud.

(4) Sundlõpetamise otsus kuulub viivitamatule täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.

(5) Kui likvideerimismenetluse käigus ilmneb, et kindlustusandja varast ei jätku kõigi võlausaldajate tunnustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks, peavad likvideerijad peatama oma tegevuse ja esitama pankrotiavalduse, teatades kirjalikult sellest eelnevalt Finantsinspeksioonile.

§ 119. Likvideerijatele esitatavad nõuded

(1) Likvideerijateks valitakse või määratakse vähemalt kolm kindlustusalal kogemusi omavat isikut, kellest vähemalt üks peab vastama kindlustusandja juhatuse liikme suhtes kehtestatud nõuetele.

(2) Likvideerijad peavad oma kohustuste täitmisel säilitama erapooletuse. Finantsinspeksioonil on õigus sekkuda likvideerijate tegevusse ja nõuda kohtu kaudu uute likvideerijate määramist, kui on andmeid, et likvideerijate tegevus ei vasta seadusele või võlausaldajate nõudeid ei rahuldata objektiivselt.

(3) Likvideerijad saavad likvideeritava kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali arvel tasu, mis vastab nende ülesannetele, kuid mitte rohkem kui tegutseva kindlustusandja juhatuse liikmed või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja keskmiselt. Likvideerijate abilised, sealhulgas eksperdid ja audiitorid, ei saa tasu rohkem kui tegutseva kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali vastavatel ametikohtadel töötavad isikud keskmiselt.

§ 120. Likvideerijate kohustused ja õigused

(1) Likvideerijad on kohustatud:

- 1) teostama kindlustusandja kõigi varade täieliku inventuuri lõpetamisotsuse jõustumise päeva seisuga;
- 2) avaldama kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali likvideerimismenetluse teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes;
- 3) teatama kõigile teadaolevatele võlausaldajatele likvideerimismenetlusest kirjalikult;

- 4) teatama kindlustusandja likvideerimisest Eesti väärtpaberite keskreistri pidajale, kinnistusraamatu pidajale, laevakinnistusraamatu pidajale ja vajaduse korral või kui seda näevad ette vastava lepinguriigi õigusaktid, sellesarnaste registrite pidajatele lepinguriikides, kus on asutatud kindlustusandja filiaalid;
- 5) andma kindlustusportfelli käesolevas seaduses kehtestatud korras üle, lõpetama kindlustuslepingud või täitma kõik kindlustuslepingutest tulenevad kohustused;
- 6) esitama tegevusaruanded ja lõppbilansi.

(2) Likvideerijate volitusi lepinguriigis tõendab kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise loa või sundlõpetamise otsuse kinnitatud ärakiri koos loa või otsuse tõlkega vastava lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Likvideerijatel on õigus kasutada lepinguriigis neid volitusi, mis neil on Eestis. Lisaks sellele võivad nad määrata ametisse isikuid, kes neid likvideerimismenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, kindlustusandja vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peavad likvideerijad järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Neil ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse pankrotiseaduse §-s 29 sätestatud juhul ajutise pankrotihalduri suhtes.

3. jagu

Kindlustusandja pankrot

§ 121. Kindlustusandja pankrotimenetluse algatamine

(1) Kindlustusandja pankrotimenetluse võib algatada üksnes Finantsinspektsiooni või likvideerijate avalduse alusel.

(2) Kindlustusandjale pankrotihoiatust ei esitata.

§ 122. Pankrotiavalduse esitamine Finantsinspektsiooni poolt

Finantsinspektsioon esitab kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse juhul, kui kindlustusandja varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks või kindlustustehniliste eraldiste katteks.

§ 123. Pankrotimenetluse algatamine ja avalduse läbivaatamine

(1) Finantsinspektsiooni avalduse alusel kindlustusandja pankrotimenetluse algatamise otsustab kohus viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul pankrotiavalduse esitamisest arvates.

(2) Finantsinspektsiooni poolt kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamisel ei kohaldata pankrotiseaduse §-de 17–24 sätteid. Kohus vaatab pankrotiavalduse läbi viivitamata, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval ja otsustab pankroti väljakuulutamise pankrotiavaldusele lisatud tõendite alusel.

(3) Likvideerijate avalduse alusel kindlustusandja pankrotimenetluse algatamiseks peab kohus eelistungi. Eelistungile kutsutakse Finantsinspektsiooni esindaja, kes annab arvamuse kindlustusandja pankrotimenetluse algatamise kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud pankrotiavalduse vaatab kohus läbi seitsme päeva jooksul pankrotiavalduse esitamisest arvates.

§ 124. Ajutise pankrotihalduri ja pankrotihalduri määramine

(1) Kindlustusandja ajutise pankrotihalduri ja pankrotihalduri nimetab kohus Finantsinspektsiooni ettepanekul. Kindlustusandja pankrotihalduri puhul ei kohaldata pankrotiseaduse §-s 61 sätestatud.

(2) Kohus vabastab pankrotihalduri tema soovil. Vabastamissoovi esitamisest kohtule teatab pankrotihaldur Finantsinspektsioonile 30 päeva ette. Pankrotihaldur esitab oma tegevuse aruande Finantsinspektsioonile kümne päeva jooksul pärast vabastamist.

(3) Kohus vabastab pankrotihalduri Finantsinspektsiooni avalduse või pankrotitoimkonna otsuse alusel, kui pankrotihaldur on kaotanud Finantsinspektsiooni või pankrotitoimkonna usalduse.

(4) Kui pankrotihaldur vabastatakse, määratakse uus pankrotihaldur käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud korras.

(5) Kindlustusandja pankrotihalduri tasu määramisel ei kohaldata pankrotiseaduse § 65 lõike 5 teises lauses sätestatud. Pankrotihalduri abilistele, sealhulgas ekspertidele ja audiitoritele, tasu maksmisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 119 lõikes 3 sätestatud.

§ 125. Pankrotihalduri kohustused ja õigused

(1) Pankrotihaldur on kohustatud:

- 1) avaldama pankrotiseaduse § 33 lõigetele 2 ja 3 vastava kindlustusandja pankrotiteate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes;
- 2) esitama kohe Finantsinspeksioonile ja Garantiifondile nende poolt nõutavad andmed ning võimaldama neil tutvuda kindlustusandja kogu pankrotimenetlust puudutava dokumentatsiooniga;
- 3) vajaduse korral või kui seda näevad ette vastava lepinguriigi õigusaktid, teatama kindlustusandja pankrotiotsusest äriregistrile, kinnistusraamatu pidajale või sellesarnaste registrite pidajatele lepinguriikides, kus on asutatud kindlustusandja filiaalid.

(2) Kindlustusandja teadaolevate võlausaldajate teavitamise suhtes ei kohaldata pankrotiseaduse § 34 lõiget 2.

(3) Pankrotihalduri volitusi lepinguriigis tõendab pankrotiotsuse kinnitatud ärakiri koos otsuse tõlkega vastava lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(4) Pankrotihalduril on õigus kasutada lepinguriigis neid volitusi, mis tal on Eestis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda pankrotimenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, kindlustusandja vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab pankrotihaldur järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

§ 126. Pankrotitoimkond

(1) Kindlustusandja pankrotitoimkond peab olema vähemalt kolmeliikmeline ja toimkonna koosseisu peab kuuluma vähemalt üks Finantsinspeksiooni määratud isik.

(2) Kindlustusandja pankrotitoimkonna nimetab kohus Finantsinspeksiooni ettepanekul.

(3) Kindlustusandja pankrotimenetluses ei kohaldata pankrotiseaduse § 74 lõike 1 teises ja kolmandas lauses ning lõigetes 5 ja 7 sätestatud.

§ 127. Kindlustuslepingutest tulenevad nõuded

(1) Kindlustuslepingutest tulenevad nõuded, mis pankrotihaldurile ei ole esitatud määratud tähtaja jooksul, tehakse kindlaks ja loetakse kaitstuks kindlustusandja dokumentide alusel.

(2) Kindlustuslepingud lõpevad pankrotiotsuse tegemise päeval.

(3) Kindlustuslepingutest tulenevad nõuded rahuldatakse eelisjärjekorras enne pankrotiseaduse § 153 lõikes 1 nimetatud nõudeid.

(4) Elukindlustuslepingu lõppemisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul rahuldatakse kindlustusvõtja nõue tema kindlustuslepingule vastava kindlustustehnilise eraldise ulatuses.

(5) Kahjukindlustuslepingu lõppemisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul rahuldatakse kindlustusvõtja nõue kindlustuslepingu alusel väljamaksmisele kuuluva kindlustushüvitise ulatuses ja kindlustusmakse osas, mille suhtes kindlustusrisk ei ole kantud.

§ 128. Kindlustusandja tervendamine ja kompromiss

(1) Pankrotihaldur võib kindlustusandja tervendamiskava võlausaldajate üldkoosolekule kinnitamiseks esitada ainult Finantsinspeksiooni nõusolekul.

(2) Kompromissi võib kindlustusandja pankrotimenetluse käigus teha ainult Finantsinspeksiooni nõusolekul. Kindlustusandja peab tegevuse alustamiseks saama uue tegevusloa vastavalt käesolevas seaduses sätestatule.

10. peatükk KINDLUSTUSVAHENDUS

1. jagu

Üldsätted

§ 129. Vahenduse liigid

(1) Kindlustusmaaklerlus on isiku poolt kindlustusvõtja või edasikindlustuse korral kindlustusandja huvides vahendusega tegelemine eesmärgiga pakkuda tema kindlustushuvile ja nõudmistele vastavat kindlustuslepingut.

(2) Kindlustusagendi tegevus on isiku vahendusega tegelemine, mille puhul esindatakse volituse alusel ühte või mitut kindlustus- või edasikindlustusandjat. Mitme kindlustus- või edasikindlustusandja esindamine on lubatud üksnes tingimusel, et nende kindlustuslepingud ei ole konkureerivad. Kindlustuslepingud ei ole konkureerivad, kui need sõlmitakse kindlustustegevuse erinevate liikide või alaliikide kohta.

§ 130. Kindlustusvahendaja

(1) Kindlustusvahendaja (edaspidi *vahendaja*) on käesoleva seaduse tähenduses isik, kes tasu eest tegeleb vahendusega.

(2) Vahendajad on:
1) kindlustusmaakler;
2) kindlustusagent.

(3) Kindlustusmaaklerlusega võib tegeleda üksnes kindlustusmaakler ja kindlustusagendi tegevusega üksnes kindlustusagent.

(4) Vahendusega tegelevat isikut ei loeta käesoleva seaduse tähenduses vahendajaks ja tema suhtes ei kohaldata käesolevat seadust, kui tema vahendatav kindlustusleping vastab käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatudle ja täidetud on kõik järgmised tingimused:

- 1) kindlustuslepingu sõlmimine eeldab teadmisi ainult vahendatava kindlustustegevuse liigi või alaliigi kohta;
- 2) kindlustusleping ei ole elu- ega vastutuskindlustusleping;
- 3) vahendus ei ole isiku peamine tegevusala;
- 4) vahendatava kindlustuslepingu aastane kindlustusmaks ei ületa 500 eurot ja kindlustuslepingu kogukestus koos lepingu pikendamistega ei ületa viit aastat.

(5) Vahendatav kindlustusleping peab kuuluma täiendusena pakutava kauba või teenuse juurde ning katma:

- 1) selle kauba kahjustumise, kadumise või hävimise riski või
- 2) pagasi kahjustumise, hävimise või kadumise ning kindlustuslepingu vahendajalt ostetud reisiteenusega seotud muid riske, sealhulgas elukindlustus- ja vastutusrisiki, tingimusel, et pakutav kindlustuskaitse üksnes täiendab selle reisiteenusega seotud riske hõlmavat peamist kindlustuskaitset.

§ 131. Vahendajate nimekirja

(1) Vahendajana võib tegutseda üksnes vahendajate nimekirja (edaspidi *nimekirja*) kantud vahendaja.

(2) Kindlustus- või edasikindlustusandja võib kasutada üksnes nimekirja kantud vahendajate või käesoleva seaduse § 130 lõikes 4 sätestatud isikute teenust.

(3) Kindlustusmaakleri kannab nimekirja ja kustutab nimekirjast Finantsinspeksioon.

(4) Kindlustusagendi kannab nimekirja ja kustutab nimekirjast kindlustusandja, keda ta esindab, või seaduses sätestatud juhtudel Finantsinspeksioon. Kindlustusandja poolt nimekirja kande tegemine toimub elektrooniliselt vastavalt Finantsinspeksiooni ja kindlustusandja vahel sõlmitud lepingule.

(5) Vahendajate nimekirja avalikustatakse Finantsinspeksiooni veebilehel.

§ 132. Vahenduse ulatus

(1) Vahendaja võib vahendada käesoleva seaduse §-de 16 ja 41–47 alusel Eestis kindlustustegevusega tegelemise õigust omava ning käesoleva seaduse §-des 151–159 sätestatud juhul välisriigis kindlustustegevuseks õigust omava isiku kindlustuslepingu sõlmimist.

(2) Kui kindlustatav risk ei asu Eestis käesoleva seaduse § 42 lõike 2 või 3 tähenduses, võib vahendaja vahendada kindlustusvõtjale kindlustatava riski asukohariigis kindlustustegevuseks luba omava kindlustusandja kindlustuslepingut, kui nimetatud riigi õigusaktid seda lubavad.

§ 133. Kindlustusalane väljaõpe

(1) Käesolevas seaduses sätestatud juhtudel peab vahendaja läbima kindlustusalase väljaõppe.

(2) Kindlustusalase väljaõppe läbinu peab tundma:
1) kindlustuse üldisi põhimõtteid;
2) vahendatava kindlustustegevuse liigi või alaliigi olemust;

- 3) kindlustuslepingu sõlmimise protseduuri;
- 4) kindlustuslepingu tingimusi, sealhulgas kindlustatavaid riske ning lepinguga seotud piiranguid ja välistusi;
- 5) kindlustussumma määramise põhimõtteid;
- 6) kindlustusmakset mõjutavaid tegureid;
- 7) hüvitamise põhimõtteid kindlustusjuhtumi toimumisel;
- 8) kindlustuslepingut reguleerivaid seadusi.

(3) Kindlustusalast väljaõpet tuleb korrata sagedusega, mis tagab, et kindlustusmaakler on pidevalt võimeline täitma käesoleva seaduse §-s 141 sätestatud kindlustuslepingu vahendamise nõudeid ja kindlustusagent käesoleva seaduse §-s 148 sätestatud nõudeid.

§ 134. Vahendaja vastutuskindlustusleping

(1) Kutsealase hooletusega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks peab vahendaja sõlmima kohustusliku vastutuskindlustuslepingu järgmistel tingimustel:

- 1) kindlustusjuhtum on vahendaja või tema esindaja poolt kutsealase hooletusega vahendatava kindlustuslepingu järgsele kindlustusvõtjale, kindlustatule või soodustatud isikule otsese varalise kahju tekitamine;
- 2) kindlustussumma on vähemalt 1 miljon eurot ühe kindlustusjuhtumi kohta ja 1,5 miljonit eurot aastas kõigi esitatud nõuete kohta;
- 3) kindlustuskaitse kehtib Euroopa Majanduspiirkonnas;
- 4) kindlustuskaitse kehtib kahjude kohta, mille toimumise põhjuseks olnud sündmus või tegu leidis aset kindlustusperioodi jooksul.

(2) Vastutuskindlustuslepingu asemel võib vahendaja kutsealase hooletusega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks sõlmida kindlustusandjaga või krediidi- või finantseerimisasutusega garantiilepingu, mis peab olema samaväärne käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid ei kohaldata kindlustusagendile, kelle suhtes on kindlustusandja andnud kinnituse, et ta vastutab tema vahendustegevuse eest.

§ 135. Vara lahusus

(1) Vahendaja on kohustatud hoidma kindlustusvõtja poolt vahendajale makstud kindlustusandjale kuuluvad kindlustusmaksed eraldi arvelduskontol.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvelduskontol olevaid vahendeid ei või vahendaja kasutada oma majandustegevuses, need ei kuulu vahendaja pankrotivara hulka ning nende arvel ei saa rahuldada võlausaldajate nõudeid.

(3) Kindlustusvõtja poolt vahendajale tasutud kindlustusmaksed loetakse kindlustusandjale tasutuks, olenemata sellest, kas vahendaja on need kindlustusandjale edastanud või mitte. Kui kindlustusandja maksab kindlustushüvitise vahendaja kaudu, loetakse hüvitis väljamakstuks, kui kindlustatu või soodustatud isik on raha või hüvitise kätte saanud.

§ 136. Kliendi kaitse ja konfidentsiaalsuse tagamine

(1) Vahendaja on kohustatud identifitseerima lepingu sõlmimisel kindlustusvõtja ja tema esindaja vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatule. Kui isik või tema esindaja on vahendaja poolt varem identifitseeritud, otsustab vahendaja täiendava identifitseerimise vajaduse. Vahendajal on õigus kontrollida identifitseerimise aluseks olevaid isikut tõendavaid dokumente. Isikut tõendavate dokumentide kontrollimisel on vahendajal õigus saada isikuandmeid dokumente väljastavate riigiasutuste vastavatest andmekogudest.

(2) Vahendajal on õigus kindlustusvõtja, kindlustatu, soodustatud isiku või nende esindajate nõusolekuta töödelda nimetatud isikute isikuandmeid, sealhulgas isikukoodi. Pärast eelnimetatud isikutega lepingulise suhte lõppemist on nende isikuandmete töötlemine ilma isikute nõusolekuta lubatud vaid lepingu täitmiseks, lepingu täitmise tagamiseks või vahendajale seadusega pandud kohustuse täitmiseks.

(3) Vahendaja juhid, töötajad ning nende volitusel või korraldusel tegutsevad isikud on kohustatud nii töötamise või tegutsemise ajal kui ka pärast seda tähtajatult hoidma saladuses kõiki andmeid, mis on neile teatavaks saanud ja mis puudutavad kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku majanduslikku ja tervislikku seisundit, isikuandmeid, äri- või ametisaladusi, samuti kindlustusandja äri- või ametisaladusi. Kindlustusvõtjat, kindlustatut, soodustatud isikut ja nende esindajaid, samuti kindlustusandjat puudutavaid andmeid, mis on vahendajale teatavaks saanud tema tegevuse käigus, võib vahendaja avaldada üksnes seaduses sätestatud juhtudel või nimetatud isikute andmeid nende endi nõusolekul.

§ 137. Kindlustusvõtja teavitamise vorm

(1) Käesoleva seaduse §-des 141 ja 148 sätestatud teave tuleb kindlustusvõtjale edastada kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldaval käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmekandjal eesti või kokkuleppel muus keeles selgelt sõnastatuna ja ülevaatlikult liigendatuna.

(2) Kirjalikku taasesitamist võimaldav andmekandja käesoleva peatüki tähenduses on vahend, mis võimaldab kliendil isiklikult talle adresseeritud teavet salvestada nii, et seda saab tulevikus teabe otstarbe seisukohast piisava aja jooksul kasutada, ja mis võimaldab salvestatud teavet muutmata kujul taasesitada.

(3) Kindlustusvõtja nõudmisel või kui selleks on vajadus, võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe esitada suuliselt, kuid kohe pärast kindlustuslepingu sõlmimist tuleb teave kindlustusvõtjale edastada ka kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

2. jagu Kindlustusmaakler

§ 138. Kindlustusmaaklerile esitatavad nõuded

(1) Füüsilisest isikust kindlustusmaakleril, äriühingust kindlustusmaakleri juhatuse liikmel ja otseselt vahendusega tegeval füüsilisel isikul (edaspidi *kindlustusmaakleri esindaja*) peab olema laitmatu eri- ja ärialane reputatsioon.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud isikuna ei või tegutseda isik:

- 1) kelle tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või äriühingule antud tegevusloa lõpetamise või kehtetuks tunnistamise riigi- või finantsjärelevalve asutuse algatusel või kellel on ärikeeld;
- 2) keda on karistatud majanduslase, ametialase või varavastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule peab füüsilisest isikust kindlustusmaakleril ja äriühingust kindlustusmaakleri juhatuse liikmel, kes vastutab vahenduse eest, olema kindlustuse või muu finantsteenuse alase töö kogemus ja käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud kindlustusalane väljaõpe.

(4) Kindlustusmaakleri esindajal peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule olema käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud kindlustusalane väljaõpe.

§ 139. Kindlustusmaakleri ärinimi

(1) Kindlustusmaakleri ärinimes peab sisalduma sõna «kindlustusmaakler».

(2) Juriidilise isiku ärinimes või kaubamärgis, kui isik ei ole kindlustusmaakler, ei või sisalduda sõna «kindlustusmaakler» eraldi sõnana ega sõnaühendis, ei eesti ega võõrkeeles.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata kindlustusmaaklereid ühendava mittetulundusühingu suhtes.

§ 140. Kindlustusmaakleri tegevuse ulatus

(1) Finantsinspektsiooni loal on kindlustusmaakleril õigus tegeleda kindlustusmaaklerluse kõrval ka muu tegevusega.

(2) Finantsinspektsioon annab kindlustusmaaklerile loa käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuseks, kui see tegevus on vastavuses tema teadmiste ja oskustega, ei kahjusta tema finantsseisundit ega sea kahtluse alla tema sõltumatust ja objektiivsust.

§ 141. Kindlustuslepingu vahendamisele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusmaakler peab iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist ja vajaduse korral ka enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist või pikendamist:

- 1) teatama kliendile oma aadressi ning kontakttelefonid;
- 2) teatama kliendile, et ta pakub kindlustuslepinguid sõltumatu analüüsi alusel, ja viitama nimekirjale, kuhu ta on Finantsinspektsiooni poolt kantud, ning võimalusele tema kohta tehtud kannet kontrollida;
- 3) teatama kliendile olemasolu korral kindlustusandja, kelles kindlustusmaakler omab olulist osalust, samuti kindlustusandja või kindlustusandja emattevõtja, kes otseselt või kaudselt omab kümne või enama protsendi ulatuses kindlustusmaakleri aktsiaid, osasid või aktsiate või osadega määratud hääli või muud õigust, mis annab samasuguse võimaluse mõjutada kindlustusmaakleri juhtimist;
- 4) selgitama kliendi antud teabe alusel välja tema kindlustushuvi ning nõudmised kindlustuslepingule;
- 5) esitama kliendile piisava hulga kindlustusandjate pakkumusi kindlustuslepingu sõlmimiseks;
- 6) soovitada kliendile käesoleva lõike punktis 5 nimetatud pakkumuste põhjal kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini tema kindlustushuvile ja nõudmistele;

- 7) põhjendama kliendile antud nõuandeid ja soovitusi põhjalikkusega, mis vastab kindlustuslepingu keerukusele;
- 8) tutvustama sõlmitava kindlustuslepingu tingimusi, eelkõige kindlustusmaksete suurust ning lepinguga seotud piiranguid ja välistusi;
- 9) teavitama klienti hüvitamise põhimõtetest kindlustusjuhtumi toimumisel, sealhulgas sellest, millisele kohtule võib kindlustuslepingu alusel esitada nõude;
- 10) konsulteerima klienti muudes kindlustuslepinguga seotud küsimustes;
- 11) teavitama klienti õigusest nõuda kindlustusmaaklerilt vahendatava kindlustuslepingu eest võetava vahendustasu suuruse avaldamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata kindlustusmaakleri esindaja suhtes, kes vahendab võlaõigusseaduse § 427 lõikes 2 või 3 nimetatud kindlustuslepinguid.

§ 142. Kindlustusmaakleri aruandlus

- (1) Kindlustusmaakler peab Finantsinspeksioonile esitama aruandeid.
- (2) Kindlustusmaakleri aruannete sisu, vorm, koostamise alused, esitamise ja avalikustamise kord ning tähtajad kehtestatakse rahandusministri määrusega.

3. jagu

Kindlustusmaakleri nimekirja kandmine

§ 143. Nimekirja kandmise taotlus

- (1) Nimekirja kandmiseks esitab taotleja Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse ning järgmised andmed ja dokumendid:
 - 1) äriühingust taotleja põhikiri, tegutseva äriühingu puhul ka üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ning põhikirja muudetud tekst;
 - 2) äriühingu asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri ja krediidasutuse teatis aktsia- või osakapitali sissemaksimise kohta;
 - 3) äriühingust taotleja aktsionäride või osanike nimekirja, milles on toodud iga aktsionäri või osaniku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning andmed iga aktsionäri või osaniku sissemaks suuruse, aktsiate või osade ning hääle arvu kohta;
 - 4) kindlustusandja ärinimi, kelles taotleja omab olulist osalust, ning osaluse suurus;
 - 5) andmed äriühingust taotleja vahenduse eest vastutavate juhatuse liikmete kohta, mis sisaldavad nimetatud isikute ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, elukohta, hariduse kirjeldust, viimase viie aasta töö- ja ametikohtade täielikku loetelu;
 - 6) füüsilisest isikust taotleja puhul käesoleva lõike punktis 5 sätestatud andmed;
 - 7) kinnitus selle kohta, et füüsilisest isikust taotlejal või äriühingust taotleja juhatuse liikmetel puuduvad käesoleva seaduse § 138 lõikes 2 sätestatud asjaolud, mis välistavad juhatuse liikmeks olemise õiguse;
 - 8) käesolevas seaduses sätestatud tingimustel koostatud kehtiv kindlustusmaakleri vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu pakkumus.

(2) Nimekirja kandmise taotlemise ajal ja pärast nimekirja kandmist toimunud muudatustest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlemisel esitatud andmetes või dokumentides tuleb taotlejal viivitamata teavitada Finantsinspeksiooni.

§ 144. Nimekirja kandmise või sellest keeldumise otsus

- (1) Taotleja kantakse nimekirja, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et taotlejal on vahenduseks piisavad vahendid ja suutlikkus ning kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid on piisavalt kaitstud.
- (2) Otsuse nimekirja kandmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul, arvates kõigi nõutavate dokumentide ja andmete esitamisest ning nõuete täitmisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul nimekirja kandmise taotluse saamisest arvates.
- (3) Otsuse nimekirja kandmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata taotlejale teatavaks.
- (4) Finantsinspeksioon kannab taotleja vahendajate nimekirja vastava otsuse tegemisel viivitamata.
- (5) Füüsilisest isikust kindlustusmaakleri kohta kantakse nimekirja tema ees- ja perekonnanimi, isikukood ja kontaktandmed.

(6) Äriühingust kindlustusmaakleri kohta kantakse nimekirja tema ärinimi, registrikood, asukoha aadress ning vahenduse eest vastutava juhatuse liikme ees- ja perekonnanimi.

(7) Kui kindlustusmaakler on nimekirja kantud, esitab ta Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse § 143 lõike 1 punktis 8 nimetatud pakkumuse alusel sõlmitud kehtiva kindlustusmaakleri vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu ära kirja.

§ 145. Nimekirja kandmisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib keelduda taotleja nimekirja kandmisest, kui:

- 1) taotleja ei vasta käesoleva seadusega kindlustusmaaklerile kehtestatud nõuetele;
- 2) äriühingust taotleja juhatuse liige ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 3) taotlejal puudub kehtiv ja käesoleva seaduse tingimustele vastav vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu pakkumus või vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu pakkumuses märgitud tingimuste alusel ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul piisaval määral tagatud kindlustusmaakleri kutsealase hooletusega tekitatud kahju hüvitamine.

§ 146. Nimekirjast kustutamine

(1) Finantsinspeksioon kustutab kindlustusmaakleri nimekirjast, kui:

- 1) kindlustusmaakler taotleb enda nimekirjast kustutamist;
- 2) äriühingust kindlustusmaakler lõpeb või füüsilisest isikust kindlustusmaakler sureb;
- 3) kindlustusmaakleril puudub kehtiv ja käesoleva seaduse tingimustele vastav vastutuskindlustusleping või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiileping.

(2) Finantsinspeksioon võib kindlustusmaakleri nimekirjast kustutada, kui:

- 1) kindlustusmaakler ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides kindlustusmaaklerile kehtestatud nõuetele;
- 2) äriühingust kindlustusmaakleri juhatuse liige ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele;
- 3) kindlustusmaakler on rikkunud käesoleva seaduse §-s 141 kindlustuslepingu vahendamise kohta sätestatud nõudeid;
- 4) kindlustusmaakler on rikkunud käesoleva seaduse § 138 lõiget 3 ja 4 sätestatud kindlustusalase väljaõppe nõuet;
- 5) kindlustusmaakler on rikkunud käesolevat seadust või kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvid ei ole maakleri tegevusest või tegevusetusest tulenevate riskide eest piisavalt kaitstud.

4. jagu Kindlustusagent

§ 147. Kindlustusagendile esitatavad nõuded

(1) Füüsilisest isikust kindlustusagent, äriühingust kindlustusagendi (edaspidi *kindlustusagentuur*) juhatuse liige ja otseselt vahendusega tegelev füüsiline isik (edaspidi *kindlustusagentuuri esindaja*) peavad vastama käesoleva seaduse § 138 lõikes 2 sätestatud tingimustele ning neil peab olema laitmatu eri- ja ärialane reputatsioon.

(2) Kui kindlustuslepingute vahendamine on kindlustusagentuuri kõrvaltegevus, peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele vastama juhatuse liige, kes vastutab vahenduse eest.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule peab füüsilisest isikust kindlustusagendil ja kindlustusagentuuri, kelle põhitegevus on kindlustuslepingute vahendamine, vahenduse eest vastutaval juhatuse liikmel olema kindlustuse või muu finantsteenuse alase töö kogemus ja käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud kindlustusalane väljaõpe.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule peab kindlustusagentuuri, kelle põhitegevus on kindlustuslepingute vahendamine, esindajal olema käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud kindlustusalane väljaõpe.

(5) Kui kindlustuslepingute vahendamine on kindlustusagentuuri kõrvaltegevus, peab tema esindaja, kes otseselt vahendab kindlustuslepingu sõlmimist, omama üksnes käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud kindlustusalast väljaõpet.

(6) Käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud kindlustusalase väljaõppe peab kindlustusagendile tagama kindlustusandja, keda ta esindab.

§ 148. Kindlustuslepingu vahendamisele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusagent peab iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist või vajaduse korral ka enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist või pikendamist:

- 1) teatama kliendile oma aadressi ning kontakttelefonid;
- 2) teatama kliendile, et ta tegutseb kindlustusagendina, ja viitama nimekirjale, kuhu ta on kindlustusandja poolt kantud, ning võimalusele tema kohta tehtud kannet kontrollida;
- 3) teatama kliendile kindlustusandja, keda ta esindab, vahendatavate lepingute liigid ning kindlustusandjalt saadud volituse ulatuse;
- 4) esitama kliendile pakkumuse kindlustuslepingu sõlmimiseks;
- 5) tutvustama sõlmitava kindlustuslepingu tingimusi, sealhulgas kindlustusmaksete suurust ning lepinguga seotud piiranguid ja välistusi;
- 6) teavitama klienti kahju hüvitamise põhimõtetest kindlustusjuhtumi toimumisel, sealhulgas millisele kohtule võib kindlustuslepingu alusel esitada nõude.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata kindlustusagendi suhtes, kes vahendab võlaõigusseaduse § 427 lõikes 2 või 3 nimetatud kindlustuslepinguid.

5. jagu Kindlustusagendi nimekirja kandmine

§ 149. Kindlustusagendi nimekirja kandmine

(1) Isik kantakse nimekirja tema taotluse alusel.

(2) Otsuse nimekirja kandmise või sellest keeldumise kohta teeb taotluse saanud kindlustusandja 14 päeva jooksul taotluse saamisest arvates. Kindlustusandja kannab taotleja nimekirja viivitamata vastava otsuse tegemisel.

(3) Nimekirja ei kanta isikut, kes ei vasta käesolevas seaduses kindlustusagendile kehtestatud nõuetele.

(4) Taotlemisel teavitab taotleja kindlustusandjat olulise osaluse omamisest teises kindlustusandjas, samuti kindlustusandjast või kindlustusandja emaettevõtjast, kes otseselt või kaudselt omab kümne või enama protsendi ulatuses taotleja aktsiaid, osasid või aktsiate või osadega määratud hääli või muud õigust, mis annab samasuguse võimaluse mõjutada taotleja juhtimist.

(5) Füüsilisest isikust kindlustusagendi kohta kantakse nimekirja tema ees- ja perekonnanimi, isikukood ja kontaktandmed.

(6) Kindlustusagentuuri kohta kantakse nimekirja tema ärinimi, registrikood, asukoha aadress ning vahenduse eest vastutava juhatuse liikme ees- ja perekonnanimi.

(7) Nimekirja tehtud kannete õigsuse eest vastutab kande teinud kindlustusandja.

§ 150. Kindlustusagendi nimekirjast kustutamine

(1) Kindlustusandja, keda kindlustusagent esindab, kustutab kindlustusagendi viivitamata nimekirjast, kui:

- 1) kindlustusagent taotleb enda nimekirjast kustutamist;
- 2) kindlustusagentuur lõpeb või füüsilisest isikust kindlustusagent sureb;
- 3) volitussuhe kindlustusagendi ja kindlustusandja vahel lõpeb;
- 4) kindlustusagendil puudub kehtiv ja käesoleva seaduse tingimustele vastav vastutuskindlustusleping, kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiileping või kindlustusandja kinnitus, et kindlustusagent tegeleb vahendusega kindlustusandja täielikul vastutusel;
- 5) kindlustusagent ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides kindlustusagendile kehtestatud nõuetele;
- 6) kindlustusagentuuri juhatuse liige ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 7) kindlustusagent on rikkunud käesoleva seaduse §-s 148 kindlustuslepingu vahendamise kohta sätestatud nõudeid;
- 8) käesoleva seaduse § 147 lõigetes 3–5 nimetatud isik ei oma kindlustusalast väljaõpet;
- 9) kindlustusagent on rikkunud käesolevat seadust või kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvid ei ole piisavalt kaitstud;
- 10) mõne käesolevas lõikes nimetatud asjaolu ilmnemisel nõuab Finantsinspektsioon kindlustusagendi nimekirjast kustutamist.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolude ilmnemisel kustutada kindlustusagent nimekirjast.

6. jagu

Eesti vahendaja tegevus välisriigis

§ 151. Vahendaja tegevuse alused välisriigis

- (1) Eestis nimekirja kantud vahendaja võib välisriigis tegeleda vahendusega, asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese vahendusega.
- (2) Piiriülene vahendus on käesoleva jao tähenduses Eesti vahendaja vahendustegevus lepinguriigis selleks filiaali asutamata.
- (3) Vahendaja peab välisriigis vahendusega tegelemisel järgima käesolevas seaduses ning selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.
- (4) Vahendaja vahendustegevusele lepinguriigis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 156–159 sätestatud.
- (5) Vahendaja vahendustegevusele kolmandas riigis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 152–155 sätestatud. Eestis nimekirja kantud vahendaja ei või tegeleda kolmandas riigis piiriülese vahendusega.

§ 152. Eesti äriühingust vahendaja filiaal kolmandas riigis

- (1) Äriühingust vahendaja, kes soovib asutada filiaali kolmandas riigis, taotleb Finantsinspeksioonilt sellekohase loa (edaspidi käesolevas jaos *filiaali asutamise luba*).
- (2) Kolmandas riigis filiaali asutamise loa taotlemiseks esitab äriühingust vahendaja Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas jaos *taotlus*):
 - 1) selle riigi nimetus, kus vahendaja soovib filiaali asutada, koos viitega vastava riigi õigusaktidele, mille kohaselt vahendaja filiaali asutamine on lubatud;
 - 2) filiaali asukoha aadress;
 - 3) käesoleva seaduse § 143 lõike 1 punktis 5 sätestatud andmed vahendaja nimel kolmandate isikute ees tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud isik oma allkirjaga;
 - 4) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist vahendaja kolmandas riigis kavandab;
 - 5) käesoleva seaduse §-s 134 sätestatud vahendaja kehtiva vastutuskindlustuslepingu ärakiri või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu ärakiri või kindlustusandja kinnitus, et vahendaja tegeleb vahendusega kindlustusandja täielikul vastutusel. Kindlustuskaitse või garantii peab kehtima kolmandas riigis, kus vahendaja soovib filiaali asutada, ning kinnitus peab sisaldama tingimust, et kindlustusandja vastutab ka vahendaja vahendustegevuse eest nimetatud kolmandas riigis.
- (3) Äriühingust vahendaja on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–5 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest.

§ 153. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

- (1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks vahendite piisavuse kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 134, 138 ja 147 sätestatud.
- (2) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul pärast kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide esitamist, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul, arvates taotluse saamisest.
- (3) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata vahendajale kätte.
- (4) Finantsinspeksioon lisab vahendaja kohta nimekirjas esitatud andmetele kolmanda riigi nimetuse, kus vahendaja on filiaali asutanud.

§ 154. Filiaali asutamise loa andmisest keeldumine

- Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui:
- 1) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
 - 2) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 138 vahenduse eest vastutavale kindlustusmaakleri juhatuse liikmele kehtestatud nõuetele;
 - 3) äriühingust vahendaja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus ja muud võimalused ei ole piisavad vahendusega tegelemiseks kolmandas riigis;

4) filiaali asutamine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve, äriühingust vahendaja finantsseisundit või tegevuse usaldusväärust;

5) vahendajal puudub käesoleva seaduse § 152 lõike 2 punktis 5 nimetatud leping või kindlustusandja kinnitus või nimetatud dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

6) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada filiaali üle vajalikul tasemel järelevalvet;

7) vahendajat on karistatud majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

§ 155. Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks ja kustutada vahendaja vahendajate nimekirjast, kui äriühingust vahendaja:

1) on filiaali asutamise loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähtsus, samuti juhul, kui Finantsinspeksioonile on esitatud valeandmeid;

2) on korduvalt või olulisel määral rikkunud kolmanda riigi õigusaktides sätestatud nõudeid, mis võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;

3) või tema filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa andmise tingimustele;

4) ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;

5) ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses filiaali tegevusega;

6) on vahendajate nimekirjast kustutatud.

(2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon äriühingust vahendajale ning kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata kätte.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamisest teadasaamist lõpetab äriühingust vahendaja hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks vahendustegevuse.

(4) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama kolmanda riigi finantsjärelevalve asutust ka äriühingust vahendaja suhtes rakendatud sunnimeetmetest ja sanktsioonidest.

§ 156. Eesti äriühingust vahendaja filiaal lepinguriigis

(1) Äriühingust vahendaja, kes soovib asutada oma filiaali lepinguriigis, teavitab oma kavatsusest Finantsinspeksiooni, esitades järgmised andmed ja dokumendid:

1) selle lepinguriigi nimetus, kus vahendaja soovib filiaali asutada;

2) filiaali asukoha aadress;

3) käesoleva seaduse § 143 lõike 1 punktis 5 sätestatud andmed vahendaja nimel kolmandate isikute ees tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud isik oma allkirjaga;

4) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist vahendaja lepinguriigis kavandab.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid esitatakse koos notari või vandetõlgi kinnitatud tõlkega filiaali asukoha lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Finantsinspeksioon teavitab ühe kuu jooksul lepinguriigi, kus äriühingust vahendaja soovib filiaali asutada, finantsjärelevalve asutust vahendaja soovist ning edastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmed ja dokumendid, sealhulgas andmed vahendaja nimekirja kandmise kohta.

(4) Finantsinspeksioon teavitab äriühingust vahendajat andmete ja dokumentide edastamisest lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

(5) Äriühingust vahendaja võib asutada filiaali ühe kuu möödumisel päevast, mil ta sai Finantsinspeksioonilt teate oma andmete ja dokumentide edastamise kohta, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul.

(6) Äriühingust vahendaja võib asutada filiaali kohe pärast Finantsinspeksioonile andmete ja dokumentide edastamist, kui lepinguriik ei soovi, et Finantsinspeksioon teavitaks teda filiaalide asutamisest.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmistest teavitab äriühingust vahendaja Finantsinspeksiooni ning filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

(8) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama lepinguriigi finantsjärelevalve asutust äriühingust vahendaja nimekirjast kustutamisest ning tema suhtes rakendatud sunnimeetmetest ja sanktsioonidest.

(9) Finantsinspeksioon lisab vahendaja kohta nimekirjas esitatud andmetele lepinguriigi nimetuse, kus vahendaja on filiaali asutanud.

§ 157. Ettekirjutus filiaali kaudu vahendusega tegelemise lõpetamiseks

(1) Lisaks filiaali kaudu tegutsemise keelamisele käesoleva seaduse §-des 146 ja 150 sätestatud nimekirjast kustutamise korral võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega keelata äriühingust vahendajal tegutsemise filiaali kaudu ka juhul, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud äriühingust vahendaja poolt lepinguriigi õigusakti rikkumisest.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse äriühingust vahendajale viivitamata kätte.

§ 158. Piiriülene vahendus lepinguriigis

(1) Vahendaja, kes soovib tegeleda piiriülese vahendusega esmakordselt ühes või mitmes lepinguriigis, teavitab oma soovist Finantsinspeksiooni ning esitab järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle lepinguriigi nimetus, kus ta soovib piiriülese vahendusega tegeleda;
- 2) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist ta lepinguriigis kavandab.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse koos notari või vandetõlgi kinnitatud tõlkega lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus vahendaja kavatses piiriülese vahendusega tegeleda.

(3) Finantsinspeksioon teavitab ühe kuu jooksul lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vahendaja soovist ning edastab talle käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmed ja dokumendid, sealhulgas andmed vahendaja nimekirja kandmise kohta.

(4) Finantsinspeksioon teavitab vahendajat andmete ja dokumentide edastamisest lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

(5) Vahendaja võib alustada tegevust ühe kuu möödumisel kuupäevast, kui ta sai Finantsinspeksioonilt teate oma andmete ja dokumentide edastamise kohta, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul.

(6) Vahendaja võib alustada tegevust kohe pärast Finantsinspeksioonile andmete ja dokumentide edastamist, kui lepinguriik ei soovi, et Finantsinspeksioon teavitaks teda piiriülesest vahendusest.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud andmete muutumise korral teavitab vahendaja muudatustest vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist Finantsinspeksiooni, kes edastab nimetatud teabe vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

(8) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vahendaja nimekirjast kustutamisest ning tema suhtes rakendatud sanktsioonidest.

(9) Finantsinspeksioon lisab vahendaja kohta nimekirjas esitatud andmetele lepinguriigi nimetuse, kus vahendaja tegeleb piiriülese vahendusega.

§ 159. Ettekirjutus piiriülese vahenduse lõpetamiseks

(1) Lisaks piiriülese vahendusega tegelemise keelamisele käesoleva seaduse §-des 146 ja 150 sätestatud nimekirjast kustutamise korral, võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega keelata vahendajal piiriülese vahendusega tegelemise ka juhul, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud vahendaja poolt lepinguriigi õigusakti rikkumisest.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse vahendajale viivitamata kätte.

7. jagu Välisriigi vahendaja tegevus Eestis

§ 160. Välisriigi vahendaja tegevuse alused Eestis

(1) Isik, kes päritoluriigi õigusaktide kohaselt võib tegeleda vahendusega, võib vahendusega tegeleda ka Eestis, asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese vahendusega.

(2) Piiriülene vahendus on käesoleva jao tähenduses lepinguriigi vahendaja vahendustegevus Eestis selleks filiaali asutamata.

(3) Välisriigi vahendaja peab Eestis vahendusega tegelemisel järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

(4) Lepinguriigi vahendaja vahendustegevusele Eestis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 165 ja 166 sätestatud.

(5) Kolmanda riigi vahendaja vahendustegevusele Eestis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 161–164 sätestatud. Kolmanda riigi vahendaja ei või tegeleda Eestis piiriülese vahendusega.

§ 161. Kolmanda riigi äriühingust vahendaja filiaal Eestis

(1) Kolmanda riigi äriühingust vahendaja on kohustatud Eestis filiaali asutamiseks taotlema Finantsinspeksioonilt vastava loa (edaspidi käesolevas jaos *filiaali asutamise luba*).

(2) Filiaali asutamise loa taotlemisel esitatakse Finantsinspeksioonile kirjalik avaldus ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas jaos *taotlus*):

- 1) vahendaja ärinimi ja aadress;
- 2) filiaali ärinimi ja aadress Eestis;
- 3) käesoleva seaduse § 143 lõike 1 punktis 5 sätestatud andmed vahendaja nimel kolmandate isikute ees tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud isik oma allkirjaga;
- 4) äriseadustiku § 386 lõike 2 punktides 1 ja 3–5 sätestatud andmed ja dokumendid;
- 5) vahendaja kahe viimase majandusaasta auditeeritud aruanded;
- 6) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist ta Eestis kavandab;
- 7) käesoleva seaduse §-s 134 sätestatud kehtiva vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu ärakiri.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmetele tuleb kolmanda riigi äriühingust vahendajal Finantsinspeksioonile esitada päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse:

- 1) nõusolek filiaali asutamiseks Eestis;
- 2) kinnitus selle kohta, et tal on päritoluriigis õigus vahendustegevuseks ning tema tegevus on korrektne ja kooskõlas avaliku huviga.

(4) Käesolevas paragrahvis nimetatud võrkeelsed andmed ja dokumendid esitab kolmanda riigi äriühingust vahendaja koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–4, 6 ja 7 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmise teavitab kolmanda riigi äriühingust vahendaja Finantsinspeksiooni vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

§ 162. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks vahendite piisavuse kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 134, 138 ja 147 sätestatud.

(2) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul, arvates kõigi vajalike andmete ja dokumentide saamisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel taotluse esitamisest.

(3) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata vahendajale kätte.

(4) Finantsinspeksioon kannab kolmanda riigi vahendaja Eesti filiaali ärinime, äriregistri registrikoodi, asukoha aadressi Eestis ja vahenduse eest vastutava filiaali juhataja nime nimekirja.

§ 163. Filiaali asutamise loa andmisest keeldumine

Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui:

- 1) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 138 vahenduse eest vastutava kindlustusmaakleri juhatuse liikmele kehtestatud nõuetele;
- 3) äriühingust vahendaja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus ja muud võimalused ei ole piisavad vahendusega tegelemiseks Eestis;
- 4) filiaali asutamine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
- 5) vahendajal puudub käesoleva seaduse § 161 lõike 2 punktis 7 nimetatud leping või see ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 6) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada filiaali üle vajalikul tasemel järelevalvet.

§ 164. Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks ja kustutada vahendaja vahendajate nimekirjast, kui äriühingust vahendaja:

- 1) on filiaali asutamise loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähtsus, samuti juhul, kui Finantsinspeksioonile on esitatud valeandmeid;
- 2) on korduvalt või olulisel määral rikkunud Eesti õigusaktides sätestatud nõudeid, mis võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
- 3) või tema filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa andmise nõuetele;
- 4) ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;
- 5) ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses filiaali tegevusega.

(2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon äriühingust vahendajale ning kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata kätte.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest ja vahendaja filiaali vahendajate nimekirjast kustutamisest teadasaamist lõpetab äriühingust vahendaja hiljemalt Finantsinspeksiooni poolt määratud tähtpäevaks vahendustegevuse Eestis.

(4) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama kolmanda riigi finantsjärelevalve asutust filiaali suhtes rakendatud sanktsioonidest ja sunnivahenditest.

(5) Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest, kui filiaali kindlustusvõtjatel, kindlustatutel või soodustatud isikutel on nõudeid filiaali või filiaali asutanud kolmanda riigi vahendaja vastu.

§ 165. Lepinguriigi äriühingust vahendaja filiaali asutamine Eestis

(1) Kui lepinguriigis registreeritud äriühingust vahendaja soovib asutada filiaali Eestis, teavitab ta sellest oma päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) filiaali ärinimi ja asukoha aadress Eestis;
- 2) filiaali juhataja nimi, kes peab omama piisavat esindusõigust tegutsemiseks vahendaja nimel kolmandate isikute ees;
- 3) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist filiaali kaudu kavandatakse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab lepinguriigi äriühingust vahendaja koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

(3) Finantsinspeksioon teavitab päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu vahendajat tingimustest, millele vastavalt peab lepinguriigi vahendaja Eestis oma teenuseid osutama, ühe kuu jooksul, arvates päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest.

(4) Lepinguriigi vahendaja võib Eestis filiaali asutada pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimuste saamist või ühe kuu möödumisel, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest Finantsinspeksioonile.

(5) Finantsinspeksioon kannab nimekirja lepinguriigi vahendaja Eesti filiaali ärinime, äriregistri registrikoodi, asukoha aadressi Eestis ja vahenduse eest vastutava filiaali juhataja nime.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest peab lepinguriigi äriühingust vahendaja lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu teavitama Finantsinspeksiooni vähemalt üks kuu ette. Finantsinspeksioon võib ühe kuu jooksul, arvates muudatusest teadasaamisest, muuta käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimusi või kehtestada tingimused, kui seda ei olnud varem tehtud.

§ 166. Piiriülene vahendus Eestis

(1) Kui lepinguriigis registreeritud vahendaja soovib tegeleda piiriülese vahendusega Eestis, teavitab ta sellest päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni.

(2) Finantsinspeksioonile esitatakse nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist lepinguriigi vahendaja Eestis kavandab.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loetelu esitab lepinguriigi vahendaja koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

(4) Ühe kuu jooksul päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loetelu esitamise arvestes teavitab Finantsinspeksioon päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu vahendajat tingimustest, millele vastavalt lepinguriigi vahendaja peab Eestis piiriülese vahendusega tegelema.

(5) Lepinguriigi vahendaja võib alustada piiriülese vahendusega pärast käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tingimuste saamist või ühe kuu möödumisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loetelu edastamisest Finantsinspeksioonile.

(6) Finantsinspeksioon kannab nimekirja Eestis piiriülese vahendusega tegeleva lepinguriigi vahendaja ärinime ja asukoha aadressi päritoluriigis.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete muutumisest teavitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus Finantsinspeksiooni.

11. peatükk

KINDLUSTUSTEGEVUSE JA VAHENDUSE JÄRELEVALVE

1. jagu

Üldine järelevalve

§ 167. Kindlustustegevuse ja vahenduse järelevalve alused

(1) Finantsinspeksioon teostab järelevalvet Eestis kindlustustegevusega ning vahendusega tegeleva isiku, samuti kindlustusandjas olulist osalust omava isiku ning kolmanda isiku, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 65 kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, tegevuse vastavuse üle käesolevale seadusele ja muudele nende tegevust reguleerivatele õigusaktidele.

(2) Järelevalve eesmärk on tagada kõigi kindlustusandjate ja vahendajate asutamise, tegevuse ja lõpetamise vastavus seadustele ja teistele õigusaktidele, pidades iseäranis silmas kindlustusvõtjate, kindlustatute ning soodustatud isikute huvide ja õiguste kaitset.

(3) Eesti kindlustusandja või vahendaja lepinguriigis asutatud filiaali või piiriülese kindlustustegevuse või vahenduse üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon.

(4) Eesti kindlustusandja või vahendaja kolmandas riigis asutatud filiaali tegevuse üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon, kui vastava kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse ja Finantsinspeksiooni vahel ei ole kokku lepitud teisiti.

(5) Lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja Eestis asutatud filiaali või piiriülese kindlustustegevuse või vahenduse üle teostab järelevalvet lepinguriigi finantsjärelevalve asutus.

(6) Kolmanda riigi kindlustusandja või vahendaja Eestis asutatud filiaali üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon, kui vastava kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse ja Finantsinspeksiooni vahel ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 168. Finantsinspeksiooni ülesanded

Järelevalve teostamiseks Finantsinspeksioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ning kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ning vähendamise seonduvat;
- 3) teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) jälgib esitatud aruandeid ja muid dokumente kontrollides ning kohapealset kontrolli teostades kindlustusandja ja vahendaja tegevuse vastavust õigusaktidele;
- 5) kontrollib tegevuskava järgimist kindlustusandja poolt;
- 6) kontrollib kindlustusandja ja vahendaja raamatupidamise korraldamist ning sisekontrolli süsteemi piisavust ja tõhusust;
- 7) kontrollib kindlustusandja omavahendite normatiivi vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 8) kontrollib kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 9) kontrollib kindlustusandja seotud vara vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 10) kontrollib abistamisteenuste kindlustuse tegevusluba omava kindlustusandja käsutuses olevate abistamisteenuste osutamiseks vajalike vahendite olemasolu ja piisavust;
- 11) kontrollib kindlustusriskide hindamise ja kahjude käsitlemise protseduurireeglite piisavust;
- 12) kontrollib kindlustusandja edasikindlustusprogrammi vastavust käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele ja kindlustusriskide iseloomule;
- 13) teeb vastavalt vajadusele kindlustusandjale ja vahendajale täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi;
- 14) täidab muid seadustest ja nende alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid, samuti ülesandeid, mis lähtuvad kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitsest.

§ 169. Menetlusosalise õigused ja kohustused kindlustusandja järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspeksiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha nendest koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspeksioonil on õigus andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist haldus-, väärteo- või kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus järelevalvemenetluses esitada tunnistajale küsimusi kirjalikult Finantsinspeksiooni kaudu. Finantsinspeksioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste tunnistajale edastamisest.

§ 170. Teabe saamine

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt:

- 1) kindlustusandja, kindlustusandja juht ja töötaja;
- 2) vahendaja, vahendaja juht ja töötaja;
- 3) kindlustusandja või vahendajaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juht ja töötaja;
- 4) kindlustusandja aktsionär või vahendaja aktsionär või osanik;
- 5) kindlustusandja või vahendaja likvideerija, pankrotihaldur või erirežiimihaldur;
- 6) riigi- ja kohaliku omavalitsusüksuse asutus ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja.

(2) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet kolmandalt isikult üksnes siis, kui selleks on põhjendatud vajadus.

(3) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus:

- 1) teostada kindlustusandja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu, samuti vahendaja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu või kolmanda isiku, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 65 kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, kohapealset kontrolli Finantsinspeksioonile edastatud informatsiooni kontrollimiseks ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike dokumentide ja andmete esitamist vajalikus formaadis;
- 2) saada teavet kindlustusandja siseaudiitorilt ning teha temaga koostööd.

(4) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon oma korraldusega kohustada isikut järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta suuliste või kirjalike selgituste andmiseks ilmuma Finantsinspeksiooni poolt määratud ajal Finantsinspeksiooni ametiruumidesse.

(5) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus saada kindlustusandjaga seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe edastamisest nimetatud kindlustusandjat teavitamata. Kolmandal isikul on kohustus teabe edastamisel Finantsinspeksioonile sellest kindlustusandjast mitte teavitada.

§ 171. Teabe andmisest keeldumise alused

Selgituste andmiseks kohustatud isik võib keelduda Finantsinspeksioonile selgituse andmisest kriminaalmenetluse seadustiku (RT I 2003, 27, 166; 2004, 65, 456) §-s 71 või 73 sätestatud alustel.

§ 172. Ettekirjutus

Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) kui järelevalve käigus on avastatud käesoleva seaduse või Finantsinspeksiooni seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud õigusaktide rikkumisi;
- 2) käesoleva paragrahvi punktis 1 nimetatud õigusrikkumiste ärahoidmiseks;
- 3) kui esineb kindlustusandja või vahendaja tegevust, kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve või kindlustusturu kui terviku usaldusväärsust või läbipaistvust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid.

§ 173. Õigused ettekirjutuse tegemisel

Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:

- 1) keelata teatud tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;
- 2) keelata osaliselt või täielikult kindlustusandja kasumist väljamaksete tegemine;
- 3) nõuda välisriigis tegutsevalt kindlustusandjalt või vahendajalt välisriigis kehtivate õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamist;
- 4) keelata lepinguriigi kindlustusandjal Eestis või Eesti kindlustusandjal lepinguriigis kindlustustegevusega tegelemine;
- 5) keelata lepinguriigi vahendajal Eestis või Eesti vahendajal lepinguriigis vahendusega tegelemine;
- 6) nõuda kindlustusandja sise-eeskirjade ja protseduurireeglite muutmist;
- 7) nõuda kindlustusandja või vahendaja nõukogult juhatuse liikme tagasikutsumist;
- 8) teha kindlustusandja või vahendaja üldkoosolekule ettepanek nõukogu liikme tagasikutsumiseks;
- 9) teha kindlustusandja või vahendaja üldkoosolekule ettepanek vahetada audiitor;

- 10) nõuda kindlustusandjalt saneerimisplaani ja erakorralise saneerimisplaani esitamist;
- 11) esitada muid nõudmisi kindlustusandja või vahendaja tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

§ 174. Juhtimisorganite kokkukutsumine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitseks teha kindlustusandjale või vahendajale ettekirjutus:

- 1) kindlustusandja või vahendaja juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
- 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse kindlustusandja või vahendaja juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda võtmiseks.

(2) Kindlustusandja peab teadaolevast üldkoosoleku toimumisest teatama Finantsinspeksioonile vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab võimaluse korral teatama vähemalt üks nädal ette.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutuse alusel saata käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud koosolekule Finantsinspeksiooni esindaja. Ettekirjutus tehakse teatavaks hiljemalt eelmisel tööpäeval enne koosoleku toimumise päeva. Finantsinspeksiooni esindajal on õigus koosolekul esitada oma seisukohti, teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

§ 175. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus läbi viia kindlustusandja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu, samuti vahendaja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu ning kolmanda isiku, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 65 kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, kohapealne kontroll.

(2) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli läbiviimiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk, ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest ette teatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teostab Finantsinspeksiooni volitatud töötaja, kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Kohapealsel kontrollimisel on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides kõiki kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest koopiaid, väljavõtteid ja ära kirju ning jälgida tööprotsesse;
- 4) saada suulisi ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ja töötajatelt. Vajaduse korral või selgituste andja nõudmisel selgitused protokollitakse.

(4) Kontrollitava juhatus on kohustatud määrama kompetentse esindaja, kes esitab kontrollijale tema ülesande täitmiseks vajalikke dokumente ja muud teavet ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(5) Kui kohapealne kontroll viiakse läbi seoses lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse taotlusega kontrollida lepinguriigi kindlustusandjalt või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvalt äriühingult saadud teavet, võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli läbi viima lepinguriigi finantsjärelevalve asutust või tema poolt nimetatud audiitorit või eksperti.

§ 176. Kohapealse kontrolli akt

(1) Kontrollija on kohustatud koostama kohapealse kontrollimise tulemuste kohta hiljemalt kahe kuu jooksul pärast kontrolli lõppemist akti, mille Finantsinspeksioon toimetab viivitamata kontrollitavale kätte.

(2) Finantsinspeksioon annab akti kättetoimetamisel kontrollitava juhile ja töötajale võimaluse esitada mitte vähem kui 14 päeva jooksul kirjalikke selgitusi.

(3) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste läbivaatamist, kuid mitte hiljem kui nelja kuu möödumisel kohapealse kontrolli lõppemisest, koostab Finantsinspeksioon lõpliku akti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(4) Aktis toodud asjaoludega mittenõustumise korral on kontrollitaval õigus lisada aktile kirjalik eriarvamus.

(5) Kui pärast kohapealset kontrolli või kontrollitava kirjalike selgituste andmist selguvad täiendavad asjaolud või Finantsinspeksioon saab lisainformatsiooni, võib Finantsinspeksioon akti või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lõpliku akti koostamise tähtaega pikendada kuni kahe kuu võrra, tehes akti või lõpliku akti koostamise uue tähtaja kontrollitavale viivitamata teatavaks ning näidates esialgse tähtaja pikendamise põhjuse.

§ 177. Ekspertiis ja erakorraline audiitorkontroll järelevamenetluses

(1) Finantsinspeksioon võib järelevamenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsust omavate asjaolude selgitamiseks menetlusse kaasata eksperdi.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda erakorralise audiitorkontrolli läbiviimist, kui:

- 1) on põhjendatud kahtlus, et Finantsinspeksioonile või avalikkusele esitatud aruanded või teave on eksitavad või tegelikkusele mittevastavad;
- 2) on tehtud tehinguid, mille tulemusel võidakse tekitada või on tekitatud kindlustusandjale, temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule või vahendajale, temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule või nende klientidele, kindlustusvõtjatele, kindlustatutele või soodustatud isikutele olulist kahju;
- 3) järelevamenetluses vajab täiendavat selgitamist kindlustusandja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu, samuti vahendaja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu või kolmanda isiku, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 65 kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, finantsseisundiga seotud muu oluline küsimus.

(3) Finantsinspeksioon kaasab eksperdi või erakorraliseks audiitorkontrolliks audiitori oma algatusel või menetlusosalise taotlusel. Eksperdi või audiitori nimi ja tema kaasamise põhjus tehakse menetlusosalisele teatavaks enne eksperdi või audiitori kaasamist, välja arvatud juhul, kui on vajalik asja kiire menetlemine või kui teavitamine võib takistada ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli eesmärgi saavutamist.

(4) Kui ekspert või erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor teeb kindlaks järelevamenetluses tähtsust omavaid asjaolusid, mille kohta talle küsimusi ei ole esitatud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(5) Eksperdil või erakorralist audiitorkontrolli teostaval audiitoril on õigus kasutada käesoleva seaduse § 175 lõikes 3 sätestatud õigusi üksnes temale antud ülesannete täitmise eesmärgil ning teha ettepanekuid Finantsinspeksioonile ja menetlusosalisele täiendavate andmete ja dokumentide esitamiseks. Ekspert või erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor võib kasutada käesoleva seaduse § 175 lõike 3 punktis 1 sätestatud õigust üksnes kontrollitava loal või tema juuresolekul. Ekspert on kohustatud hoidma saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses eksperdiülesannete täitmisega.

(6) Ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud kaetakse Finantsinspeksiooni eelarvest. Kui ekspert või audiitor kaasatakse menetlusosalise taotlusel, tasub ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud menetlusosaline.

§ 178. Finantsinspeksiooni informeerimise kohustus

(1) Kindlustusandja on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspeksiooni järgmiste andmete ja asjaolude muutumisest:

- 1) kindlustusandja põhikirja, sealhulgas ärinime ja asukoha aadressi muutmise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 2) kindlustusandja kontaktandmete muutmise korral uued kontaktandmed;
- 3) käesoleva seaduse §-s 84 sätestatud kindlustusandja sise-eeskirjade muutmise korral muudetud sise-eeskirjad.

(2) Kindlustusandja peab Finantsinspeksiooni nõudel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud andmed viivitamata avalikustama.

§ 179. Järelevalve Eesti kindlustusandja ja vahendaja tegevuse üle välisriigis

(1) Kui Eesti kindlustusandja või vahendaja, kes tegeleb lepinguriigis piiriülese kindlustustegevuse või vahendusega või kelle filiaal on asutatud välisriigis, rikub välisriigis kehtivate õigusaktide nõudeid, võtab Finantsinspeksioon vastava välisriigi finantsjärelevalve asutuse ettepanekul viivitamata kasutusele meetmed rikkumise lõpetamiseks. Finantsinspeksioon teeb kasutusele võetud meetmed teatavaks asjaomase välisriigi finantsjärelevalve asutusele.

(2) Finantsinspeksioon võib järelevalve teostamise käigus viia läbi kindlustusandja ja vahendaja välisriigis asuva filiaali käesoleva seaduse §-s 175 sätestatud kohapealse kontrolli, olles sellest eelnevalt teavitanud välisriigi finantsjärelevalve asutust. Lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel on õigus osaleda filiaali kohapealses kontrollis.

(3) Tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, samuti käesoleva seaduse §-des 37 ja 40 nimetatud ettekirjutustest teavitab Finantsinspeksioon viivitamata selle lepinguriigi, kus kindlustusandja on asutanud filiaali või kus kindlustusandja tegeleb piiriülese kindlustustegevusega, finantsjärelevalve asutust, võttes samal ajal kasutusele kõik meetmed kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitseks.

§ 180. Järelevalve välisriigi kindlustusandja ja vahendaja tegevuse üle Eestis

(1) Välisriigi kindlustusandja, kelle tegevusloa on välisriigi finantsjärelevalve asutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis kindlustustegevusega tegeleda ning välisriigi vahendaja, kes on kustutatud vahendajate registrist, ei või Eestis vahendusega tegeleda.

(2) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud lepinguriigi kindlustusandjalt ja vahendajalt, kes tegeleb Eestis vastavalt kindlustustegevuse või vahendusega, andmeid ja dokumente, mille esitamise kohustus on ka Eestis tegevusloa saanud kindlustusandjal ja nimekirja kantud vahendajal ning mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks.

(3) Kui kolmanda riigi kindlustusandja või vahendaja, kes tegeleb Eestis vastavalt kindlustustegevuse või vahendusega, rikub käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon võtta rikkumise lõpetamiseks kasutusele vajalikud meetmed või tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks.

(4) Finantsinspeksioon võib lepinguriigi kindlustusandjalt ja vahendajalt, kes tegeleb Eestis vastavalt kindlustustegevuse või vahendusega, nõuda seadustes või nende alusel antud õigusaktides sätestatud nõuete rikkumise lõpetamist.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja poolt õigusaktides sätestatud nõuete rikkumise jätkumise korral informeerib Finantsinspeksioon sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

(6) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kasutusele võetud abinõud ei ole piisavad ning lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja jätkab õigusaktides sätestatud nõuete rikkumist, võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega võtta kasutusele käesolevas seaduses sätestatud meetmed rikkumise lõpetamiseks või keelata oma ettekirjutusega lepinguriigi kindlustusandjal või vahendajal Eestis vastavalt kindlustustegevuse või vahendusega tegelemise, teavitades sellest eelnevalt lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

(7) Finantsinspeksioon teeb tema poolt kasutusele võetud meetmed teatavaks lepinguriigi kindlustusandjale ja vahendajale.

(8) Finantsinspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kasutusele võetud meetmed viivitamata teatavaks Euroopa Komisjonile.

(9) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teostab kindlustusandja või vahendaja Eestis asuva filiaali kohapealset kontrolli, on Finantsinspeksioonil õigus nimetatud kontrollis osaleda.

(10) Välisriigi kindlustusandja ja vahendaja Eestis asuv filiaal, samuti lepinguriigi kindlustusandja ja vahendaja, kes tegeleb Eestis vastavalt piiriülese kindlustustegevuse või vahendusega, esitab Finantsinspeksiooni poolt nõutud andmed ja dokumendid koos notari või vandetõlgi kinnitatud eestikeelse tõlkega.

§ 181. Sunniraha igakordse rakendamise ülemmäär

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras.

(2) Haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 18 000 krooni ja järgnevatel kordadel kokku kuni 75 000 krooni ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks ning juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 50 000 krooni ja järgnevatel kordadel kokku kuni 750 000 krooni ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks.

2. jagu

Konsolideerimisgrupi täiendav järelevalve

§ 182. Täiendava kindlustustegevuse järelevalve subjektid

(1) Käesolevas jaos sätestatud täiendavat kindlustustegevuse järelevalvet (edaspidi käesolevas jaos *täiendav järelevalve*) teostab Finantsinspeksioon Eesti kindlustusandja üle:

- 1) kes on osalev ettevõtja vähemalt ühes kindlustusandjas, edasikindlustusandjas või kolmanda riigi kindlustusandjas;
- 2) kelle emaeetvõtja on kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja;
- 3) kelle emaeetvõtja on segakindlustusvaldusettevõtja.

(2) Täiendava järelevalve alla kuuluvad ka:

- 1) kindlustusandja seotud ettevõtja;
- 2) kindlustusandjas osalev ettevõtja;
- 3) kindlustusandjas osaleva ettevõtja tütarettevõtja.

(3) Finantsinspeksioon võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ettevõtja üle täiendavat järelevalvet mitte teostada, kui:

- 1) ettevõtja on täiendava järelevalve all oleva kindlustusandja suhtes ebaolulise tähtsusega,
- 2) ettevõtja finantsnäitajate arvestamine oleks täiendava järelevalve all oleva kindlustusandja suhtes ebakohane või eksitav või
- 3) ettevõtja on registreeritud kolmandas riigis, mille õigusaktide kohaselt on Finantsinspeksiooni hinnangul takistatud täiendavaks järelevalveks vajaliku informatsiooni edastamine.

(4) Kindlustusvaldusettevõtja juhtideks loetakse kindlustusvaldusettevõtja nõukogu ja juhatuse liikmeid ning nende suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 48–51 kindlustusandja juhtide kohta sätestatud.

§ 183. Täiendava järelevalve meetmed

(1) Täiendava järelevalve meetmed on:

- 1) käesoleva seaduse §-s 184 sätestatud teabe avalikustamine ja kontroll;
- 2) käesoleva seaduse §-s 185 sätestatud järelevalve grupiseste tehingute üle;
- 3) järelevalve käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud konsolideeritud omavahendite ning käesoleva seaduse §-s 71 sätestatud konsolideeritud omavahendite suuruse üle.

(2) Käesoleva seaduse § 182 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud kindlustusandja suhtes rakendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendava järelevalve meetmeid.

(3) Käesoleva seaduse § 182 lõike 1 punktis 3 nimetatud kindlustusandja suhtes rakendatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud täiendava järelevalve meetmeid.

§ 184. Täiendava järelevalve teostamiseks vajalik teave

(1) Finantsinspeksioonil on käesoleva seaduse § 182 lõikes 1 nimetatud kindlustusandja (edaspidi *täiendava järelevalve alla kuuluv kindlustusandja*) üle täiendava järelevalve teostamiseks õigus nõuda tasuta teavet, dokumente koos kõigi täienduste, muudatuste ja lisadega ning suulisi või kirjalikke selgitusi täiendava järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(2) Kui täiendava järelevalve alla kuuluv kindlustusandja ei edasta Finantsinspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet, dokumente või selgitusi, on Finantsinspeksioonil õigus küsida vajalikku informatsiooni käesoleva seaduse § 182 lõikes 2 nimetatud ettevõtjalt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe, dokumentide või selgituste saamiseks on Finantsinspeksioonil õigus teostada täiendava järelevalve alla kuuluva kindlustusandja ning samuti tema tütarettevõtja, emaettevõtja ja emaettevõtja teise tütarettevõtja kohapealset kontrolli.

(4) Kui Finantsinspeksioon soovib täpsustada või kontrollida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ning täiendava järelevalve teostamise seisukohast olulist teavet, dokumenti või selgitust, mis puudutab täiendava järelevalve alla kuuluva kindlustusandja lepinguriigis asuvat seotud kindlustusandjat, tütarettevõtjat, emaettevõtjat või emaettevõtja teist tütarettevõtjat, pöördub Finantsinspeksioon sellekohase taotlusega vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poole.

(5) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus pöördub Finantsinspeksiooni poole seoses täiendava järelevalve all oleva kindlustusandja Eestis asuvat seotud kindlustusandjat, tütarettevõtjat, emaettevõtjat või emaettevõtja teist tütarettevõtjat puudutava olulise teabe, dokumendi või selgituse täpsustamiseks või kontrollimiseks, võtab Finantsinspeksioon ette vajalikud meetmed taotluse rahuldamiseks, lubab seda teha taotluse esitanud lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel endal või volitada selleks audiitori või eksperdi.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud taotluse esitanud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus võib osaleda talle vajaliku teabe, dokumendi või selgituse täpsustamiseks või kontrollimiseks läbiviidavas menetluses, kui see viiakse läbi Finantsinspeksiooni või tema volitatud audiitori või eksperdi poolt.

§ 185. Grupisisesed tehingud

Finantsinspeksioon teostab käesoleva peatüki 1. jaos sätestatud üldist järelevalvet tehingute üle, mille üheks pooleks on täiendava järelevalve alla kuuluv kindlustusandja ning teiseks pooleks:

- 1) tema seotud ettevõtja;
- 2) temas osalev ettevõtja;
- 3) temas osaleva ettevõtja seotud ettevõtja;
- 4) temas või tema seotud ettevõtjas märkimisväärset osalust omav füüsiline isik;
- 5) temas osalevas ettevõtjas märkimisväärset osalust omav füüsiline isik;
- 6) temas osaleva ettevõtja seotud ettevõtjas märkimisväärset osalust omav füüsiline isik.

§ 186. Koostöökohustus lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega

(1) Kui Eesti ja lepinguriigi kindlustusandjal on ühine emaettevõtja, kes on kindlustusvaldusettevõtja, edasikindlustusandja, kolmanda riigi kindlustusandja või segakindlustusvaldusettevõtja, lepib

Finantsinspeksioon vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega kokku, kes kindlustusandja üle täiendavat järelevalvet teostab.

(2) Kui Eesti kindlustusandja on otseselt või kaudselt seotud lepinguriigi kindlustusandjaga või kui neil on ühine osalev ettevõtja, edastab Finantsinspeksioon vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse taotluse korral vajaliku teabe, mis võimaldab täiendada järelevalve teostamist või aitab sellele kaasa. Samuti edastab Finantsinspeksioon vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele oma algatusel kogu muu teabe, mis on tema hinnangul lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel täiendada järelevalve teostamiseks vajalik.

3. jagu

Järelevalve finantskonglomeraadi üle

§ 187. Finantskonglomeraat

(1) Finantskonglomeraat käesoleva seaduse tähenduses on konsolideerimisgrupp, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule ning järgmistele tingimustele:

- 1) konsolideerimisgrupi juhtiv üksus või vähemalt üks konsolideerimisgruppi kuuluv tütarettevõtja on kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing;
- 2) vähemalt üks konsolideerimisgrupi üksustest tegutseb kindlustussektoris ning vähemalt üks pangandus- ja investeerimisteenuste sektoris;
- 3) nii konsolideerimisgruppi kuuluvate kindlustussektoris tegutsevate üksuste konsolideeritud toimingud kui ka pangandus- ja investeerimisteenuste sektoris tegutsevate üksuste konsolideeritud toimingud on konsolideerimisgrupis märkimisväärsed käesoleva seaduse § 188 lõike 3 või 4 tähenduses.

(2) Konsolideerimisgrupp on finantskonglomeraat, kui ta vastab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule veel ühele järgmistest tingimustest:

- 1) konsolideerimisgrupi juhtiv üksus on kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, kes on ühtlasi kas finantssektori üksuse emettevõtja, finantssektori üksuses märkimisväärsel osalust omav üksus või üksus, mis omab finantssektori üksuses valitsevat mõju või
- 2) konsolideerimisgrupp, kelle juhtiv üksus ei ole kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, tegutseb peamiselt finantssektoris käesoleva seaduse § 188 lõike 2 tähenduses.

(3) Finantskonglomeraadina käsitatakse iga konsolideerimisgrupi osa, mis vastab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimustele.

(4) Finantssektor koosneb ühest või mõlemast finantssektori osast. Finantssektori osad käesoleva jao tähenduses on kindlustussektor ning pangandus- ja investeerimisteenuste sektor. Lisaks finantssektori osadele võib finantssektorisse kuuluda ka segafinantsvaldusettevõtja.

(5) Kindlustussektor on finantssektori osa, kus võivad tegutseda üksnes järgmised üksused:

- 1) kindlustusandja;
- 2) edasikindlustusandja;
- 3) kindlustusvaldusettevõtja.

(6) Pangandus- ja investeerimisteenuste sektor on finantssektori osa, kus võivad tegutseda üksnes järgmised üksused:

- 1) krediidasutus;
- 2) investeerimisühing;
- 3) finantseerimisasutus krediidasutuste seaduse § 5 tähenduses;
- 4) krediidasutuse abiettevõtja krediidasutuste seaduse § 6 lõike 3 tähenduses.

(7) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatule loetakse ka fondivalitseja tegutsevaks pangandus- ja investeerimisteenuste sektoris ning finantskonglomeraati kuuluva fondivalitseja suhtes kohaldatakse käesolevas jaos krediidasutuse suhtes sätestatut.

§ 188. Finantskonglomeraadi määratlemine

(1) Finantskonglomeraadi määratlemisel lähtutakse käesoleva seaduse §-s 187 ja käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustest.

(2) Konsolideerimisgrupp tegutseb peamiselt finantssektoris, kui konsolideerimisgruppi kuuluvate finantssektori üksuste bilansimahud moodustavad kokku üle 40 protsendi kogu konsolideerimisgrupi bilansimahust.

(3) Finantssektori osa toimingud on konsolideerimisgrupis märkimisväärsed, kui finantssektori osa üksuste bilansimahu ja kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate finantssektori üksuste bilansimahtude summa ning

finantssektori osa üksuste õigusaktidest tuleneva nõutava omavahendite suuruse ja kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate finantssektori üksuste vastavate omavahendite suuruse suhete aritmeetiline keskmine on suurem kui 0,1.

(4) Finantssektori toimingud on konsolideerimisgrupis märkimisväärsed, kui konsolideerimisgruppi kuuluvate väiksemas finantssektori osas tegutsevate üksuste bilansimahud kokku ületavad kuut miljardit eurot.

(5) Väiksem finantssektori osa on kas kindlustussektor või pangandus- ja investeerimisteenuste sektor sõltuvalt sellest, kumma sektori käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt arvutatud suhete aritmeetiline keskmine on väiksem. Suurem finantssektori osa on kas kindlustussektor või pangandus- ja investeerimisteenuste sektor sõltuvalt sellest, kumma sektori vastav näitaja on suurem.

(6) Kui finantssektori toimingud on märkimisväärsed vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatule, kuid finantssektori osade toimingud ei ole märkimisväärsed vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule, võib Finantsinspeksioon kokkuleppel teiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tegevuse üle järelevalvet teostavate finantsjärelevalve asutustega otsustada, et käesolevas lõikes nimetatud konsolideerimisgruppi ei loeta finantskonglomeraadiks ning tema suhtes ei kohaldata käesolevas jaos sätestatud järelevalvet.

(7) Finantsinspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud otsuse, kui käesolevas jaos sätestatud järelevalve teostamine konsolideerimisgrupi üle ei ole põhjendatud või see oleks eksitav ning täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1) konsolideerimisgrupi väiksema finantssektori osa üksuste käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud suhete aritmeetiline keskmine on väiksem kui 0,05;

2) konsolideerimisgrupi väiksema finantssektori osa üksuste bilansimahu ja kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate finantssektori üksuste bilansimahtude suhe on väiksem kui 0,05;

3) konsolideerimisgrupi väiksema finantssektori osa üksuste õigusaktidest tuleneva omavahendite nõutava suuruse ja kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate finantssektori üksuste vastavate omavahendite suuruse suhe on väiksem kui 0,05;

4) konsolideerimisgrupi väiksema finantssektori osa üksuste turuosa, mis põhineb pangandus- ja investeerimisteenuste sektori puhul bilansimahul ning kindlustussektori puhul kindlustusmaksete summal, ei ületa üheski lepinguriigis 5 protsenti.

(8) Finantskonglomeraadi määratlemisel võib Finantsinspeksioon kokkuleppel teiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tegevuse üle järelevalvet teostavate finantsjärelevalve asutustega otsustada, et käesoleva paragrahvi lõigete 2, 3 ja 4 kohaldamisel:

1) jäetakse suhtarvude leidmisel konsolideerimisgruppi kuuluv üksus käesoleva seaduse § 192 lõikes 13 sätestatud juhtudel kõrvale;

2) peab konsolideerimisgrupp vastama käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimustele kolmel järjestikusel majandusaastal, et teda määratletaks kui finantskonglomeraati.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 8 punktis 2 sätestatud ei kohaldata, kui konsolideerimisgrupi struktuuris on toimunud märkimisväärsed muudatusi.

(10) Finantskonglomeraadi määratlemisel võib Finantsinspeksioon kokkuleppel teiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tegevuse üle järelevalvet teostavate finantsjärelevalve asutustega otsustada, et käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 kohaldamisel:

1) asendatakse bilansimahtudel põhinev suhtarv kas tulude struktuuril või bilansivälistel kohustustel põhineva suhtarvuga;

2) asendatakse bilansimahtudel põhinev suhtarv tulude struktuuril ja bilansivälistel kohustustel põhineva suhtarvuga;

3) arvutustes kasutatavatele suhtarvudele lisatakse kas tulude struktuuril või bilansivälistel kohustustel põhinev suhtarv või mõlemad nimetatud suhtarvud.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud otsuse teeb Finantsinspeksioon üksnes erandjuhul ning olukorras, kus tulude struktuur või bilansivälised kohustused on käesolevas jaos sätestatud järelevalve teostamise seisukohast olulised.

(12) Kui finantskonglomeraat ei vasta enam käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud tingimustele, rakendatakse tema suhtes järgneva kolme majandusaasta jooksul käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud määrade asemel vastavalt määrasid 35 protsenti ja 0,08.

(13) Kui finantskonglomeraadi konsolideerimisgrupi väiksemas finantssektori osas tegutsevad üksused ei vasta enam käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tingimusele, rakendatakse tema suhtes järgneva kolme majandusaasta jooksul tingimust, et väiksemas finantssektori osas tegutsevate üksuste bilansimahud kokku peavad ületama viit miljardit eurot.

(14) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud arvutused tehakse konsolideeritud majandusaasta aruannetest lähtuvalt, kusjuures arvestatakse kindlustusandjale, krediidiastutusele või investeerimisühingule kehtestatud omavahendite nõudeid.

(15) Finantsinspeksioon määratleb, tuginedes käesoleva seaduse §-s 187 ja käesolevas paragrahvis sätestatud, kas konsolideerimisgrupp, kuhu kuulub Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, on finantskonglomeraat ning kas tema üle tuleb teostada käesolevas jaos sätestatud järelevalvet.

(16) Käesoleva paragrahvi lõikes 15 sätestatu täitmisel teeb Finantsinspeksioon:

1) koostööd välisriigi finantsjärelevalve asutusega, kes on andnud tegevusloa konsolideerimisgruppi kuuluvale kindlustusandjale, krediidasutusele või investeerimisühingule;

2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud finantsjärelevalve asutusele teatavaks oma hinnangu kõnealuse konsolideerimisgrupi vastavuse kohta finantskonglomeraadile esitatud tingimustele.

§ 189. Koordinaator

(1) Finantskonglomeraadi tasandil käesolevas jaos sätestatud järelevalve teostamiseks määravad Finantsinspeksioon ja finantskonglomeraati kuuluva lepinguriigi kindlustusandjale, krediidasutusele või investeerimisühingule tegevusloa andnud finantsjärelevalve asutus, samuti segafinantsvaldusettevõtja asukohajärgne finantsjärelevalve asutus endi hulgast käesolevas jaos sätestatud järelevalve kooskõlastamise ja teostamise eest vastutava koordinaatori (edaspidi *koordinaator*).

(2) Finantsinspeksioon määratakse koordinaatoriks, kui on täidetud vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:

1) finantskonglomeraadi juhtiv üksus on Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing;

2) finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja on segafinantsvaldusettevõtja;

3) finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu ja lepinguriigi kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja on segafinantsvaldusettevõtja, kelle asukoht on Eestis;

4) finantskonglomeraadi juhtivad üksused on Eestis ja lepinguriigis asuvad segafinantsvaldusettevõtjad, kusjuures finantskonglomeraati kuuluvad nii Eesti kui lepinguriigi kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing ning finantskonglomeraadi suuremas finantssektori osas tegutseb nimetatud isikutest üksnes Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing;

5) finantskonglomeraadi juhtivad üksused on Eestis ja lepinguriigis asuvad segafinantsvaldusettevõtjad, kusjuures finantskonglomeraati kuuluvad käesoleva lõike punktis 4 nimetatud isikutest üksnes Eesti ja lepinguriigi kindlustusandjad ning Eesti kindlustusandja bilansimaht on suurim;

6) finantskonglomeraadi juhtivad üksused on Eestis ja lepinguriigis asuvad segafinantsvaldusettevõtjad, kusjuures finantskonglomeraati kuuluvad käesoleva lõike punktis 4 nimetatud isikutest üksnes Eesti ja lepinguriigi krediidasutused või investeerimisühingud ning Eesti krediidasutuse või investeerimisühingu bilansimaht on suurim;

7) finantskonglomeraadi juhtivad üksused on Eestis ja lepinguriigis asuvad segafinantsvaldusettevõtjad, kusjuures finantskonglomeraadi suuremas finantssektori osas tegutsevad kas Eesti ja lepinguriigi kindlustusandjad või Eesti ja lepinguriigi krediidasutused või investeerimisühingud ning täidetud on vastavalt kas käesoleva lõike punktis 5 või 6 nimetatud tingimus;

8) Eesti ja lepinguriigi kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu emaettevõtja on segafinantsvaldusettevõtja, kelle asukoht on muu lepinguriik kui käesolevas punktis nimetatud ning finantskonglomeraadi suuremas finantssektori osas tegutseb Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, kelle bilansimaht on nimetatud finantssektori osas suurim;

9) finantskonglomeraadi suuremas finantssektori osas tegutseb Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, kelle bilansimaht on nimetatud finantssektori osas suurim, ning tegemist ei ole ühegi käesoleva lõike punktides 1–8 nimetatud juhuga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud finantsjärelevalve asutused võivad ühisel kokkuleppel määrata koordinaatoriks mõne muu finantsjärelevalve asutuse, loobudes käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kriteeriumide kohaldamisest, kui see on põhjendatud tulenevalt finantskonglomeraadi struktuurist või tema tegevuse olulisusest Eestis või lepinguriigis.

(4) Koordinaatori määramine ei mõjuta asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste üldise ja täiendava järelevalve teostamisega seotud õigusi ja kohustusi.

§ 190. Koordinaatori ülesanded

(1) Finantsinspeksiooni määramise korral koordinaatoriks on tema ülesanded järelevalve teostamisel finantskonglomeraadi üle:

1) konsolideerimisgrupi juhtiva üksuse või selle puudumise korral konsolideerimisgrupi suuremas finantssektori osas tegutseva vastavalt suurima bilansimahuga kindlustusandja, krediidasutuse või finantseerimisasutuse teavitamine sellest, et konsolideerimisgrupp on määratletud kui finantskonglomeraat ning Finantsinspeksioon on määratud koordinaatoriks;

2) teise finantsjärelevalve asutuse, kes on andnud tegevusloa käesoleva lõike punktis 1 nimetatud konsolideerimisgruppi kuuluvale kindlustusandjale, krediidasutusele või finantseerimisasutusele, ning segafinantsvaldusettevõtja asukoha finantsjärelevalve asutuse ja Euroopa Komisjoni informeerimine käesoleva

lõike punktis 1 nimetatud konsolideerimisgrupi määratlemisest finantskonglomeraadina ning koordinaatori määramisest;

- 3) asjasse puutuva või olulise teabe kogumise ja levitamise koordineerimine, sealhulgas teisele finantsjärelevalve asutusele üldise ja konsolideeritud või täiendava järelevalve teostamiseks olulise informatsiooni levitamine ning kriisiolukordade ennetamine ja lahendamine;
- 4) finantskonglomeraadi finantsolukorra hindamine ja selle üldine järelevalve;
- 5) finantskonglomeraadi omavahendite vastavuse kontrollimine käesoleva seaduse §-s 192 sätestatule;
- 6) finantskonglomeraadi riskikontsentratsiooni vastavuse kontrollimine käesoleva seaduse §-s 193 sätestatule;
- 7) finantskonglomeraadisestest tehingute vastavuse kontrollimine käesoleva seaduse §-s 194 sätestatule;
- 8) finantskonglomeraadi sisekontrolli süsteemi ja riskijuhtimise vastavuse kontrollimine käesoleva seaduse §-s 195 sätestatule;
- 9) järelevalve meetmete kavandamine ja koordineerimine koostöös asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega, sealhulgas kriisiolukordade ennetamine ja lahendamine;
- 10) segafinantsvaldusettevõtja juhtide vastavuse kontrollimine käesoleva seaduse §-s 196 sätestatule;
- 11) seadustest ja nende alusel antud õigusaktidest tulenevate muude toimingute tegemine.

(2) Finantsinspeksioonil kui koordinaatoril on õigus teha ettepanek käesoleva seaduse § 188 lõigetes 8 ja 10 sätestatu kohaldamiseks konsolideerimisgrupi suhtes, kes on finantskonglomeraadina määratletud ning kelle suhtes on Finantsinspeksioon koordinaatoriks.

(3) Finantsinspeksioonil kui koordinaatoril on õigus kokkuleppel teiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tegevuse üle järelevalvet teostavate finantsjärelevalve asutustega käesoleva seaduse § 188 lõigetes 12 ja 13 sätestatud ajavahemiku jooksul otsustada, et finantskonglomeraadi suhtes lõpetatakse käesoleva seaduse § 188 lõigetes 12 ja 13 sätestatu kohaldamine.

(4) Finantsinspeksiooni kui koordinaatori ettepanekul lepivad Finantsinspeksioon ja teised konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tegevuse üle järelevalvet teostavad finantsjärelevalve asutused kokku finantskonglomeraadi üle järelevalvet teostamise ja koordineerimise korras, millega võib muu hulgas täpsustada käesolevas jaos sätestatud koordinaatori ülesandeid.

(5) Finantsinspeksioon kui koordinaator on kohustatud vajalikud meetmed kohe kasutusele võtma, kui finantskonglomeraati kuulub segafinantsvaldusettevõtja või Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing ning:

- 1) finantskonglomeraati kuuluv kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing ei täida käesoleva seaduse §-des 192–195 sätestatud tingimusi;
- 2) finantskonglomeraati kuuluv kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing täidab käesoleva lõike punktis 1 nimetatud tingimusi, kuid kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõulisus on ohus või finantskonglomeraadisestest tehingud või riskikontsentratsioon ohustavad kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu finantsolukorda.

(6) Kui finantskonglomeraati kuulub välisriigi kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing ning Finantsinspeksioon kui koordinaator on tuvastanud käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud asjaolud, teavitab ta nendest vastava välisriigi finantsjärelevalve asutust.

(7) Kui finantskonglomeraati kuulub Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing ning koordinaator on Finantsinspeksiooni teavitanud käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud asjaoludest, on Finantsinspeksioon kohustatud olukorra parandamiseks võtma kasutusele vajalikud meetmed.

§ 191. Järelevalve subjektid

(1) Koordinaator teostab finantskonglomeraadi tasandil järelevalvet kindlustusandja, krediidasutuse ja investeerimisühingu üle:

- 1) kes on finantskonglomeraadi juhtiv üksus;
- 2) kelle emaettevõtja on Eesti või lepinguriigi segafinantsvaldusettevõtja;
- 3) kes omab valitsevat mõju teise finantssektoris tegutseva üksuse üle või kelle üle teine finantssektoris tegutsev üksus omab valitsevat mõju.

(2) Kui finantskonglomeraat on sellise finantskonglomeraadi osa, kelle üle juba teostatakse käesolevas jaos sätestatud järelevalvet, siis nimetatud finantskonglomeraadi osaks oleva finantskonglomeraadi üle eraldi käesolevas jaos sätestatud järelevalvet ei teostata.

(3) Kui isik omab kindlustusandjas, krediidasutuses või investeerimisühingus märkimisväärset osalust või tal on kindlustusandjas, krediidasutuses või investeerimisühingus valitsev mõju märkimisväärset osalust omamata ning nimetatud kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu tegevuse üle ei teostata järelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 1 või 2 alusel ega käesoleva seaduse §-s 197 sätestatud alustel, otsustab Finantsinspeksioon koos nimetatud kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühinguga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva lepinguriigis asutatud kindlustusandja, krediidasutuse või finantseerimisühingu tegevuse üle järelevalvet teostava finantsjärelevalve asutusega, kas ja millises ulatuses teostada nimetatud kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu üle järelevalvet, nagu ta kuuluks finantskonglomeraati.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud järelevalve rakendamise otsuse võib teha üksnes siis, kui konsolideerimisgrupp vastab käesoleva seaduse § 187 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud tingimustele.

(5) Kui kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes ei kohaldata järelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 1 ega 2 alusel ja tema emaeettevõtja on kolmandas riigis asutatud kindlustusandja, krediidasutus, investeerimisühing või segafinantsvaldusettevõtja, kohaldatakse tema suhtes järelevalvet finantskonglomeraadi tasandil käesoleva seaduse §-s 197 sätestatud korras.

§ 192. Järelevalve finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite üle

(1) Kui finantskonglomeraadi juhtiv üksus on Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, arvutatakse finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu konsolideeritud omavahendite suurus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 3–16 sätestatud.

(2) Kui finantskonglomeraadi juhtiv üksus ei ole Eesti kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, arvutatakse finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu konsolideeritud omavahendite suurus vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule või vastavalt koordinaatori poolt määratud tingimustele ja põhimõtetele.

(3) Finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suuruse arvutamisel võetakse arvesse finantskonglomeraati kuuluv kindlustusandja, edasikindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja, krediidasutus, investeerimisühing, finantseerimisasutus ja segafinantsvaldusettevõtja.

(4) Finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja konsolideeritud omavahendite suurus arvutatakse vastavalt käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

(5) Finantskonglomeraati kuuluva krediidasutuse konsolideeritud omavahendite suurus arvutatakse vastavalt krediidasutuste seaduses sätestatud nõuetele.

(6) Finantskonglomeraati kuuluva investeerimisühingu konsolideeritud omavahendite suurus arvutatakse vastavalt väärtpaberituru seaduses sätestatud nõuetele.

(7) Finantssektoris tegutsevate käesoleva seaduse § 187 lõike 5 punktis 3 ning sama paragrahvi lõike 6 punktides 3 ja 4 nimetatud üksuste omavahendite hinnangulised suurused leitakse vastavalt finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite suuruse kohta sätestatule, eeldades, et finantssektoris tegutsevate käesoleva seaduse § 187 lõike 5 punktis 3 ning sama paragrahvi lõike 6 punktides 3 ja 4 nimetatud üksuste omavahendite hinnangulised suurused vastavad omavahendite suurustele, mis kehtiksid juhul, kui nimetatud üksused oleksid vastavalt kas kindlustusandjad, krediidasutused või investeerimisühingud.

(8) Segafinantsvaldusettevõtja omavahendite hinnanguline suurus arvutatakse vastavalt:

1) käesolevas seaduses kindlustusandja suhtes sätestatule, kui kindlustussektor on finantskonglomeraadi suurem finantssektori osa;

2) krediidasutuste seaduses krediidasutuse suhtes või väärtpaberituru seaduses investeerimisühingu suhtes sätestatule, kui pangandus- ja investeerimisteenuste sektor on finantskonglomeraadi suurem finantssektori osa.

(9) Finantskonglomeraati kuuluva fondivalitseja omavahendite suurus arvutatakse vastavalt investeerimisfondide seaduses sätestatule.

(10) Finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suurus ei või ühelgi hetkel olla väiksem finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite nõutavast suurusest.

(11) Finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite nõutav suurus on kõigi finantskonglomeraati kuuluvate finantssektori üksuste õigusaktidest tulenevate konsolideeritud omavahendite nõutavate suuruste summa.

(12) Finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suuruse arvutuse ja selleks vajalikud andmed esitab koordinaatorile:

1) finantskonglomeraadi juhtiv üksus, kui selleks on kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing;

2) segafinantsvaldusettevõtja või koordinaatori poolt koostöös teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja finantskonglomeraadiga määratud kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, kui finantskonglomeraadi juhtivaks üksuseks ei ole kindlustusandja, krediidasutus ega investeerimisühing.

(13) Koordinaator võib finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suuruse arvutamisel jätta välja finantskonglomeraati kuuluva üksuse, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1) nimetatud üksus asub kolmandas riigis ning temalt vajaliku teabe saamine on takistatud, sest kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi koostööks koordinaatoriga;

2) nimetatud üksusel ei ole finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja, krediidasutuse ja investeerimisühingu finantskonglomeraadi tasandil järelevalve seisukohast olulist tähtsust;

3) nimetatud üksuse hõlmamine ei oleks käesolevas jaos sätestatud järelevalve eesmärkide seisukohast põhjendatud või see oleks eksitav.

(14) Kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 13 punktile 2 tuleks finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suuruse arutamisel jätta välja rohkem kui üks finantskonglomeraati kuuluv üksus, kuid nendel üksustel koos on oluline mõju, ei kohaldata nimetatud üksuste suhtes käesoleva paragrahvi lõike 13 punktis 2 sätestatud.

(15) Kui tegemist ei ole kiireloomulise juhtumiga, konsulteerib koordinaator enne käesoleva paragrahvi lõike 13 punktis 3 nimetatud tingimusele tugineva otsuse tegemist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega.

(16) Kui koordinaator jätab finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suuruse arutamisel vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 13 punktile 2 või 3 välja kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu, on nimetatud kindlustusandjale, krediidasutusele või investeerimisühingule tegevusloa andnud finantsjärelevalve asutusel õigus küsida finantskonglomeraadi juhtivalt üksuselt teavet, mis on vajalik nimetatud isikute üle järelevalve teostamiseks.

§ 193. Finantskonglomeraadi riskide kontsentreerumine

(1) Finantskonglomeraadi riskide kontsentreerumine on finantskonglomeraati kuuluvate üksuste varade ja kohustustega seotud riskidest tulenev võimalik kahju, mis on piisavalt suur, ohustamaks finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõulisust ja finantsseisundit. Võimalik kahju võib tuleneda krediidiriskist, investeerimiskiskist, kindlustusriskist, tururiskist ja muudest nendetaolistest riskidest või eelnimetatud riskidest kombineeritud kujul.

(2) Finantskonglomeraadi riskide kontsentreerumise määratlemisel lähtutakse krediidasutuste seaduse § 85 lõigetest 1–3.

(3) Finantskonglomeraadi juhtiv üksus, kes on kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing, on kohustatud vähemalt üks kord aastas teavitama koordinaatorit suurte riskide kontsentreerumisest finantskonglomeraadi kui terviku kohta. Kui finantskonglomeraadi juhtivaks üksuseks ei ole kindlustusandja, krediidasutus ega investeerimisühing, on suurte riskide kontsentreerumisest teavitamise kohustus koordinaatori poolt koostöös teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja finantskonglomeraadiga määratud finantskonglomeraati kuuluval kindlustusandjal, krediidasutusel või investeerimisühingul.

(4) Koordinaator võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud teavet sagedamini kui üks kord aastas perioodilise aruandluse korras.

(5) Kui finantskonglomeraati kuulub Eesti kindlustusandja, krediidasutus, investeerimisühing või segafinantsvaldusettevõtja, mille asukoht on Eestis, on Finantsinspeksioonil õigus kehtestada finantskonglomeraadi riskide kontsentreerumise piirmäärad või võtta kasutusele teisi järelevalvelisi meetmeid eesmärgiga teostada käesolevas jaos sätestatud järelevalvet finantskonglomeraadi riskide kontsentreerumise üle finantskonglomeraadi tasandil, et vältida finantssektorile kehtestatud nõuetest kõrvalehoidumist.

(6) Teostades järelevalvet finantskonglomeraadi riskide kontsentreerumise üle, peab koordinaator jälgima eelkõige selle võimalikku ülekandumisriski ja huvide konflikti ohtu finantskonglomeraadis, samuti finantssektorile kehtestatud nõuetest kõrvalehoidumise riski ning eelnimetatud riskide mahtu ja ulatust.

§ 194. Finantskonglomeraadisised tehingud

(1) Finantskonglomeraadisisteks tehinguteks, mille üle koordinaator teostab järelevalvet, on kõik tehingud, mille puhul finantskonglomeraati kuuluv kindlustusandja, krediidasutus või investeerimisühing sõltub oma kohustuste täitmisel otseselt või kaudselt teisest temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvast üksusest või nimetatud konsolideerimisgruppi kuuluva üksusega märkimisväärse seoses olevast füüsilisest või juriidilisest isikust, olenemata sellest, kas nimetatud kohustused on lepingulised või lepinguvälised ja kas nendega kaasneb tasu või mitte.

(2) Konsulteerides teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega, määrab koordinaator, milliste finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja, krediidasutuse ja investeerimisühingu märkimisväärsete finantskonglomeraadisistete tehingute kohta ta informatsiooni soovib.

(3) Finantskonglomeraadisine tehing on märkimisväärne, kui tehingu väärtus on suurem kui 5 protsenti finantskonglomeraadi konsolideeritud omavahendite suurusest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud informatsiooni esitab kord aastas koordinaatorile käesoleva seaduse § 192 lõikes 12 nimetatud isik.

§ 195. Sisekontrolli süsteem ja riskijuhtimine

(1) Finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu juhatus peab tagama sisekontrolli süsteemi piisava ja tõhusa toimimise finantskonglomeraadi tasandil.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sisekontrolli süsteem peab tagama kindlustusandja, krediidasutuse, investeerimisühingu ja teiste finantskonglomeraadi konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste:

- 1) tegevust ning sisekontrolli süsteemi tõhusust mõjutada võivate riskide tuvastamise ja hindamise;
- 2) eesmärkide saavutamiseks rakendatud meetmete ja nende tõhususe hindamise;
- 3) vastavate omavahendite sidumise käesoleva lõike punktis 1 nimetatud riskidega;
- 4) finantskonglomeraadisestest tehingute ja riskikontsentratsiooni tuvastamiseks, kontrollimiseks ja haldamiseks vajalike aruandlus- ja raamatupidamisprotseduuride olemasolu;
- 5) finantskonglomeraadi järelevalveks vajalike andmete ja teabe olemasolu.

(3) Finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu juhatus peab tagama, et kindlustusandja, krediidasutus, investeerimisühing ja teised finantskonglomeraadi konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused ei võtaks oma tegevuses riske, mis võivad seada ohtu kindlustusandja, krediidasutuse, investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi finantsseisundi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatu tagamiseks peavad kindlustusandjal, krediidasutusel, investeerimisühingul ja teistel konsolideerimisgruppi kuuluvatel üksustel olema nende tegevusele vastavad riskide kontrollimise, juhtimise ja hindamise põhimõtted, mis võimaldavad muu hulgas:

- 1) prognoosida konkreetse äristrateegia rakendamise mõju finantskonglomeraadi nõutavatele omavahenditele;
- 2) mõõta, jälgida ja kontrollida kõiki finantskonglomeraadi tasandi riske.

§ 196. Segafinantsvaldusettevõtja juhtimine

(1) Segafinantsvaldusettevõtja juhid on segafinantsvaldusettevõtja nõukogu ja juhatuse liikmed.

(2) Segafinantsvaldusettevõtja juhtide suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 48–51 kindlustusandja juhtide suhtes sätestatud.

§ 197. Järelevalve kolmandas riigis asuva üksuse tütarettvõtja üle

(1) Kui kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu, kelle ematvõtjaks on kolmanda riigi kindlustusandja, krediidasutus, investeerimisühing või segafinantsvaldusettevõtja, üle ei teostata käesoleva seaduse § 191 alusel finantskonglomeraadi tasandil järelevalvet ning Finantsinspeksiooni ja teiste asjasse puutuvate lepinguriikide finantsjärelevalve asutuste ühisel hinnangul ei ole kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse teostatav järelevalve samaväärne käesolevas jaos kehtestatud nõuetele vastava finantskonglomeraadi tasandil järelevalvega, teostab nimetatud kindlustusandja, krediidasutuse ja investeerimisühingu tegevuse üle finantskonglomeraadi tasandil järelevalvet vastavalt käesoleva seaduse §-le 189 määratud koordinaator.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei ole rakendatav, on Finantsinspeksioonil kui koordinaatoril kokkuleppel teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega õigus kasutada muid järelevalve mooduseid, mis tagavad finantskonglomeraati kuuluva kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu tegevuse üle finantskonglomeraadi tasandil järelevalve eesmärkidele vastava järelevalve, nõudes eelkõige segafinantsvaldusettevõtja asutamist lepinguriigis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt kasutatavast järelevalve moodusest teavitab Finantsinspeksioon teisi asjasse puutuvaid finantsjärelevalve asutusi ja Euroopa Komisjoni.

§ 198. Finantskonglomeraadi tasandil järelevalve teostamiseks vajalik teave ning Finantsinspeksiooni ja teiste finantsjärelevalve asutuste vaheline koostöö

(1) Finantskonglomeraadi tasandil järelevalve teostamisel teeb Finantsinspeksioon koostööd finantskonglomeraati kuuluvale kindlustusandjale, krediidasutusele või investeerimisühingule tegevusloa andnud lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega ning koordinaatoriga, kui Finantsinspeksioon ei ole vastavalt käesoleva seaduse §-le 189 määratud koordinaatoriks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud finantsjärelevalve asutused esitavad üksteisele teavet, mis on vajalik kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu tegevuse üle järelevalve teostamiseks või finantskonglomeraadi tasandil järelevalve teostamiseks või on muul viisil finantsjärelevalve asutusele oluline.

(3) Finantsinspeksioon kogub ja edastab teavet vähemalt järgmiste asjaolude kohta:

- 1) finantskonglomeraadi üksused ja struktuur;
- 2) finantskonglomeraadi strateegia;
- 3) finantskonglomeraadi finantsseisund, sealhulgas omavahendite vastavus nõuetele, finantskonglomeraadisestest tehingud, riskikontsentratsioon ja kasumlikkus;
- 4) isikud, kes omavad kõigis finantskonglomeraati kuuluvates üksustes kokku vähemalt 10-protsendilist osalust, ning finantskonglomeraadi juhtimisskeem;
- 5) finantskonglomeraadi sisekontrolli süsteem ja riskijuhtimise põhimõtted;
- 6) finantskonglomeraati kuuluvate kindlustusandjate, krediidasutuste või investeerimisühingute tegevuse üle järelevalvet teostavad finantsjärelevalve asutused;

- 7) finantskonglomeraati kuulvatelt üksustelt teabe kogumise ja kontrollimise kord;
8) finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse, investeerimisühingu või muu üksusega seotud sündmused, mis võivad oluliselt mõjutada finantskonglomeraati kuuluvat kindlustusandjat, krediidasutust või investeerimisühingut;
9) olulisemad sanktsioonid ja muud erakorralised meetmed, mida on Finantsinspeksioon kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes rakendanud.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule võib Finantsinspeksioon finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühinguga seotud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet vahetada ka Eesti Panga, lepinguriigi keskpanga, Euroopa Keskpankade süsteemi ja Euroopa Keskpangaga.

(5) Koordinaatoril on õigus küsida käesolevas jaos sätestatud järelevalve teostamiseks ja koordineerimisega seotud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet käesoleva seaduse § 191 lõikes 1 nimetatud finantskonglomeraati kuuluva üksuse ematähtsuse kohta tema asukohajärgselt finantsjärelevalve asutuselt.

(6) Finantsinspeksioonil on õigus küsida iga Eestis tegevusloa saanud, kui tegutsemiseks on vajalik tegevusloa olemasolu, või finantskonglomeraati kuuluva Eestis asutatud üksuse käest käesolevas jaos sätestatud järelevalve teostamiseks ja koordineerimisega seotud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

(7) Kui Finantsinspeksioon kui koordinaator vajab järelevalve teostamiseks teavet, mille finantskonglomeraati kuuluv lepinguriigi üksus on esitanud oma finantsjärelevalve asutusele, küsib Finantsinspeksioon kõnealust teavet esmajärjekorras nimetatud finantsjärelevalve asutuselt.

(8) Järelevalve käigus saadud teabele ning Finantsinspeksiooni ja käesolevas paragrahvis nimetatud asutuste vahelisele teabevahetusele kohaldatakse Finantsinspeksiooni seaduses ametisaladuse hoidmise ja konfidentsiaalse teabe edastamise kohta sätestatud.

(9) Kui Finantsinspeksioon soovib täpsustada või kontrollida finantskonglomeraati kuuluva lepinguriigi kindlustusandja, krediidasutuse, investeerimisühingu või muu üksuse kohta käivat teavet, dokumenti või selgitust, pöördub Finantsinspeksioon sellekohase taotlusega vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poole.

(10) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus pöördub Finantsinspeksiooni poole seoses finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse, investeerimisühingu või muu üksuse kohta käiva teabe, dokumendi või selgituse täpsustamiseks või kontrollimiseks, võtab Finantsinspeksioon ette vajalikud meetmed taotluse rahuldamiseks, lubab seda teha taotluse esitanud lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel endal või volitab selleks audiitori või eksperdi.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud taotluse esitanud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus võib osaleda talle vajaliku teabe, dokumendi või selgituse täpsustamiseks või kontrollimiseks läbiviidavas menetluses, kui see viiakse läbi Finantsinspeksiooni või tema volitatud audiitori või eksperdi poolt. Kui Finantsinspeksioon ei teosta käesoleva paragrahvi lõigetes 9 ja 10 nimetatud teabe, dokumendi või selgituse täpsustamiseks või kontrollimiseks läbiviidavat menetlust, on tal õigus nimetatud menetluses osaleda.

(12) Kui Finantsinspeksiooni poolt tehtaval otsusel on mõju järelevalvele, mida teostab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, konsulteerib Finantsinspeksioon enne otsuse tegemist käesolevas lõikes nimetatud finantsjärelevalve asutusega järgmistes küsimustes:

- 1) finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride koosseisu, juhtimisstruktuuri või töökorralduse muudatused, milleks on vaja Finantsinspeksiooni nõusolekut või luba;
- 2) finantskonglomeraati kuuluva Eesti kindlustusandja, krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kohaldatavad olulised sanktsioonid või erakorralised meetmed.

(13) Finantsinspeksioon võib jätta lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega käesoleva paragrahvi lõikes 12 nimetatud küsimustes konsulteerimata, kui on tegemist kiireloomulise otsusega või juhul, kui selline konsulteerimine seaks ohtu Finantsinspeksiooni otsuse tõhususe. Sellisel juhul teavitab Finantsinspeksioon asjasse puutuvat lepinguriigi finantsjärelevalve asutust viivitamata pärast otsuse jõustumist.

12. peatükk

VASTUTUS

§ 199. Omavahendite nõuete rikkumine

Kindlustusandja poolt käesolevas seaduses sätestatud omavahendite nõuete rikkumise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 50 000 krooni.

§ 200. Teabe esitamata jätmine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt kohustusliku aruande, dokumendi, selgituse või muu teabe tähtpäevaks avalikustamata või Finantsinspeksioonile esitamata jätmise või vale või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 201. Kindlustusandjas olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse § 62 lõikes 3 nimetatud ettekirjutuse vastaselt kindlustusandjas osaluse omandamise, selle võõrandamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt kindlustusandjas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 202. Kindlustusandja või vahendaja juhi kohustuste rikkumine

Kindlustusandja või vahendaja juhi poolt käesolevas seaduses sätestatud kohustuste rikkumise eest, millega kaasnes kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvide piisava kaitseta jätmine või selle oht – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 203. Välisriigi kindlustusandja tegevuse suhtes kehtestatud nõuete rikkumine

Lepinguriigi kindlustusandja poolt Finantsinspeksiooni teavitamata Eestis kindlustustegevusega tegelemise või käesolevas seaduses välisriigi kindlustusandja tegevuse suhtes kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 204. Vahendajate kasutamise piirangu rikkumine

Kindlustus- või edasikindlustusandja poolt käesoleva seaduse § 131 lõikes 2 sätestatud nõude arvestamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 205. Teabe esitamise kohustuse rikkumine

(1) Vahendaja poolt käesoleva seaduse kohaselt kliendile teabe esitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 206. Välisriigi vahendaja tegevuse suhtes kehtestatud nõuete rikkumine

(1) Lepinguriigi vahendaja poolt Finantsinspeksiooni teavitamata Eestis vahendusega tegelemise või käesolevas seaduses välisriigi vahendaja tegevuse suhtes kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 207. Konfidentsiaalsusnõude rikkumine

(1) Kindlustusandja või vahendaja juhi, töötaja või nende huvides tegutseva muu isiku poolt käesolevas seaduses sätestatud konfidentsiaalsusnõude rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 208. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 199–207 sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40; 46, 329; 54, 387; 56, 401) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590; 2004, 46, 329; 54, 387 ja 390; 56, 403; RT III 2004, 9, 96) sätteid.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

13. peatükk

INVESTEERIMISFONDIDE SEADUSE MUUTMINE

Investeeringisfondide seaduses (RT I 2004, 36, 251) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

§ 209. Paragrahvi 18 lõike 2 punktis 3, § 286 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 4, § 287 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna «kontsern» sõnaga «konsolideerimisgrupp» vastavas käändes; § 57 lõike 2 punktis 1 sõnad «kontsernisiseselt, kui fondivalitseja kuulub kontserni» sõnadega «konsolideerimisgrupisiseselt, kui fondivalitseja kuulub konsolideerimisgruppi» ning § 85 lõikes 3 sõnad «kindlustustegevuse seaduse (RT I 2000, 53, 343; 2001, 43, 238; 48, 268; 59, 359; 87, 529; 93, 565; 2002, 35, 215; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 17, 95; 2004, 14, 90) §-s 30 ja § 31 lõigetes 1 ja 2» sõnadega «kindlustustegevuse seaduse (RT I 2004, 90, 616) §-s 57 ja § 58 lõigetes 1 ja 2».

§ 210. Paragrahvi 13:

1) lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

« 1¹) käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punktis 3 nimetatud teenus;»;

2) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Eurofondi fondivalitseja võib osutada käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud teenuseid, kui talle on antud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud õigus.»

§ 211. Paragrahvi 14 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad fondivalitseja juhatuse liikmed, kes on märgitud asutamislepingus, või tegutseva äriühingu puhul äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed kirjaliku avalduse ning järgmised dokumendid ja andmed (edaspidi käesolevas jaos *taotlus*):

1) põhikirja ärakiri, tegutseva aktsiaseltsi puhul ka üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ning põhikirja muudetud tekst;

2) aktsiaseltsi asutamise korral asutamislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri ja aktsiakapitali sissemaksmise võimalikkust tõendav dokument;

3) käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud nõuetele vastav äriplaan;

4) taotleja algbilanss ning ülevaade tuludest ja kuludest või tegutseva äriühingu puhul bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelneva kuu lõpu seisuga ning olemasolu korral viimase kolme majandusaasta aruanded;

5) käesoleva seaduse §-s 57 sätestatud sise-eeskirjad või nende projekt;

6) andmed taotleja juhatuse ja nõukogu liikmete kohta (edaspidi *juhid*), mis sisaldavad neist igauhe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumisel sünniaega, elukohta, hariduse kirjeldust, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete puhul nende ülesannete kirjeldust, ja juhtide usaldusväärust ning käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid, mida taotleja peab oluliseks esitada;

7) andmed taotleja audiitori ja siseaudiitori kohta, mis sisaldavad nende nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumisel sünniaega või registrikoodi;

8) fondijuhi ees- ja perekonnanime, isikukood või selle puudumisel sünniaeg, elukoht, hariduse kirjeldus, viimase kolme aasta töö- ja ametikohtade täielik loetelu ning fondijuhiga sõlmitud lepingu ärakiri või nõusolek sellise lepingu sõlmimiseks, mille kohaselt ta kohustub pärast taotlejale tegevusloa andmist asuma täitma fondijuhi ülesandeid;

9) taotleja aktsionäride nimekiri, milles on toodud iga aktsionäri nimi, olemasolu korral registrikood või isikukood või selle puudumisel sünniaeg ning andmed iga aktsionäri poolt omandatavate või talle kuuluvate aktsiate ja hääle arvu kohta;

10) käesoleva seaduse §-s 46 nimetatud andmed isikute kohta, kellele otseselt või kaudselt kuulub rohkem kui 10% taotleja aktsiatega esindatud häälest;

11) andmed äriühingute kohta, milles taotleja, selle juhatuse või nõukogu liikme või fondijuhi osalus on suurem kui 20%, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust, tegevusalade loetelu ning eelmainitud isikute osaluse suurust;

12) tegutseva äriühingu puhul neto-omavahendite suurust tõendavad dokumendid koos audiitori järeldusotsusega;

13) raamatupidamise sise-eeskiri või selle projekt;

14) kui taotleja taotleb tegevusloa koos õigusega osutada käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punktis 1 või 3 nimetatud teenust, siis investorikaitse osafondi ühekordse osamakse tasumise kohustuse võtmist tõendav dokument.»

§ 212. Paragrahvi 16:

1) lõikes 3 asendatakse sõnad «äriregistrist ning Maksu- ja Tolliameti maksukohustuslaste registrist» sõnadega «riigi andmekogudest»;

2) lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Finantsinspeksioon teeb tegevusloa taotluse menetlemisel koostööd vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, kui:

1) taotleja on lepinguriigis asutatud fondivalitseja, investeerimisfondi, investeerimisühingu, krediidasutuse, kindlustusandja või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku emaettevõtja või tütarettevõtja;

2) taotleja emaettevõtja tütarettevõtjaks on lepinguriigis asutatud fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, krediidasutus, kindlustusandja või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik;

3) taotleja ja lepinguriigis asutatud fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, krediidasutus, kindlustusandja või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik on ühe ja sama isiku kontrollitavad äriühingud.»

§ 213. Paragrahvi 18 lõike 1:

1) preambulis asendatakse sõna «keeldub» sõnadega «võib keelduda»;

2) punktis 8 asendatakse sõnad «süüteo eest, mille karistusandmed» sõnadega «süüteo eest ning karistusandmed».

§ 214. Paragrahvi 22:

1) punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) fondivalitseja on rikkunud korduvalt või olulisel määral tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud, fondivalitsejale või tema juhile on kohaldatud karistust majanduslasel, ametialasel, varavastasel või avaliku usalduse vastase süüteo eest ning karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või fondivalitseja tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale;»;

2) täiendatakse punktidega 13–15 järgmises sõnastuses:

« 13) fondivalitseja omavahendite suurus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;

14) fondivalitseja on toime pannud rahapesu või rikub õigusaktiga kehtestatud rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamise korda;

15) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on fondivalitseja rikkunud lepinguriigi õigusaktides sätestatud või käesoleva seaduse § 30 lõike 6 kohaseid lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt esitatud tingimusi.»

§ 215. Paragrahvi 25:

1) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Teises lepinguriigis teenuse osutamisele kohaldatakse eurofondi valitseva Eesti fondivalitseja puhul käesoleva seaduse §-des 30–33 sätestatud ning eurofondi mitte valitseva Eesti fondivalitseja puhul vastavalt käesoleva seaduse § 30 lõigetes 1, 7 ja 8; §-s 32 ning § 33 lõigetes 1 ja 7–9 sätestatud.»;

2) lõikes 5 asendatakse sõnad «lõigetes 1 ja 4» sõnadega «lõigetes 1 ja 7–9».

§ 216. Paragrahvi 28 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

« 1¹) filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;».

§ 217. Paragrahvi 29 lõike 1:

1) preambulis asendatakse sõna «välisriigis» sõnadega «kolmandas riigis»;

2) punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) fondivalitseja on rikkunud tema valitsetava fondi tingimusi või valitsemislepingut, kui sellise rikkumise tõttu võivad ohtu sattuda fondivalitseja valitsetava fondi aktsionäride või osakuomanike huvid või kui fondivalitsejat või tema filiaali juhti on karistatud majanduslasel, ametialasel, varavastasel või avaliku usalduse vastase süüteo eest ning karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud;».

§ 218. Paragrahvid 30–33 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 30. Fondivalitseja filiaal teises lepinguriigis

(1) Fondivalitseja, kes kavatseb asutada oma filiaali teises lepinguriigis, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

1) selle lepinguriigi nimetus, kus fondivalitseja kavatseb filiaali asutada;

- 2) filiaali tegevuskava, mis peab sisaldama andmeid kõigi lepinguriigis osutatavate teenuste kohta ning filiaali organisatsioonilist struktuuri;
- 3) filiaali asukoha aadress;
- 4) filiaali juhtide nimed.

(2) Eurofondi valitsev fondivalitseja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid koos notari või vandetõlgi kinnitatud tõlkega filiaali asukoha lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Kui teises lepinguriigis kavatakse filiaali asutada eurofondi valitsev fondivalitseja, teeb Finantsinspeksioon otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamise või sellest keeldumise kohta kahe kuu jooksul, arvates kõigi nõutud andmete ja dokumentide saamisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul, arvates fondivalitsejalt vastava teatise saamisest. Otsuse teeb Finantsinspeksioon fondivalitsejale viivitamata teatavaks.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui need:

- 1) ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või on puudulikud;
- 2) on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud puudustega ja Finantsinspeksiooni poolt täiendavalt nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtajal esitatud.

(5) Hiljemalt teisel tööpäeval pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsuse tegemist edastab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid asjaomase lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele. Koos nimetatud andmete ja dokumentidega edastatakse ka andmed Eestis rakendatava investori kaitse skeemi kohta.

(6) Eurofondi valitsev fondivalitseja võib lepinguriigis filiaali asutada, kui ta on saanud filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimused filiaali asutamiseks selles lepinguriigis või kui filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole kahe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide ja andmete saamisest arvates oma tingimusi esitanud.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 nimetatud andmete muutumisest või dokumentide muutmistest teavitab fondivalitseja Finantsinspeksiooni ning eurofondi valitsev fondivalitseja ka vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

(8) Finantsinspeksioon teeb lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele teatavaks iga muudatuse Eestis rakendatavas investori kaitse skeemis, mis on toimunud fondivalitseja tegutsemise ajal filiaali kaudu selles lepinguriigis.

§ 31. Dokumentide ja andmete edastamisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) fondivalitseja ei valitse ühtegi eurofondi;
- 3) fondivalitseja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus või muud võimalused ei ole piisavad tegevuskavas nimetatud teenuste osutamiseks teises lepinguriigis;
- 4) filiaali asutamine või fondivalitseja esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada fondi, osakuomanike või aktsiaseltsina asutatud fondi aktsionäride huve, fondivalitseja finantsseisundit või tegevuse usaldusväärsust Eestis või teises lepinguriigis;
- 5) lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks, mille tagajärjel ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet filiaali üle lepinguriigis.

§ 32. Ettekirjutus tegutsemise lõpetamiseks filiaali kaudu

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata fondivalitsejal lepinguriigis asutatud filiaali kaudu tegutsemise, kui:

- 1) esineb käesoleva seaduse §-s 31 sätestatud alus andmete ja dokumentide edastamisest keeldumiseks;
- 2) lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud lepinguriigi õigusaktis sätestatud või lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimuste rikkumisest fondivalitseja poolt.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse fondivalitsejale viivitamata kätte. Fondivalitseja on kohustatud hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks lõpetama oma teenuste osutamise selles lepinguriigis asutatud filiaali kaudu.

§ 33. Fondivalitseja piiriüleste teenuste osutamine

(1) Fondivalitseja, kes kavatakse osutada välisriigis piiriülesteid teenuseid, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle riigi nimetus, kus fondivalitseja kavatakse piiriülesteid teenuseid osutada;
- 2) tegevuskava, mis peab sisaldama andmeid kõigi välisriigis osutatavate teenuste kohta.

(2) Eurofondi valitsev fondivalitseja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid koos notari või vandetõlgi kinnitatud tõlkega lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Kui eurofondi valitsev fondivalitseja kavatab esitada piiriüleseid teenuseid lepinguriigis, teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest, otsuse andmete ja dokumentide vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamise või sellest keeldumise kohta. Otsuse andmete ja dokumentide edastamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata fondivalitsejale teatavaks. Finantsinspeksioon informeerib lepinguriigi finantsjärelevalve asutust Eestis rakendatavast investori kaitse skeemist.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui need:

- 1) ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või on puudulikud;
- 2) on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud puudustega ja Finantsinspeksiooni poolt täiendavalt nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtajal esitatud.

(5) Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) fondivalitseja finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus või muud võimalused ei ole piisavad piiriüleste teenuste osutamiseks välisriigis;
- 3) piiriüleste teenuste osutamine võib kahjustada fondi, osakuomanike või aktsiaseltsina asutatud fondi aktsionäride huve, fondivalitseja finantsseisundit või tegevuse usaldusväärsust;
- 4) lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet piiriüleste teenuste osutamise üle välisriigis.

(6) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamist vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele võib eurofondi valitsev fondivalitseja alustada seal piiriüleste teenuste osutamist, arvestades lepinguriigi õigusaktides sätestatud ja lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimusi.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuskava muutumise korral teavitab fondivalitseja sellest Finantsinspeksiooni ning eurofondi valitsev fondivalitseja ka lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

(8) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata fondivalitsejal piiriüleste teenuste osutamise, kui:

- 1) esineb käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud alus andmete ja dokumentide edastamisest keeldumiseks;
- 2) lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud lepinguriigi õigusaktis sätestatud või lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimuste rikkumisest fondivalitseja poolt.

(9) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud ettekirjutuse fondivalitsejale viivitamata kätte. Fondivalitseja on kohustatud hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks lõpetama piiriüleste teenuste osutamise selles välisriigis.»

§ 219. Paragrahvi 34 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Eestis teenuseid osutades peab välisriigi fondivalitseja järgima käesoleva seadusega ning selle alusel fondivalitseja tegevusele kehtestatud nõudeid ning muid Eesti õigusaktidest tulenevaid nõudeid Eestis tegutsemise kohta.»

§ 220. Paragrahvi 35:

1) lõiget 2 täiendatakse punktidega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

« 1¹) käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktis 6 sätestatud andmed fondivalitseja juhtide kohta;

1²) käesoleva seaduse § 46 lõikes 1 sätestatud andmed ja dokumendid fondivalitsejas olulist osalust omavate aktsionäride kohta;»;

2) lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktis 6 sätestatud andmed ja dokumendid filiaali juhtide kohta;»;

3) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitatakse koos ametlikult kinnitatud eestikeelse tõlkega.»

§ 221. Paragrahvi 38:

1) lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) filiaali tegevuskava, mis peab sisaldama andmeid kõigi Eestis osutatavate teenuste kohta ning filiaali organisatsioonilist struktuuri;»;

2) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitatakse koos ametlikult kinnitatud eestikeelse tõlkega.»

§ 222. Paragrahvi 39 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitatakse koos ametlikult kinnitatud eestikeelse tõlkega.»

§ 223. Paragrahvi 42:

1) lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) tegevuskava, mis peab sisaldama andmeid kõigi Eestis osutatavate teenuste kohta;»;

2) täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitatakse koos ametlikult kinnitatud eestikeelse tõlkega.»

§ 224. Paragrahvi 43 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 225. Paragrahvid 44–49 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 44. Olulist osalust omavatele isikutele esitatavad nõuded

Fondivalitsejas võib olulist osalust omada igaüks (edaspidi käesolevas jaos *isik*), kes on võimeline tagama fondivalitseja kindla ja usaldusväärse juhtimise ning kelle omanike struktuur ja ärisidemed nende olemasolul on läbipaistvad ega takista tõhusa järelevalve teostamist ning kelle kohta ei ole tema päritoluriigi õigusaktide kohaselt Finantsinspeksioonil teabe saamine takistatud.

§ 45. Osaluse omandamisest teavitamine

(1) Isik, kes kavatses omandada olulist osalust fondivalitsejas või suurendada osalust üle 20, 33 või 50 protsendi fondivalitseja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust või teha tehingu, mille tulemusel fondivalitseja muutuks tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab eelnevalt oma kavatsusest Finantsinspeksiooni.

(2) Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või tehingu tulemusel fondivalitsejas olulise osaluse või tema osalus suureneb üle 20, 33 või 50 protsendi fondivalitseja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust või kui fondivalitseja muutub selle sündmuse tõttu või tehingu tulemusel tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellisel juhul on isik kohustatud teavitama pärast fondivalitseja üle kontrolli saamisest või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurendamisest teadasaamist viivitamata Finantsinspeksiooni.

§ 46. Osaluse omandamisest teavitamisel esitatavad andmed

(1) Finantsinspeksioonile teatatakse omandatava osa suurus ning esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) omandaja nimi või nimetus, elu- või asukoht, olemasolu korral registrikood, äriühingu puhul registritunnistuse kinnitatud ärakiri ning põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;
- 2) andmed omandaja juhatuse ja nõukogu liikmete kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ning nende isikute usaldusväärset ja laitmatut ärialast mainet kinnitavad dokumendid, mida olulise osaluse omandaja peab oluliseks esitada;
- 3) olemasolu korral omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada audiitori järeldusotsus, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud;
- 4) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning audiitori järeldusotsused;
- 5) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
- 6) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;
- 7) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9 ja 10;
- 8) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9 ja 10;

9) fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutumise korral kontrolli omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärpaberituruseaduse §-dele 9 ja 10.

(2) Kui olulist osalust soovib omandada kolmanda riigi fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, krediidiasutus, kindlustusandja või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik, esitatakse Finantsinspeksioonile lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele ja dokumentidele kolmanda riigi vastava finantsjärelevalve asutuse tõend selle kohta, et nimetatud kolmanda riigi isik omab tegevusluba ja täidab kehtivaid nõudeid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele ja dokumentidele ning nendega seonduvalt hiljem esitatud andmetele ja dokumentidele lisatakse omandaja poolt allkirjastatud kinnitus esitatud andmete ja dokumentide õigsuse kohta. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 5 nimetatud füüsiliste isikute kohta esitatud andmete ja dokumentide õigsust kinnitavad need isikud oma allkirjaga.

(4) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks lisaandmeid ja -dokumente.

(5) Finantsinspeksioon võib loobuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete või dokumentide nõudmisest osaliselt või täies mahus.

§ 47. Osaluse omandamise tingimused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul tal on õigus olulist osalust omandada, seda suurendada või muuta fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks. Tähtaeg ei või ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutumise teingu teostamisest või teostamata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon ei keela oma ettekirjutusega olulise osaluse omandamist, selle suurendamist või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutmist kahe kuu jooksul pärast kõigi käesolevas seaduses nimetatud selleks vajalike dokumentide või nende täpsustamiseks ja kontrollimiseks nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamist, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel omandaja poolt esitatud esialgse teate saamisest.

§ 48. Osaluse omandamise keelamise alused

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutumise, kui see ei ole kooskõlas fondivalitseja kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetega, sealhulgas kui:

1) omandajal puudub laitmatu ärialane reputatsioon või ta ei vasta käesoleva seaduse §-s 7 või 44 sätestatud nõuetele;

2) omandaja finantsseisund ei ole piisavalt tugev või tema raamatupidamise aruanded ei võimalda adekvaatselt hinnata tema finantsseisundit;

3) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;

4) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;

5) osaluse omandamine või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutmine võib oluliselt kahjustada fondi, fondi aktsionäride või osakuomanike õigustatud huve või fondivalitseja ei vastaks enam käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

6) osaluse omandamiseks või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutmiseks vajalikud rahalised või mitterahalised vahendid võivad Finantsinspeksiooni hinnangul olla seotud teoga, mis viitab kuriteo koosseisu objektivsetele tunnustele või omandaja ei ole, vaatamata Finantsinspeksiooni sellekohasele nõudmisele, esitanud nende rahaliste või mitterahaliste vahendite legaalsel päritolu tõendavaid dokumente;

7) omandaja, kes soovib omandada või suurendada oma osalust üle 50% fondivalitseja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust, finantsseisund ei ole piisavalt tugev, et tagada fondivalitseja usaldusväärset ja korrapärast tegevust;

8) fondivalitseja muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ning selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks.

(2) Finantsinspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelava ettekirjutuse tegemisel koostööd lepinguriigi pädeva finantsjärelevalve asutusega, kui omandajaks on lepinguriigis registreeritud fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, krediidiasutus, kindlustusandja, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik.

(3) Finantsinspeksioon võib pärast olulise osaluse omandamist või selle suurendamist või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutmist teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutmine käesoleva seadusega vastuolus olevaks, kui:

- 1) omandaja on esitanud eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 2) olulist osalust omava aktsionäri või tema esindaja tegevus ohustab oluliselt fondivalitseja kindlat ja usaldusväärset juhtimist;
- 3) ilmnevad muud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega igakordselt keelata või piirata omandajal või isikul, kes fondivalitsejas olulist osalust omab või kelle kontrollitavaks äriühinguks fondivalitseja on, fondivalitsejas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamist, kui esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 sätestatud asjaolu. Ettekirjutuse võib Finantsinspeksioon teha, olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 sätestatud ettekirjutuse tegemisest. Finantsinspeksioon avalikustab ettekirjutuse viivitamata oma veebilehel.

(5) Kui omandaja või isik, kes omab fondivalitsejas olulist osalust või kelle kontrollitavaks äriühinguks fondivalitseja on, on teises lepinguriigis registreeritud fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, krediidasutus, kindlustusandja, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale finantsjärelevalve asutusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka fondivalitsejale, tema aktsiaraamatu pidajale või muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 49. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või selle suurendamise tehingu tulemusel ei omanda isik aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning aktsiatega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspeksiooni ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspeksioon on teinud käesoleva seaduse § 48 lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspeksiooni teavitatud vastavalt käesoleva seaduse §-dele 45 ja 46;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 või enne § 47 lõikes 2 nimetatud tähtaja lõppemist.

(2) Tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid fondivalitseja tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku otsuse vastuvõtmist, võib kohus Finantsinspeksiooni, aktsionäri või äriühingu nõukogu või juhatuse liikme avalduse alusel tunnistada üldkoosoleku otsuse kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul, arvates üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest.

(4) Kui teostati tehingust, millega fondivalitseja pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspeksiooni, aktsionäri või äriühingu nõukogu või juhatuse liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul, arvates õiguste teostamisest.»

§ 226. Paragrahvi 50:

- 1) lõikes 1 asendatakse sõnad «§ 46 lõike 1 punktides 1, 2 ja 5» sõnadega «§ 46 lõike 1 punktis 1»;
- 2) lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu «mõne muu» sõnadega «sündmuse tagajärjel või»;
- 3) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Fondivalitseja esitab koos majandusaasta aruandega Finantsinspeksioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli fondivalitsejas oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpapierituru seaduse §-dele 9 ja 10.»

§ 227. Paragrahvi 51 lõike 2:

- 1)punktis 1 asendatakse sõnad «või krediidasutuse» sõnadega «, krediidasutuse või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku»;
- 2)punktis 2 asendatakse sõnad «süüteo eest, mille karistusandmed» sõnadega «süüteo eest ning karistusandmed».

§ 228. Paragrahvi 54:

- 1)lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Fondivalitseja juhatuse liige ei või olla teise fondivalitseja, krediidasutuse, kindlustusandja, e-raha asutuse või investimisühingu juhatuse liige või töötaja.

(2) Fondivalitseja juhatuse liige võib olla juhatuse liige või töötaja selle fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuulavas äriühingus.»

2)lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 229. Paragrahvi 86 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

« (7) Kui fondivalitseja kuulub finantskonglomeraati kindlustustegevuse seaduse § 187 tähenduses, peab ta järgima kindlustustegevuse seaduse 11. peatüki 3. jaos sätestatud.»

§ 230. Paragrahvi 99 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tehinguid fondi varaga võib fondivalitseja teha üksnes depositeerimise vahendusel või depositeerimise eelneval nõusolekul. Fondi arvel, kuid fondivalitseja nimel omandatud või omandatava kinnisvaraga võib fondivalitseja teha tehinguid üksnes depositeerimise nõusolekul ning fondivalitseja on kohustatud hoolitsema selle eest, et vastav käsutuspiirang oleks kantud märkena kinnistusraamatusse.»

§ 231. Paragrahvi 105 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Lepingulise fondi vara hulka kuuluvad väärtpaberid, muud asjad ja õigused, kaasa arvatud fondi arvel, kuid fondivalitseja nimel omandatud kinnisvara.»

§ 232. Paragrahvi 108 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Fondivalitsejal on õigus kehtestada fondi tingimustes eri liiki osakute suhtes erisusi, mis võivad tuleneda osakute omandamise nõutavast viisist, osakute omandamisel nõutavast osakute miinimumarvust, osakute vahetamise lubatavusest või vahetamise korrast.»

§ 233. Paragrahvi 112 lõike 1 punkti 12 täiendatakse pärast sõna «registripidaja» sõnadega «või registripidajad».

§ 234. Paragrahvi 116 lõike 1 preambulis asendatakse sõna «keeldub» sõnadega «võib keelduda».

§ 235. Paragrahvi 120 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

« (2¹) Kõik fondi sama liiki osakud peavad olema registreeritud ühe ja sama registripidaja juures. Kui fondil on mitut liiki osakuid, võib eri liiki osakute lõikes olla erinev registripidaja.»

§ 236. Paragrahvi 142 lõikest 2 jäetakse välja sõnad «ja osaku».

§ 237. Paragrahvi 184 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Finantsinspeksioon määrab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud likvideerijatele tasu likvideerimismenetluse läbiviimise eest, pidades silmas, et tasu määramise tulemusel ei ületata käesoleva seaduse § 185 lõikes 1 sätestatud likvideerimise kulude piirmäära.»

§ 238. Paragrahvi 220 lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Fondi tingimusi ei pea prospektile lisama, kui investorit teavitatakse, et tema nõudmisel saadetakse talle fondi tingimused, või osakuomanikule teatatakse lepingulise fondi tingimuste avalikustamise kohad kõikides riikides, kus osakutega kaubeldakse.»

§ 239. Paragrahvi 234 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Lepinguriigi eurofondi osakute pakkumist ei või alustada, kui Finantsinspeksioon on kahe kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide saamisest, teinud otsuse, mille kohaselt eurofondi osakute pakkumine ei vasta käesoleva seaduse §-des 222 ja 223, § 224 lõigetes 1, 3 ja 4, §-s 225 ning § 245 lõikes 1¹ sätestatud nõuetele.»

§ 240. Paragrahvi 238 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

« (11) Käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 7 nimetatud aruannetes võib nõuda andmete esitamist, mis on vajalikud Eesti Pangale riikliku statistika seadusega (RT I 1997, 51, 822; 2000, 47, 289; 2002, 63, 387; 2004, 30, 204) pandud ülesannete täitmiseks.»

§ 241. Paragrahvi 245 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Teise lepinguriigi eurofondi osakute ja aktsiate pakkumisel avalikustatakse eurofondi kohta vähemalt käesoleva seaduse § 242 lõike 2 punktides 1–4 nimetatud andmed ja dokumendid, seejuures järgides vastavalt §-s 222 sätestatud nõudeid.»

§ 242. Paragrahvi 257 lõike 2 punkti 5 täiendatakse pärast sõna «vastab» sõnadega «Finantsinspektsiooni hinnangul».

§ 243. Paragrahvi 262 lõikes 5 asendatakse sõna «turuväärtust» sõnaga «puhasväärtust».

§ 244. Paragrahvi 270 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 99 nimetatud arvelduskontol ning ajutiselt üleöödeposiiti paigutatud raha suhtes.»

§ 245. Paragrahvi 276 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Eurofondi varasse kuuluvaid esemeid ei või pantida, muul viisil koormata ega tagatiseks anda, välja arvatud juhul, kui see toimub fondi arvel tehtud tehingu täitmise tagamiseks või käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud laenu tagamise eesmärgil.»

§ 246. Paragrahvi 284 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Kui fondivalitseja kuulub finantskonglomeraati kindlustustegevuse seaduse § 187 tähenduses, teostatakse järelevalvet fondivalitseja kui finantskonglomeraadi üksuse üle vastavalt kindlustustegevuse seaduse 11. peatüki 3. jaos sätestatule.»

§ 247. Paragrahvi 287 lõike 2 punktis 1 asendatakse sõnad «siseauditi üksuse juht» sõnaga «siseaudiitor».

§ 248. Paragrahvi 292:

1) lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

« 2¹) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse vastava taotluse alusel on vaja kontrollida lepinguriigi fondivalitsejalt saadud teavet;»;

2) lõike 3 esimene ja teine lause muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«Finantsinspektsioon annab kohapealse kontrolli läbiviimiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk, ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist.»;

3) lõike 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest väljavõtteid, ära kirju ja koopiaid ning jälgida tööprotsesse;»;

4) täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

« (6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2¹ nimetatud juhul võib Finantsinspektsioon volitada kohapealset kontrolli teostama lepinguriigi finantsjärelevalve asutust või tema poolt nimetatud audiitorit või eksperti.»

§ 249. Paragrahvi 293:

1) lõikes 2 asendatakse sõna «suulisi» sõnaga «kirjalikke»;

2) lõiget 3 ja 5 asendatakse vastavalt sõnad «suuliste selgituste ära kuulamist» ja «suuliste selgituste andmist» sõnadega «kirjalike selgituste saamist».

§ 250. Paragrahvi 295:

1) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmete loetelu, mis avalikustatakse Finantsinspektsiooni veebilehel, kehtestatakse rahandusministri määrusega.»;

2) lõige 6 tunnistatakse kehtetuks.

§ 251. Paragrahvi 296 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Tegevusloa ja välisriigis filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise, samuti käesoleva seaduse §-s 32 ning § 33 lõikes 8 nimetatud ettekirjutused teeb Finantsinspektsioon viivitamata teatavaks selle välisriigi,

kus fondivalitseja filiaal on asutatud või kus fondivalitseja pakub piiriüleseid teenuseid, finantsjärelevalve asutusele.»

§ 252. Paragrahvi 307:

1) lõikest 1 jäetakse välja sõnad «juhi või töötaja» ja sõnad «300 trahviühikut» asendatakse sõnadega «50 000 krooni»;

2) lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 253. Paragrahvi 308 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse vastaselt fondivalitsejas olulise osaluse omandamise, selle võõrandamise või fondivalitseja kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt fondivalitsejas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.»

§ 254. Paragrahvi 316:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Lepinguriigi fondivalitseja poolt Finantsinspeksiooni teavitamata Eestis teenuse pakkumise või käesolevas seaduses välisriigi fondivalitseja tegevuse suhtes kehtestatud nõuete rikkumise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»;

2) lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

14. peatükk MUUDATUSED MUUDES SEADUSTES

§ 255. Finantsinspeksiooni seaduse muutmine

Finantsinspeksiooni seaduses (RT I 2001, 48, 267; 2002, 12, õiend; 23, 131; 105, 612; 2003, 81, 544; 2004, 36, 251) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « 4) kinnitab juhatuse koosseisu suuruse, nimetab ametisse juhatuse liikmed ning valib nende hulgast juhatuse esimehe;»;

2) paragrahvi 14 lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses: «Tasu ei maksta rahandusministrile.»;

3) paragrahvi 19 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (1) Juhatus koosneb kolmest kuni viiest liikmest.»;

4) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses: « (5) Nõukogu võib oma otsusega käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaegu pikendada vastava juhatuse liikme nõusolekul kokku kuni ühe aasta võrra.»;

5) paragrahvi 26 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (2) Juhatus otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas vähemalt pool juhatuse koosseisust. Häälte võrdse jagunemise korral on määravaks juhatuse esimehe hääle.»

§ 256. Kogumispensionide seaduse muutmine

Kogumispensionide seaduses (RT I 2004, 37, 252) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 16 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (5) Isiku seaduslik esindaja või tema poolt kirjalikult volitatud esindaja võib esitada valikuavalduse vähemalt 16-aastase isiku nimel.»;

2) paragrahvi 16 lõike 9 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «Kuni valikuavalduse esitamise aasta 31. oktoobrini võib isik oma avaldust muuta.»;

3) paragrahvi 25 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «Avalduse suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 ning § 16 lõigetes 1–8 sätestatut.»;

4) paragrahvi 41 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (1) Kohustusliku kogumispensioni saamiseks sõlmib selleks õigustatud isik tema poolt valitud ja Eestis kindlustustegevusega tegelemiseks õigust omava kindlustusandjaga kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu (edaspidi käesolevas jaos *leping*). Käesoleva seaduse §-s 42 sätestatud juhtudel lepingut ei sõlmita.»

§ 257. Liikluskindlustuse seaduse muutmine

Liikluskindlustuse seaduses (RT I 2001, 43, 238; 2002, 35, 215; 57, 357; 63, 387; 2003, 88, 591; 2004, 14, 90) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõikes 5 asendatakse sõnad «liiklusregistri volitatud töötaja» sõnaga «Garantiifond»;

2) paragrahvi 7 lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

- 3) paragrahvi 8 lõikes 5 asendatakse sõnad «Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi» sõnadega «Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni»;
- 4) paragrahvi 8 lõike 7 viimases lauses asendatakse sõnad «kindlustustegevuse seaduse § 65 lõiget 3» sõnadega «kindlustustegevuse seaduse (RT I 2004, 90, 616) § 126 lõiget 3»;
- 5) paragrahvi 19 lõikest 7 jäetakse välja sõna «Eestis»;
- 6) paragrahvi 22 lõike 2 esimene lause muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt: «Lepingu ülestülemisest peab kindlustusandja kirjalikult kindlustusvõtjale ja elektrooniliselt Garantiifondile vähemalt 15 päeva ette teatama.»;
- 7) paragrahvi 28 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «4) surmaga lõppenud liiklusõnnetuse korral kannatanu ülalpeetava elatise vähenemine või kaotus, samuti matusekulu.»;
- 8) paragrahvi 44 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(1) Kannatanu on isik, kellel seoses liikluskindlustuse kindlustusjuhtumiga on tekkinud isiku- või varakahju. Surmaga lõppenud liiklusõnnetuse korral on kannatanuks hukkunu. Kannatanuga võrdsustatakse vabatahtliku kindlustuslepingu kindlustusandja, kellele on kannatanu nõudeõigus käesoleva seaduse § 8 lõikes 7 sätestatud juhul üle läinud.»;
- 9) paragrahvi 44 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «Liikluskahju hüvitatakse kannatanule ning käesoleva seaduse § 27 ja § 32 lõikes 1 nimetatud isikutele.»;
- 10) paragrahvi 62 teine lause tunnistatakse kehtetuks;
- 11) paragrahvi 63 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 12) paragrahv 65 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «**§ 65. Kindlustustegevuse seaduse kohaldamine Garantiifondile**

(1) Garantiifondi käsitatakse kindlustusandjana kindlustustegevuse seaduse tähenduses ning tema suhtes kohaldatakse kindlustustegevuse seadust käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(2) Garantiifondi suhtes ei kohaldata kindlustustegevuse seaduse 2. peatükki ning 3. peatüki 2. jagu.

(3) Garantiifond teavitab Finantsinspektsiooni põhikirja (muudetud põhikirja) või selle muudatuste eelseisvast kinnitamisest, esitades Finantsinspektsioonile vähemalt 15 päeva enne nimetatud küsimuse otsustamist vastava põhikirja projekti.

(4) Otsuse Garantiifondi põhikirja projektiga nõustumise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspektsioon kümne päeva jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumendi saamisest. Otsuse teeb Finantsinspektsioon Garantiifondile teatavaks viivitamata.

(5) Finantsinspektsioon ei kooskõlasta Garantiifondi põhikirja projekti, kui see ei vasta käesolevas seaduses sätestatule.»;

13) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses: «(7) Andmebaasis sisalduv info kindlustusandja poliisi kehtivuse kohta on siduv selle poliisi väljastanud kindlustusandja suhtes. Poliisi kehtivuse kinnitamiseks ei pea Garantiifond ega kindlustusandja nõudma teiselt kindlustusandjalt lisakinnitus.»

§ 258. Raamatupidamise seaduse muutmine

Raamatupidamise seaduses (RT I 2002, 102, 600; 2003, 88, 588) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(4) Riigiraamatupidamiskohustuslaseks on iga ministeerium ja Riigikantselei oma valitsemis- ja haldusala ulatuses ning põhiseaduslikud institutsioonid – Riigikogu, Vabariigi President, Riigikontroll, õiguskantsler ja Riigikohus.»;
- 2) paragrahvi 3 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(7) Eesti hea raamatupidamistava – rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse käesoleva seadusega ning mida täiendavad vastavalt käesoleva seaduse § 32 lõikele 1 väljaantavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid (edaspidi ka *toimkonna juhendid*) ning riigi, riigiraamatupidamiskohustuslaste, kohaliku omavalitsuse üksuste, muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning teiste raamatupidamiskohustuslaste, kelle üle eelnimetatud isikutel on otseselt või kaudselt või teiste valitseva või olulise mõju all olevate isikute kaudu valitsev mõju, puhul ka käesoleva seaduse § 36 lõike 1 alusel kehtestatud riigi raamatupidamise üldeeskirjas (edaspidi *üldeeskiri*) sätestatud nõuded.»;
- 3) paragrahvi 14 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(3) Lisaks muudele seadustes sätestatud juhtudele on raamatupidamise aastaaruande audiitorkontroll kohustuslik raamatupidamiskohustuslasele, kellel vähemalt kaks järgmisest kolmest näitajast on aruandeaasta bilansipäeva seisuga suuremad kui: äriühingul müügitulu (netokäive) ja teistel raamatupidamiskohustuslastel tulu 10 miljonit krooni, bilansimaht 5 miljonit krooni ja töötajate arv 10. Raamatupidamiskohustuslane, kes on konsolideeriv üksus vastavalt käesoleva seaduse § 27 lõikele 1, lähtub audiitorkontrolli kohustuslikkuse määramisel konsolideeritud näitajatest.»;
- 4) paragrahvi 17 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(2) Krediidiasutuse, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, investeerimisühingu, kindlustusandja ja äriühingu, kelle poolt emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) reguleeritud väärtpaberiturule, raamatupidamise aruande koostamisel kasutatav arvestuspõhimõte ning informatsiooni esitusviis peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1606/2002/EÜ rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (ELT L 243, 11.09.2002, lk 1–4) sätestatud korra kohaselt Euroopa Komisjoni poolt vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega.»;
- 5) paragrahvi 29 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(1) Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamise kohusest on vabastatud järgmised konsolideerivad üksused:
- 1) äriühing, kelle aktsiate või osadega esindatud häältest vähemalt 90% kuulub Eestis registreeritud konsolideerivale üksusele, kes on kohustatud koostama ning avalikustama konsolideerimisgrupi auditeeritud majandusaasta aruande;

- 2) äriühing, kelle aktsiate või osadega esindatud häälest vähemalt 90% kuulub lepinguriigis registreeritud konsolideerivale üksusele, kes on asukohamaa seaduste kohaselt kohustatud koostama ning avalikustama konsolideerimisgrupi auditeeritud majandusaasta aruande;
- 3) konsolideeriv üksus, kelle vähemalt kaks järgmisest kolmest konsolideeritud näitajast aruandeaasta bilansipäeva seisuga on väiksemad kui: äriühingul müügitulu (netokäive) ja teistel raamatupidamiskohustuslastel tulu 10 miljonit krooni, bilansimaht 5 miljonit krooni ja töötajate arv 10;
- 4) konsolideeriv üksus, kelle konsolideeritavate üksuste bilansimahud kokku ei ületa 5% konsolideeriva üksuse bilansimahust ja müügitulu ei ületa 5% konsolideeriva üksuse müügitulust;
- 5) konsolideeriv üksus nende äriühingutest konsolideeritavate üksuste osas, kelle aktsiad või osad on omandatud kauplemiseks või edasimüümise eesmärgil lühiajalise perioodi jooksul.»;
- 6) paragrahvi 29 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:« (4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 sätestatud erandid ei kehti konsolideeriva üksuse suhtes, kes on krediidiuasutus, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, investeerimisühing, kindlustusandja või äriühing, kelle poolt emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturul.»;
- 7) paragrahvi 30 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:« (2) Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne koosneb konsolideeritud bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest, omakapitali muutuste aruandest ja vastavatest lisadest, mis sisaldavad muu hulgas konsolideeriva üksuse konsolideerimata bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ning omakapitali muutuste aruannet. Koos raamatupidamise aastaaruandega esitatakse konsolideeriva üksuse tegevjuhtkonna poolt allkirjastatud käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud deklaratsioon nii konsolideerimisgrupi kui ka konsolideeriva üksuse kohta. Raamatupidamiskohustuslane, kes koostab konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande, ei ole kohustatud koostama käesoleva seaduse §-s 15 nimetatud raamatupidamise aastaaruannet.»;
- 8) paragrahvi 30 lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:«Konsolideerimisgrupi, mille konsolideeriv üksus on käesoleva seaduse § 17 lõikes 2 nimetatud ettevõtja, raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatava arvestuspõhimõtte ja avalikustatava informatsiooni valikul lähtutakse samas lõikes sätestatust.»

§ 259. Tagatisefondi seaduse muutmine

Tagatisefondi seaduse (RT I 2002, 23, 131; 57, 357; 102, 600; 2004, 30, 208; 36, 251; 37, 252) § 43 lõike 1 punkti 3 ja § 55 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõnu «§ 13 lõike 1 punktis 1» sõnadega «või 1¹».

§ 260. Võlaõigusseaduse muutmine

Võlaõigusseaduse (RT I 2001, 81, 487; 2002, 60, 374; 2003, 78, 523; 2004, 13, 86; 37, 255; 75, 522) §-s 427 tehakse järgmised muudatused:

- 1) lõike 2 punktis 4 asendatakse sõnad «õhusõidukite ja veesõidukite valdajate» sõnadega «õhusõiduki ja veesõiduki valdaja»;
- 2) lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:« (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata ka maismaasõidukite, tule ja loodusjõudude või finantskahju vastu kindlustamise lepingutele, samuti tsiviilvastutuskindlustuslepingutele, kui kindlustusvõtja vastab vähemalt kahele järgmistest tingimustest:
 - 1) bilansimaht ületab summa, mis vastab 6 200 000 eurole;
 - 2) majandusaasta netokäive ületab summa, mis vastab 12 800 000 eurole;
 - 3) majandusaasta keskmine töötajate arv on vähemalt 250.

(4) Samasse konsolideerimisgruppi, raamatupidamise seaduse (RT I 2002, 102, 600; 2003, 88, 588) tähenduses, kuuluvate äriühingute puhul võetakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatu arvutamisel aluseks äriühingu andmed konsolideeritud aruandes.»

15. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE JA JÕUSTUMINE

§ 261. Tegevuslubade kehtivus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist elukindlustusega tegelevale kindlustusandjale väljastatud lisakindlustuse tegevusluba on pärast käesoleva seaduse jõustumist tulenevalt käesoleva seaduse § 17 lõikest 6 käsitatav käesoleva seaduse § 12 punktide 1 ja 2 alusel väljastatud tegevusloana.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist elukindlustusega tegelevale kindlustusandjale väljastatud pensionikindlustuse tegevusluba on pärast käesoleva seaduse jõustumist käsitatav käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punkti 4 alusel väljastatud tegevusloana.

(3) Fondivalitsejad, kes käesoleva seaduse jõustumise ajal omavad kehtivat tegevusluba koos õigusega osutada investeerimisfondide seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud teenust ning osutavad kliendi jaoks fondi osakute või aktsiate hoidmise teenust väärtpaberituruseaduse § 44 punkti 1 tähenduses, on kohustatud sellest Finantsinspektsiooni teavitama hiljemalt kahe kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(4) Kui fondivalitseja ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul Finantsinspeksioonile asjakohast teadet esitanud, loetakse, et tal puudub õigus osutada investeerimisfondide seaduse § 9 lõike 2 punktis 3 nimetatud teenust.

§ 262. Kindlustusandjate tegevuse kooskõlla viimine

(1) Käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtivat tegevusluba omavad kindlustusandjad peavad oma tegevuse ja dokumendid viima käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse kuue kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(2) Kuni käesoleva seadusega vastavusse viimiseni peavad kindlustusandjate tegevus ja dokumendid vastama kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele.

(3) Kuni 2007. aasta 1. jaanuarini peab kindlustusandja vastutaval aktuaaril olema vähemalt akadeemiline kõrgharidus, piisavad aktuaarsed teadmised ja kvalifikatsioon ning kolmeaastane aktuaarina töötamise kogemus Eesti või lepinguriigi kindlustusandjas, millest vähemalt üks aasta peab olema töötatud Eesti kindlustusandjas.

(4) Käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtivat tegevusluba omavate kindlustusandjate aktsiakapital ja omavahendite miinimum peab vastama käesoleva seaduse §-s 56 sätestatule hiljemalt 2007. aasta 1. jaanuariks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtpäevani peab käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtivat tegevusluba omavate kindlustusandjate aktsiakapital ja omavahendite miinimum vastama kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele.

(6) Kindlustusandja audiitori poolt kindlustusandja audiitorkontrolli kaasatav aktuaar peab käesoleva seaduse § 86 lõikes 5 sätestatud tingimustele vastama hiljemalt 2007. aasta 1. jaanuarist.

(7) Käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide kohaselt koostatakse aruanded aruandeperioodide kohta, mis algavad 2005. aasta 1. jaanuaril ja hiljem.

(8) Aruanded käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud tähtpäevast varasemate aruandeperioodide kohta koostatakse kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seaduse ja selle alusel antud õigusaktide kohaselt.

(9) Käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide kohaselt arvutatakse kindlustusandja omavahendite normatiiv aruandeperioodide kohta, mis algavad 2005. aasta 1. jaanuaril ja hiljem.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud tähtpäevast varasemate aruandeperioodide kohta arvutatakse kindlustusandja omavahendite normatiiv kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seaduse ja selle alusel antud õigusaktide kohaselt.

(11) Käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktidele vastav elukindlustuse eraldise arvutamisel kasutatav garanteeritud intressi maksimaalne määr kohaldub elukindlustuslepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast 2005. aasta 1. jaanuari.

§ 263. Vahendajate tegevuse kooskõlla viimine

(1) Käesoleva seaduse jõustumise ajal tegutsevad vahendajad peavad oma tegevuse viima käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse 2005. aasta 15. jaanuariks.

(2) Kuni käesoleva seadusega vastavusse viimiseni peab vahendajate tegevus vastama kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele.

(3) Käesoleva seaduse jõustumise ajaks nimekirja kantud kindlustusmaaklerid peavad hiljemalt 2005. aasta 15. jaanuariks esitama Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse §-s 134 sätestatud tingimustele vastava kehtiva vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu ärakirja.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtpäevani peab käesoleva seaduse jõustumise ajaks nimekirja kantud kindlustusmaaklerite vastutuskindlustusleping vastama kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele.

§ 264. Vahendajate nimekirja kooskõlla viimine

(1) Kindlustusandjad on kohustatud sõlmima Finantsinspeksiooniga käesoleva seaduse § 131 lõikes 4 nimetatud lepingu ning kandma käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad kindlustusagendid nimekirja 2005. aasta 15. jaanuariks.

(2) Käesoleva seaduse jõustumise ajaks nimekirja kantud kindlustusmaakleritele ei kohaldata käesoleva seaduse § 143 lõiget 1.

(3) Finantsinspeksioon on kohustatud vahendajate nimekirja viima vastavusse käesolevas seaduses sätestatud nõuetega ning sõlmima kindlustusandjatega käesoleva seaduse § 131 lõikes 4 nimetatud lepingud 2005. aasta 15. jaanuariks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtpäevani peab vahendajate nimekirja vastama kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele.

§ 265. Eurodes väljendatud summad

Käesolevas seaduses eurodes väljendatud summad arvutatakse ümber Eesti kroonidesse Eesti Panga kursi alusel.

§ 266. Seaduse kehtetuks tunnistamine

(1) Kindlustustegevuse seadus (RT I 2000, 53, 343; 2001, 43, 238; 48, 268; 59, 359; 87, 529; 93, 565; 2002, 35, 215; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 17, 95; 2004, 14, 90; 30, 208; 36, 251; 37, 252 ja 255) tunnistatakse kehtetuks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud seaduse § 8 lõike 8, § 48 lõike 2 ja § 66 lõike 6 alusel kehtestatud õigusaktid kehtivad kuni nende kehtetuks tunnistamiseni.

§ 267. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2005. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Ene ERGMA

¹ EL Nõukogu direktiiv 64/225/EMÜ asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse piirangute kaotamise kohta edasikindlustuse ja retsessiooni puhul (EÜT P 056, 04.04.1964, lk 878–883); EL Nõukogu direktiiv 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 228, 16.08.1973, lk 3–19), muudetud direktiividega 76/580/EMÜ (EÜT L 189, 13.07.1976, lk 13–14); 84/641/EMÜ (EÜT L 339, 27.12.1984, lk 21–25); 87/343/EMÜ (EÜT L 185, 4.07.1987, lk 72–76); 87/344/EMÜ (EÜT L 185, 04.07.1987, lk 77–80); 88/357/EMÜ (EÜT L 172, 04.07.1988, lk 1–14); 90/618/EMÜ (EÜT L 330, 29.11.1990, lk 44–49); 92/49/EMÜ (EÜT L 228, 11.08.1992, lk 1–23); 95/26/EÜ (EÜT L 168, 18.07.1995, lk 7–13); 2000/26/EÜ (EÜT L 181, 20.07.2000, lk 65–74); 2002/13/EÜ (EÜT L 77, 20.03.2002, lk 17–22); 2002/87/EÜ (EÜT L 35, 11.02.2003, lk 1–27); EL Nõukogu direktiiv 73/240/EMÜ, millega kaotatakse asutamisevabaduse piirangud otsekindlustuse, välja arvatud elukindlustuse puhul (EÜT L 228, 16.08.1973, lk 20–22); EL Nõukogu direktiiv 76/580/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 189, 13.07.1976, lk 13–14); EL Nõukogu direktiiv 78/473/EMÜ ühenduse kaaskindlustust käsitlevate õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 151, 07.06.1978, lk 25–27); EL Nõukogu direktiiv 84/641/EMÜ, millega muudetakse eriti turistiabi osas esimest direktiivi 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 339, 27.12.1984, lk 21–25); EL Nõukogu direktiiv 87/343/EMÜ, millega muudetakse krediidi- ja garantiikindlustuse osas esimest direktiivi 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 185, 04.07.1987, lk 72–76); EL Nõukogu direktiiv 87/344/EMÜ kohtukulude kindlustusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 185, 04.07.1987, lk 77–80); EL Nõukogu direktiiv 88/357/EMÜ otsekindlustustegevusega, välja arvatud elukindlustustegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, millega nähakse ette sätted teenuste osutamise vabaduse tegeliku kasutamise hõlbustamiseks ja muudetakse direktiivi 73/239/EMÜ (EÜT L 172, 04.07.1988, lk 1–14), muudetud direktiividega 90/618/EMÜ (EÜT L 330, 29.11.1990, lk 44–49); 92/49/EMÜ (EÜT L 228, 11.08.1992, lk 1–23); EL Nõukogu direktiiv 90/618/EMÜ, millega muudetakse eelkõige mootorsõiduki valdaja vastutuskindlustuse osas direktiivi 73/239/EMÜ ja direktiivi 88/375/EMÜ, mis käsitlevad otsekindlustustegevusega, välja arvatud elukindlustustegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamist (EÜT L 330, 29.11.1990, lk 44–49); EL Nõukogu direktiiv 91/371/EMÜ Euroopa Majandusühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise otsekindlustust, välja arvatud elukindlustust käsitleva lepingu rakendamise kohta (EÜT L 205, 27.07.1991, lk 48–48); EL Nõukogu direktiiv 91/674/EMÜ EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aasta- ja ühendaruannete kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7–31); EL Nõukogu direktiiv 92/49/EMÜ otsekindlustustegevusega, välja arvatud elukindlustustegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, millega muudetakse direktiive 73/239/EMÜ ja 88/375/EMÜ (kolmas kahjukindlustuse direktiiv) (EÜT L 228, 11.08.1992, lk 1–23), muudetud direktiividega 95/26/EÜ (EÜT L 168, 18.07.1995, lk 7–13); 2000/64/EÜ (EÜT L 290, 17.11.2000, lk 27–28); 2002/87/EÜ (EÜT L 35, 11.02.2003, lk 1–27);

Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 98/78/EÜ kindlustusandjate gruppi kuuluvate kindlustusseltside täiendava järelevalve kohta (EÜT L 330, 05.12.1998, lk 1–12), muudetud direktiiviga 2002/87/EÜ (ELT L 35, 11.02.2003, lk 1–27);
Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2001/17/EÜ kindlustusseltside saneerimise ja likvideerimise kohta (EÜT L 110, 20.04.2001, lk 28–39);
Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2002/13/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 73/239/EMÜ seoses kahjukindlustusseltside solventsusmarginaalinõuetega (EÜT L 77, 20.03.2002, lk 17–22);
Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2002/83/EÜ elukindlustuse kohta (EÜT L 345, 19.12.2002, lk 1–51);
Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 035, 11.02.2003, lk 1–27);
Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2002/92/EÜ kindlustusvahenduse kohta (EÜT L 009, 15.01.2003, lk 3–10).